

პილარ 3

წლიური ანგარიში

2021

სარჩევი

1.	მიმოხილვა	3
2.	სს „თიბისი ბანკის“ მმართველობითი ანგარიშგება.....	3
3.	ფონური ინფორმაცია და ჯგუფის სტრუქტურა	4
4.	კორპორაციული მართვა	6
5.	ბანკის სტრატეგია	26
6.	რისკის მართვა	28
7.	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) საკითხები.....	53
8.	გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა (გმს)	66
9.	ანაზღაურების პოლიტიკა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის და არაადმასრულებელი დირექტორებისთვის	71
10.	ტერმინების განმარტება	81

1. მიმოხილვა

„კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 92/04 ბრძანების თანახმად, კომერციულ ბანკებს მოეთხოვებათ რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გამოქვეყნება მათ რისკ-პროფილთან და რისკის აპეტიტთან, კორპორაციულ მართვასა და ანაზღაურების პოლიტიკასთან დაკავშირებით წლიური პერიოდულობით.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიში (შემდგომში „ანგარიში“) მომზადებულია ქართულ და ინგლისურ ენებზე და ხელმისაწვდომია „თიბისი ბანკის“ და საქართველოს ეროვნული ბანკის ვებგვერდებზე.

2. სს „თიბისი ბანკის“ მმართველობითი ანგარიშგება

ხელმძღვანელობა ვალდებულია მოამზადოს სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგება ყოველი ფინანსური წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. წლიური ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად უნდა ასახავდეს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას და ფინანსურ შედეგებს მოცემული პერიოდისთვის. ხელმძღვანელობამ არ უნდა დაამტკიცოს ფინანსური ანგარიშგება, სანამ ის არ დაკმაყოფილდება იმ ფაქტით, რომ ბანკის მითითებული პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია სამართლიანი და მართებული ინფორმაცია.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მათ სათანადო სააღრიცხვო პოლიტიკები გამოიყენეს, რომლებიც მხარდაჭერილია გონივრული განსჯით და შეფასებებით და რომ დაცულია ყველა სააღრიცხვო სტანდარტი, რომელიც შესაფერისად არის მიჩნეული. ხელმძღვანელობას ასევე სჯერა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

ამასთან, ხელმძღვანელობა ვალდებულია მოამზადოს ანგარიში საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის 22 ივნისის ბრძანებით #92/04 დამტკიცებული კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად (შემდგომში „ანგარიში“). ანგარიში მზადდება სს „თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებულ შიდა პროცესებთან და კონტროლის მექანიზმებთან სრული შესაბამისობით. წესი არ მოითხოვს ანგარიშის აუდიტორულ შემოწმებას გარე აუდიტორის მიერ, თუ ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია არ იქნება აუდიტირებული.

ანგარიში დამტკიცდა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2022 წლის 28 აპრილს და ხელი მოეწერა შემდეგი პირების სახელით:

გიორგი მეგრელიშვილი

ფინანსური დირექტორი

ნინო მასურაშვილი

რისკების მართვის დირექტორი

3. ფონური ინფორმაცია და ჯგუფის სტრუქტურა

სს „თიბისი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 1992 წლის 17 დეკემბერს და ის საქართველოში მდებარეობს. ბანკი არის აქციებით შეზღუდული სააქციო საზოგადოება და დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის ძირითადი საქმიანობა არის უნივერსალური საბანკო ოპერაციები, რაც მოიცავს კორპორაციულ, მცირე და საშუალო საწარმოების, საცალო და მიკრო ოპერაციებს საქართველოში. ბანკი არის საქართველოსა და აზერბაიჯანში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) მშობელი კომპანია. მათი ძირითადი ბიზნესსაქმიანობაა საბანკო, სალიზინგო, საბროკერო და საბარათე მომსახურების გაწევა კორპორაციული კლიენტებისა და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი საქმიანობს 1993 წლის 20 იანვრიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გაცემული საბანკო საქმიანობის გენერალური ლიცენზიის შესაბამისად. ბანკის იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილია: მარჯანიშვილის ქუჩა #7, 0102 თბილისი, საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ და მისი რეგისტრაციის ნომერია 204854595. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოში ფუნქციონირებდა ბანკის 147 ფილიალი.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ (შემდგომში „TBCG“ ან „კომპანია“) გაერთიანებულ სამეფოში დაფუძნებული საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიაა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „TBCG“ ფლობდა სს „თიბისი კაპიტალის ჯგუფის“ სააქციო კაპიტალის 99,88%-ს (2020 წ.: 99,88%, 2019 წ.: 99,88%), შესაბამისად ის ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანია იყო. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია: ჰაიდაუნ ჰაუსი, იეომაწ ვეი, ვორთინგი, ვესტ სასექსი, გაერთიანებული სამეფო, BN99 3HH. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ჯგუფის“ სარეგისტრაციო ნომერია: 10029943.

ჯგუფის მთლიანი გამოშვებული აქციების 5%-ზე მეტს პირდაპირ ფლობდნენ შემდეგი აქციონერები: დანარჩენი აქციონერებიდან თითოეული აქციათა 5%-ზე ნაკლებს ფლობდა. 2021 წლის, 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰყავდა საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

მფლობელები	წილობრივი მონაწილეობა (%) 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	2021	2020	2019
საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“	99.88%	99.88%	99.88%
სხვა	0.12%	0.12%	0.12%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია კომპანიის მესაკუთრეების შესახებ ბენეფიციარი მფლობელების წილების მიხედვით, ასე გამოიყურება:

მფლობელები	წილობრივი მონაწილეობა (%) 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	2021	2020	2019
ინსტიტუციური და საცალო ინვესტორები	74.31%	74.79%	68.70%
საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები	7.84%	7.84%	8.04%
დამფუძნებლები*	14.61%	14.64%	16.26%
სხვა აქციონერები**	3.24%	2.73%	7.00%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

* დამფუძნებლები გულისხმობს მამუკა ხაზარაძის, ბადრი ჯაფარიძის პირდაპირ და არაპირდაპირ მფლობელობას.

** სხვა აქციონერები გულისხმობს მფლობელებს – ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

სს „თიბისი ბანკი“ შემდეგი შვილობილი კომპანიების მშობელი კომპანიაა (შემდგომში „ჯგუფი“):

შვილობილი საწარმოს სახელწოდება	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი საწესდებო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით			საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
	2021	2020	2019			
სს „თიბისი ბანკი“	99.88%	99.88%	99.88%	თბილისი, საქართველო	1992	საბანკო საქმიანობა
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	99.53%	99.53%	99.53%	თბილისი, საქართველო	1997	ბარათების დამუშავება
შპს „თიბისი კაპიტალი“	100.00%	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	1999	საბროკერო საქმიანობა
სს „თიბისი ლიზინგი“	100.00%	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2003	ლიზინგი
შპს „თიბისი კრედიტი“	100.00%	100.00%	100.00%	ბაქო, აზერბაიჯანი	1999	არასაბანკო საკრედიტო დაწესებულება
შპს „თიბისი ფი“	100.00%	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2009	დამუშავება
შპს „თიბისი ინვესტი“	100.00%	100.00%	100.00%	რამათ-განი, ისრაელი	2011	საზოგადოებასთან ურთიერთობა და მარკეტინგი
შპს „ინდექსი“	100.00%	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2011	უძრავი ქონების მართვა
შპს „თიბისი კაპიტალ ესეთ მენეჯმენტ“	100.00%	<i>მითითებული არ არის</i>	<i>მითითებული არ არის</i>	თბილისი, საქართველო	2021	აქტივების მართვა

ჯგუფს აქვს ინვესტიციები შემდეგ მეკავშირე საწარმოებში:

მეკავშირე საწარმოს სახელწოდება	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი საწესდებო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით			საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
	2021	2020	2019			
სს „კრედიტიფო საქართველო“	21.08%	21.08%	21.08%	თბილისი, საქართველო	2005	ფინანსური შუამავლობა
სს „თბილისის საფონდო ბირჟა“	28.87%	28.87%	28.87%	თბილისი, საქართველო	2019	ფინანსები, მომსახურება
სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი“	22.87%	22.87%	27.70%	თბილისი, საქართველო	2019	ფინანსები, მომსახურება
სს „საქართველოს საფონდო ბირჟა“ ¹	17.33%	17.33%	17.33%	თბილისი, საქართველო	2019	ფინანსები, მომსახურება
სს „კავკასრეესტრი“ ¹	10.03%	10.03%	10.03%	თბილისი, საქართველო	2019	ფინანსები, მომსახურება

რეგისტრაციის ან დაფუძნების ქვეყანა ასევე წარმოადგენს თითოეული ზემოაღნიშნული შვილობილი საწარმოს საქმიანობის ძირითად ადგილს.

ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურა შედგება მთელი რიგი ურთიერთდაკავშირებული სამეურნეო სუბიექტებისგან, რომლებიც მოიცავს შვილობილ და მეკავშირე საწარმოებს. ეს საწარმოები არ არის კონსოლიდირებული ან აღრიცხული წილობრივი მეთოდით მათი არაარსებითობის გამო. ქვემოთ წარმოდგენილია ამ სამეურნეო სუბიექტების სრული სია, დაფუძნების ქვეყანა და აქციების თითოეული კლასის მფლობელობა.

¹ ჯგუფს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს სს „საქართველოს საფონდო ბირჟაზე“ და სს „კავკასრეესტრზე“, რომლებსაც ფლობს, როგორც ინვესტიციებს მეკავშირე საწარმოებში.

**ზმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი
აქტივების წილი საწესდებო კაპიტალში
31 დეკემბრის მდგომარეობით**

კომპანიის სახელწოდება	2021	2020	2019	საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
შპს „თიბისი ინვესტ ინტერნეიშენალი“ ²	100.00%	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2016	ინვესტირების ინსტრუმენტი
უნივერსიტეტის განვითარების ფონდი ²	33.33%	33.33%	33.33%	თბილისი, საქართველო	2007	განათლება
შპს „საქართველოს ნატურალური პროდუქტები“ ²	25.00%	25.00%	25.00%	თბილისი, საქართველო	2001	ვაჭრობა, მომსახურება
შპს „თიბისი თრედი“	100.00%	100.00%	100.00%	თბილისი, საქართველო	2008	ვაჭრობა, მომსახურება
სს „ჯორჯია ლარჯ ქეფ დაივერსიფაიდ კრედიტ პორტფოლიო“	100.00%	<i>მითითებული არ არის</i>	<i>მითითებული არ არის</i>	თბილისი, საქართველო	2021	აქტივების მართვა

4. კორპორაციული მართვა

„კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის თაობაზე“ (შემდგომში „წესი“) საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 92/04 ბრძანების თანახმად, ჰოლდინგური მმართველობითი სტრუქტურის არსებობისას, ბანკებმა უნდა გასცენ ინფორმაცია ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოსა და მასთან არსებული კომიტეტების, ასევე, მათ მიერ ბანკის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესის მიმოხილვის შესახებ;³

შესაბამისად, იმის გამო, რომ თიბისი ბანკ გრუპ ჰი ელ სი“ (შემდგომში „კომპანია“) სს „თიბისი ბანკის“ მშობელი კომპანიაა (შემდგომში „თიბისი ბანკი“ ან „ბანკი“), შემდეგი თავი მოიცავს ინფორმაციას კომპანიის შესახებ.

4.1 კომპანიის დირექტორთა საბჭო

კომპანიის მმართველი ორგანოა დირექტორთა საბჭო. ამავდროულად, კომპანიის მთავარი შვილობილი კომპანია სს „თიბისი ბანკი“ ასევე იმართება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. შესაბამისად, ჯგუფში ორი სამეთვალყურეო ორგანოა, თუმცა დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს და მათი შესაბამისი კომიტეტების კომპეტენციები ეფექტურად არის დაბალანსებული, რაც უზრუნველყოფს მათი ფუნქციების სათანადოდ გადანაწილებას, თუ ეს უკავშირდება კომპანიის ან ბანკის საქმეებს.

ბანკის სამეთვალყურეო და კომპანიის დირექტორთა საბჭოს არააღმასრულებელი წევრების ერთნაირი შემადგენლობა აქვთ. 8 არააღმასრულებელი წევრი არნე ბერგრენი - თავმჯდომარე, ცირა კემულარია - უფროსი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრი (SID), მარია ლუიზა ჩიკონიანი, პერ ანდერს ფასთი, ერან კლანი, თიმოს პ. კირიაკოპულოსი, ნინო სუქნიძე და რაჯეევ სავჰნი, რომლებიც სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოში შედიან. აგრეთვე, კომპანიის დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში შედის აღმასრულებელი წევრი ვახტანგ ბუცხრივიძე.

ყველა არააღმასრულებელი დირექტორი დამოუკიდებლად მიიჩნევა გაერთიანებული სამეფოს და საქართველოს კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად.

გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსის თანახმად, დირექტორთა საბჭოს ყველა წევრმა სასწრაფოდ უნდა შეატყობინოს დირექტორთა საბჭოს მის დამოუკიდებლობაზე მოქმედი ნებისმიერი მოვლენის წარმოშობის შესახებ.

² დროებით უმოქმედო

³ წესის მუხლი 6, ქვეპუნქტი „გ“.

დირექტორთა საბჭოს კომპეტენცია, სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან ერთად, ასევე მოიცავს კომპანიის სტრატეგიის, გრძელვადიანი გეგმების, რისკის აპეტიტის და ყოველწლიური ბიუჯეტის შემუშავებას, ასევე ჯგუფის კაპიტალის ცვლილების, წილის გამოსყიდვის, მნიშვნელოვანი შენაძენების და შერწყმის შეფასებას. დოკუმენტი, რომელშიც მოცემულია ინფორმაცია დირექტორთა საბჭოს უნარების, გამოცდილების და კომპეტენციების შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ კომპანიის ვებგვერდზე: <https://tbcbankgroup.com/about-us/leadership/board-of-directors/>. საბჭოსთან დაკავშირებული საკითხები შეგიძლიათ იხილოთ ბმულზე: <https://tbcbankgroup.com/media/1301/41-schedule-of-reserved-matters-2.pdf>.

კომპანიის დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა

ცვლილებები საბჭოში 2021 წელს

„თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა მთლიანად განახლდა 2021 წელს. ახალი შემადგენლობა უზრუნველყოფს სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნებას, დაბალანსებულობას და ეფექტურობას. 2020 წლის ანგარიშგების თანახმად, ნიკოლოზ ენუქიძემ, ნიკოლას ჰააგმა და ერიკ რაჯენდრამ დატოვეს კომპანიის საბჭოს სამეთვალყურეო და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოები 2021 წლის მაისში. ამასთან, საბჭოში მხოლოდ ერთწლიანი მუშაობის შემდეგ, აბჰიჯიტ აკერკარმა დატოვა თანამდებობა კომპანიის დირექტორთა საბჭოში 2021 წლის სექტემბრის თვეში ახალი აღმასრულებელი მმართველობითი როლის შესასრულებლად გლობალურ ფინანსურ ინსტიტუტში. ძლიერი საკადრო რეზერვის გეგმა კომპანიის დირექტორთა საბჭოსთვის და მისი კომიტეტებისთვის „თიბისის“ კორპორაციული მართვის ჩარჩოს ცენტრალური ასპექტია. საბჭომ განაახლა წევრების შემადგენლობა 2021 წლის განმავლობაში, ხუთი ახალი წევრის დაქირავების გზით. 2021 წლის აპრილში „თიბისიმ“ დანიშნა პერ ანდერს ფასთი, თიბისოს კირიაკოპულოსი და ერან კლანი კომპანიის დირექტორთა საბჭოს დამოუკიდებელ, არააღმასრულებელ წევრებად. 2021 წლის ნოემბერში, კიდევ ორი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრი - ვენერა (ნინო) სუქნიძე და რაჯეევ სავჰნი - შეუერთდა საბჭოს. ბოლო დროს განხორციელებულმა დანიშვნებმა „თიბისის“ Hampton-Alexander Review-ს მიერ განსაზღვრული მიზნის მიღწევის შესაძლებლობა შექმნა, საბჭოში ქალების 33%-იანი წარმომადგენლობით. გარდა ამისა, „თიბისი“ განაგრძობს Parker Review-ს მოთხოვნებთან შესაბამისობას, რაც გულისხმობს საბჭოში სულ მცირე ერთი BAME (შავკანიანი, აზიელი და ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელი) წევრის ყოლას. ახალი გუნდით „თიბისი“ ასევე შეძლებს საბჭოს კომიტეტების სტრუქტურის და წევრების შემადგენლობის განახლებას.

ამ ცვლილებებმა „თიბისის“ საბჭოს გაძლიერების საშუალება მისცა საუკეთესო პრაქტიკის ცოდნით, უნარებით და გამოცდილებით ისეთ სფეროებში, რომლებიც სტრატეგიულად მნიშვნელოვანია ბანკის წარმატებული მიმართულებით სვლისთვის, კერძოდ რისკების მართვა, სამართალი და შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ინფორმაციის უსაფრთხოება, საერთაშორისო საბანკო საქმე, ტექნოლოგიები და მონაცემები. ახალი გუნდით საბჭომ ორი მნიშვნელოვანი კომიტეტი შექმნა - ტექნოლოგიური და მონაცემების კომიტეტი და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი - რომელიც ბანკისთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი სფეროების ზედამხედველობას განახორციელებს.

არნე ბერგრენი
თავმჯდომარე

ბანკს 2019 წლის აგვისტოში შეუერთდა; თავმჯდომარედ დაინიშნა 2021 წლის 1 მარტს

გამოცდილება

- გამოცდილება საერთაშორისო ფინანსურ დაწესებულებებში და მთავრობების კონსულტაცია
- საბჭოს წევრობის და კომიტეტის თავმჯდომარის გამოცდილება გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებულ სხვა ბანკებში
- გამოცდილება საინვესტიციო საბანკო საქმიანობაში და ბანკის რესტრუქტურული ზაციის ხელმძღვანელობაში
- სტრატეგიის დაგეგმვის და განხორციელების ღრმა ცოდნა

არნე ფინანსური მომსახურებების ინდუსტრიაში მუშაობდა 25 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. მას ეკავა რამდენიმე მმართველობითი და საკონსულტაციო თანამდებობა ცნობილ ფინანსურ დაწესებულებებში, მათ შორის საერთაშორისო მონეტარულ ფონდში, მსოფლიო ბანკში, „Swedbank“-ში, „Carnegie Investment Bank AB“-ში და შვედეთის ფინანსთა სამინისტროსა და ბანკების მხარდაჭერის უწყებაში. არნეს წამყვანი თანამდებობა ეკავა შვედეთის 1991-1993 წლების საბანკო კრიზისთან ბრძოლის მიმართულებით. აზიის კრიზისის დროს, ის ეხმარებოდა FRA-ს ტაილანდში და FSC/KAMCO-ს სამხრეთ კორეაში პრობლემური აქტივების დამუშავებაში. მისი კარიერის განმავლობაში არნე ასევე იყო აღმასრულებელი დირექტორი არაფინანსურ საწარმოებში და დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი თურქეთის აქტივების მართვის კომპანიაში „LBT Varlik Yonetim“ და სლოვენის ბანკების აქტივების მართვის კომპანიაში შპს „DUBT“.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- კვიპროსის ბანკის საბჭოს წევრი
- პირეოს ბანკის საბჭოს წევრი

კომიტეტის წევრობა

- კორპორაციული მართვის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტის თავმჯდომარე
- ანაზღაურების კომიტეტის წევრი

გირა კემულარია, CDir

საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი

ბანკს 2018 წლის სექტემბერში შეუერთდა, დაინიშნა უფროს დამოუკიდებელ დირექტორად 2021 წლის 15 სექტემბერს

გამოცდილება

- 23-წლიანი გამოცდილება ენერჯეტიკისა და ნავთობპროდუქტების ინდუსტრიაში, მათ შორის რეგულირებადი საქონლით ვაჭრობისა და ფინანსური მომსახურებების მიმართულებით
- Chartered დირექტორი, დირექტორთა ინსტიტუტი, ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი
- ბრიტანულ-ქართული საზოგადოების ყოფილი წევრი და გაერთიანებულ სამეფოში ქართული საზოგადოების თავმჯდომარე
- შესაბამისი გამოცდილება ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის მართვაში

ცირა სხვადასხვა ფუნქციას ასრულებს რისკების მართვის მიმართულებით საქონლით ვაჭრობის კომპანიაში „Dynegy Inc.“ აშშ-ში და გაერთიანებულ სამეფოში და „Shell International Trading & Shipping Ltd (STASCO)“ ლონდონში. ის სხვადასხვა მმართველობით ფუნქციას ასრულებდა M&A და კომერციული ფინანსების, ჯგუფის სახაზინო განყოფილებაში, ვაჭრობისა და მიწოდების დეპარტამენტში გაერთიანებულ სამეფოში, მოსკოვში და ბარბადოსში 2005-2016

წლებში. 2016-დან 2019 წლამდე ცირა ჯგუფის საპენსიო სტრატეგიის და სტანდარტების ხელმძღვანელი იყო კომპანიაში „Shell International Ltd“ ლონდონში. 2019 წლიდან ცირა შიდა აუდიტისა და გამოძიების განყოფილების ხელმძღვანელია „Shell“-ის ვაჭრობის და მიწოდების გლობალურ ორგანიზაციაში, რომელიც მსოფლიოს ვაჭრობის და მიწოდების უმსხვილესი ბიზნესია.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- დახურული საპენსიო ფონდის - შპს „British Gas Trustee Solutions“ რწმუნებული დირექტორი (Shell-ის მიერ British Gas-ის შესყიდვის შემდეგ)
- რწმუნებული დირექტორი შპს „Shell Trustee Solution“
- საბჭოს წევრი „FaRiG“-ში (საქართველოში აკადემიური კვლევების მეგობრები)

კომიტეტის წევრობა და ფუნქციები საბჭოში

- აუდიტის კომიტეტის წევრი
- გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტის წევრი
- სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი

**მარია
ლუიზა ჩიკონიანი**
საბჭოს დამოუკიდებელი
წევრი

ბანკს 2018 წლის სექტემბერში შეუერთდა გამოცდილება

- გამოცდილება საერთაშორისო საბანკო და ფინანსურ დაწესებულებებში და კორპორაციულ მართვაში
- გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის და დირექტორთა ანაზღაურების ჩარჩოს ღრმა ცოდნა
- ხელმძღვანელობის ძლიერი უნარები საბჭოს წევრობის და თავმჯდომარეობის მნიშვნელოვანი გამოცდილებით
- ღრმა საერთაშორისო სტრატეგიული საკონსულტაციო გამოცდილება განვითარებად და მზარდ ეკონომიკებში

მარია ლუიზას აქვს დიდი გამოცდილება საერთაშორისო საბანკო და ფინანსურ დაწესებულებებში და კორპორაციულ მართვაში ის მუშაობდა ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკში (ლონდონი, გაერთიანებული სამეფო) 1993-2005 წლებში. შემდგომ ის ფინანსური ინსტიტუტის „Merrill Lynch“-ის დირექტორი და „Renaissance Capital“-ის ფინანსური ინსტიტუტების ხელმძღვანელი იყო ლონდონსა და მოსკოვში, ასევე „Mediobanca“-ს ლონდონის ფილიალის მმართველი დირექტორი. 2014-2016 წლებში მარია ლუიზა მუშაობდა „Azimut Global Counseling Srl“-ის (იტალია) და „Azimut International Holding SA“ (ლუქსემბურგი) საბჭოს არააღმასრულებელ წევრად. ადრე იყო „Moneta Money Bank“-ის (პრადის საფონდო ბირჟაზე კოტირებული კომპანია) თავმჯდომარე და 2020-2021 წლებში იყო დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი კომპანიაში „UBI Bankca“ (იტალია).

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- „Mobius Investment Trust“-ის (ლონდონის საფონდო ბირჟაზე კოტირებული კომპანია) თავმჯდომარე
- „Arafa Holding“-ის (კაიროს საფონდო ბირჟაზე კოტირებული კომპანია) თავმჯდომარე

კომიტეტის წევრობა

- ანაზღაურების კომიტეტის წევრი
- რისკების კომიტეტის წევრი
- კორპორაციული მართვის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტის წევრი

ერან კლავანი
საბჭოს დამოუკიდებელი
წევრი

ბანკს 2021 წლის ივლისში შეუერთდა

გამოცდილება

- დიდი გამოცდილება საბანკო, საკრედიტო, კაპიტალის ბაზრებისა და იურიდიულ სფეროში
- მნიშვნელოვანი გამოცდილება რისკების, კორპორაციული მართვის, სტრატეგიებისა და სტრუქტურირების მიმართულებით
- გამოცდილება ძლიერი განვითარებადი ბაზრების საბანკო და დაინტერესებული პირების მართვის მიმართულებით
- შესაბამისი გამოცდილება ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის მართვაში

ერანი გამოცდილი საერთაშორისო ბანკირი და ადვოკატია ისეთ წამყვან ფინანსურ დაწესებულებებში წამყვან პოზიციაზე მუშაობის ოცწლიანი გამოცდილებით, როგორც არის „Commerzbank“, „Citibank“, „ING Financial Markets“ და „Deutsche Bank“ როგორც განვითარებულ, ისე - განვითარებად ბაზრებზე. ერანმა ღირებული ცოდნა შეიძინა კაპიტალის ბაზრებში, მცირე და საშუალო საწარმოების, საცალო დაკრედიტების, კორპორაციული მართვის, ლიკვიდურობისა და საბალანსო უწყისის მართვის მიმართულებით, ასევე რისკების მართვის, აუდიტისა და სტრატეგიის განხორციელებაში. დღეს არის არააღმასრულებელი დირექტორი და რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე უკრაინის უმსხვილეს ბანკში „Privatbank“.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- „PrivatBank“-ის (უკრაინა) რისკების კომიტეტის არააღმასრულებელი დირექტორი და თავმჯდომარე

კომიტეტის წევრობა

- გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტის თავმჯდომარე
- ტექნოლოგიების და მონაცემების კომიტეტის წევრი
- რისკების კომიტეტის წევრი

პერ ანდერს ფასტი
საბჭოს დამოუკიდებელი
წევრი

ბანკს 2021 წლის ივლისში შეუერთდა

გამოცდილება

- მაღალი რგოლის აღმასრულებლის დიდი გამოცდილება (20 წელზე მეტი) წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტში
- 25 წელზე მეტი დაგროვილი გამოცდილება დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორის როლში
- ლისტინგში შესული ძლიერი კომპანიის ხელმძღვანელობის და სტრატეგიული კონსულტაციის უნარები
- შესაბამისი გამოცდილება ფინანსურ-ტექნიკური და კრედიტის მართვის ინდუსტრიაში ევროპის მასშტაბით
- შესაბამისი გამოცდილება ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის მართვაში

პერ ანდერსი უფროსი აღმასრულებლის ფუნქციებს ასრულებდა 20 წლის განმავლობაში წამყვან ჩრდილო-ევროპულ ბანკში „SEB“ და აღმასრულებელი დირექტორი იყო „SBAB Bank“-ში, „Hoist Finance“ და „European Resolution Capital“. პერ ანდერსს აქვს პრესტიჟულ კონსულტანტად მუშაობის სტრატეგიული კონსულტაციების დიდი, 10-ზე მეტწლიანი გამოცდილება კომპანიებში „McKinsey & Company“ და „QVARTZ“ (დღეს „Bain & Company“). ის იყო რამდენიმე ფინანსური ინსტიტუტის არააღმასრულებელი დირექტორი სკანდინავიასა და საბერძნეთში, სადაც ის იყო საბერძნეთის წამყვანი, ლისტინგში აღრიცხული ბანკის „Piraeus Bank S.A.“ საბჭოს წევრი. ამასთან, მას აქვს სკანდინავიურ და ბალტიის ქვეყნებში, გერმანიაში, ლუქსემბურგში, სლოვენიაში, გაერთიანებულ სამეფოსა და უკრაინაში მუშაობის დიდი პროფესიონალური გამოცდილება, სადაც ის იყო „მსოფლიო ბანკის“ და ფინანსთა სამინისტროს კონსულტანტი.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- საბჭოს წევრი და შუალედური აღმასრულებელი დირექტორი სტოკჰოლმის საფონდო ბირჟის ლისტინგში შესულ კომპანიაში „Hoist Finance AB“.
- კერძო საბანკო ბიზნესის კლიენტების აქტივების მართვის მომსახურების კომპანიის „Lyra Financial Wealth“ თავმჯდომარე
- სკანდინავიის მცირე და საშუალო საწარმოების რეესტრში აღრიცხული კომპანიის „Pepins Group/FundedByMe“ თავმჯდომარე
- „Atle Investment Management“-ის საბჭოს წევრი

კომიტეტის წევრობა

- აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე
- რისკების კომიტეტის წევრი
- ანაზღაურების კომიტეტის წევრი

თიმოს კირიაკოპულოსი
საბჭოს დამოუკიდებელი
წევრი

ბანკს 2021 წლის ივლისში შეუერთდა

გამოცდილება

- ინვესტორის, საპორტფელი მენეჯერის, რისკების და საბალანსო უწყისის დამგეგმვის დიდი გამოცდილება
- გამოცდილება საბალანსო უწყისის რისკების შეზღუდვაში და საოპერაციო და მმართველობით რესტრუქტურის ზაციაში
- ტრანსფორმაციის მმართველობა და კრიზისის მართვა სისტემური ბანკების და ფინანსურ-ტექნიკური მიმართულებით
- კომპანიებისა და სამთავრობო უწყებებისთვის ფინანსური, რისკების და აქტივების მართვის ძლიერი საკონსულტაციო უნარები

თიმოსი საერთაშორისო მასშტაბით გამოცდილი საბანკო აღმასრულებელია, რომელიც სპეციალიზდება საოპერაციო ტრანსფორმაციის სფეროებში, საბალანსო უწყისისა და რისკების მართვის, ფინანსური ინჟინერინგის და საპორტფელი

მენეჯმენტის მიმართულებით. ის საბერძნეთის სუვერენული ქონების მართვის ფონდის „Hellenic Corporation of Assets and Participations“ საბჭოში მსახურობს და არის ინვესტიციების და რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე. მანამდე თიმოსი აღმასრულებელი დირექტორი და რისკების დირექტორი იყო „Piraeus Bank S.A.“-ში, რომელიც ლისტინგში შესული წამყვანი ბერძნული ბანკია; იყო მმართველი დირექტორი „Goldman Sachs Inc.“-ის ძირითადი ფიქსირებული შემოსავლის ვალუტის და საქონლით ვაჭრობის განყოფილებაში და მუშაობდა საბჭოს და აღმასრულებელ თანამდებობებზე სადაზღვევო-ტექნიკური, ფინანსურ-ტექნიკური, ფინანსური სერვისების და მენეჯმენტის საკონსულტაციო კომპანიებში.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- „Hellenic Corporation of Assets and Participations“-ის საბჭოს წევრი

კომიტეტის წევრობა

- რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე
- აუდიტის კომიტეტის წევრი
- ტექნოლოგიების და მონაცემების კომიტეტის წევრი

რაჯეევ სონი
საბჭოს დამოუკიდებელი
წევრი

**ბანკს 2021 წლის ნოემბრიდან შეუერთდა
გამოცდილება**

- გლობალური კორპორაციული მართვის ძლიერი 40-წლიანი გამოცდილება
- მნიშვნელოვანი საკონსულტაციო და აღმასრულებელი გამოცდილება ტექნოლოგიურ და კიბერ-უსაფრთხოების კომპანიებში
- დიდი გამოცდილება პერსონალის მართვაში
- შესაბამისი გამოცდილება ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის მართვაში

რაჯეევ სონი კორპორაციული ზრდის აღმასრულებელია გლობალური 40-წლიანი გამოცდილებით ციფრული ტექნოლოგიების მიმართულებით, მრეწველობის სხვადასხვა სექტორში თანამშრომლობით ევროპაში, ჩრდილოეთ ამერიკასა და აზიაში. დღეისათვის ბატონი სონი აღმასრულებელი თავმჯდომარე და არააღმასრულებელი დირექტორია შპს „Oxsiht“-ში, რომელიც სამედიცინო მოწყობილობების დეველოპერი და ოქსფორდის უნივერსიტეტის შვილობილი კომპანიაა. ადრე იყო შპს „Zensar“-ის ინფორმაციული ტექნოლოგიების გლობალური სამსახურის აღმასრულებელი დირექტორის უფროსი კონსულტანტი გაერთიანებულ სამეფოში და საკონსულტაციო საბჭოს წევრი აშშ-ის სილიკონის ველის კიბერუსაფრთხოების კომპანიაში „Garble Cloud Inc.“. მანამდე ბატონი სონის დაგროვილი ჰქონდა საოპერაციო გამოცდილება „HCL Technologies and Mphasis, a Hewlett Packard company“-ის პრეზიდენტის თანამდებობაზე მუშაობით.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- შპს „Oxsiht“-ის აღმასრულებელი თავმჯდომარე და საბჭოს წევრი

კომიტეტის წევრობა

- ტექნოლოგიების და მონაცემების კომიტეტის თავმჯდომარე
- გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტის წევრი
- კორპორაციული მართვის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტის წევრი

ნინო სუქნიძე
საბჭოს დამოუკიდებელი
წევრი

**ბანკს 2021 წლის ნოემბრიდან შეუერთდა
გამოცდილება**

- ფინანსური მომსახურების ხანგრძლივი გამოცდილება, ფინანსური მომსახურების წამყვან სექტორში გარიგებების და ლისტინგების მიმართულებით წამყვანი იურიდიული მრჩეველი
- მართვის, მარეგულირებელი და რისკების მართვის დიდი გამოცდილება, მათ შორის ლონდონის საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებულ კომპანიაში
- გამოცდილება საკონსულტაციო კომპანიებში სხვადასხვა სექტორში, მათ შორის სატელეკომუნიკაციო, ფარმაცევტულ, ენერჯეტიკულ და კომერციულში

ნინო არის ბიზნეს-იურისტი, 19-წლიანი გამოცდილებით ქართულ ბაზარზე და დიდი გამოცდილებით პრაქტიკის სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის საბანკო, ფინანსურ, კორპორაციულ, მარეგულირებელ, კონკურენციისა და კაპიტალის ბაზრებზე. დღეს ნინო იურიდიული ფირმის - შპს „სუქნიძე და პარტნიორები“ მმართველი პარტნიორია. 2017-2020 წლებში ის სს „საქართველოს ბანკის“ გენერალური მრჩეველი იყო. ბანკში მოსვლამდე ის სხვადასხვა თანამდებობაზე იყო საერთაშორისო იურიდიულ ფირმებში „Dentons“ და „DLA Piper“ 11 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში.

მიმდინარე გარე არააღმასრულებელი თანამდებობები

- საქართველოს ვაჭრობისა და მრეწველობის პალატის ვიცე პრეზიდენტი
- „Care Caucasus“ - ქართული საქველმოქმედო ორგანიზაციის საბჭოს წევრი

კომიტეტის წევრობა

- აუდიტის კომიტეტის წევრი
- ანაზღაურების კომიტეტის წევრი
- კორპორაციული მართვის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტის წევრი

კომპანიის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები

დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში ექვსი კომიტეტია: აუდიტის კომიტეტი, ანაზღაურების კომიტეტი, კორპორაციული მართვის და ნომინაციის კომიტეტი, რისკების კომიტეტი, ტექნოლოგიებისა და მონაცემების კომიტეტი, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი. თითოეული კომიტეტის კომპეტენციები მათი სამუშაო დავალებით განისაზღვრება.

საბჭო რამდენიმე პასუხისმგებლობის დელეგირებას ახდენს მის კომიტეტებზე და მათგან იღებს მხარდაჭერას. კომიტეტები განიხილავენ და რეკომენდაციებს გასცემს საბჭოს მიერ მათზე დელეგირებულ საკითხებზე.

წამყვანი კომიტეტები

საბჭომ დააფუძნა ოთხი წამყვანი კომიტეტი:

- რისკების კომიტეტი, რომელიც კომპანიის შესაძლო რისკებზე და კაპიტალთან დაკავშირებულ საკითხებზეა ორიენტირებული.
- აუდიტის კომიტეტი, რომელიც გარე აუდიტორებთან, შიდა კონტროლებთან და ფინანსურ ანგარიშგებასთან ურთიერთობს, ასევე აქვს კომუნიკაცია ბაზართან და მარეგულირებლებთან.
- ანაზღაურების კომიტეტი, რომელიც ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ საკითხებს მართავს, როგორც არის ანაზღაურების სათანადო დონის უზრუნველყოფა ადამიანური რესურსების მოზიდვისა და შენარჩუნებისთვის და ამის დაბალანსება ისეთი დონის კომპენსაციით, რომელიც ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის იქნება მისაღები.
- კორპორაციული მართვის და ნომინირების კომიტეტი პასუხს აგებს ნიჭიერი თანამშრომლების მართვაზე და ნომინირებაზე, ასევე საკადრო რეზერვის გეგმის განსაზღვრაზე საბჭოსა და აღმასრულებელი გუნდისთვის.

ახალი კომიტეტები

ორი ახალი კომიტეტი უზრუნველყოფს საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერას სამი სტრატეგიული მიმართულებით - ტექნოლოგიები, ESG სტრატეგია და კლიმატური ცვლილებები. ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა კომიტეტი დაფუძნდა 2021 წლის ივნისში და ხელს უწყობს საბჭოს სტრატეგიის enablers-ზე, მონაცემებისა და კიბერ საკითხებზე და კომპანიის IT რესურსებზე ზედამხედველობის განხორციელებაში. ESG და ეთიკის კომიტეტი, რომლებიც დაფუძნდა 2022 წლის იანვარში, უზრუნველყოფს, რომ კომპანია კონცეტრირებულია დაინტერესებული მხარეებისთვის მნიშვნელოვან ESG საკითხებზე. ორივე კომიტეტმა ფუნქციონირება დაიწყო 2022 წელს.

თითოეული კომიტეტის ფუნქციები დეტალურად იხილეთ მათ სამუშაო დავალებაში შემდეგ ბმულზე:
<https://www.tbcbankgroup.com/esg/governance/committees/>

კომპანიის მართვის „სარკისებური სტრუქტურის“ პოლიტიკის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს იგივე საკომიტეტო სტრუქტურა აქვს, მათ შორის კომიტეტების შემადგენლობის მხრივაც.

აუდიტის კომიტეტი

კომიტეტი მოქმედებს ხელმძღვანელობისგან დამოუკიდებლად, მისი აქციონერების ნდობითი ვალდებულების შესასრულებლად და იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათი ინტერესები სათანადოდ იყოს დაცული შიდა კონტროლების, ფინანსური ანგარიშგების და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის ეფექტურობის მხრივ, ასევე შესაბამისი ურთიერთობის შესანარჩუნებლად გარე აუდიტორებთან.

- კომპანიის შიდა ფინანსური და არაფინანსური კონტროლების გადახედვა შიდა კონტროლის სტრუქტურის ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად და მათი ცვლილების, ასევე კომპანიის რისკების კომიტეტთან დაკავშირებით ნებისმიერი რეკომენდაციის გადახედვა; ჯგუფის შიდა კონტროლის, რისკების მართვის შესაბამისობის უზრუნველყოფის და მმართველობის ფუნქციების შეფასება, მართვა და მონიტორინგი;
- ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობის მონიტორინგი იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი აკმაყოფილებდნენ ყველა საკანონმდებლო მოთხოვნას და შესაბამის საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტს, ასევე იმის უზრუნველყოფა, რომ განსჯის ყველა სფერო სრულად არის გათვალისწინებული საბჭოსთვის კომპანიის შესახებ სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები რეკომენდაციის გაცემამდე.
- ჯგუფის შიდა აუდიტორული საქმიანობების ეფექტურობის და დამოუკიდებლობის გათვალისწინება და მისი ურთიერთობა გარე აუდიტორებთან; და
- რეკომენდაციების გაცემა საბჭოზე ჯგუფის გარე აუდიტორების დანიშვნასთან, განმეორებით დანიშვნასთან და მოხსნასთან დაკავშირებით და მათი ანაზღაურების და დასაქმების პირობების დამტკიცება.

რისკის კომიტეტი

ამ კომიტეტის უპირატესი მიზანია საბჭოს დახმარება რისკების მართვის და ფუნქციების და პასუხისმგებლობების შესრულებაში.

საბჭო ასევე პასუხს აგებს რისკის კულტურის უზრუნველყოფაში კომპანიის კულტურის შესაბამისად და ის ჯგუფს ეხმარება რისკის აპეტიტის, რისკის მასშტაბის და კატეგორიების განსაზღვრაში, რომელსაც საბჭო ჯგუფისთვის მისაღებად მიიჩნევს.

ამ მიზნის მისაღწევად კომიტეტი პასუხს აგებს მისი დასკვნების გადახედვასა და საბჭოსთვის წარდგენაზე ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის ფარგლებში, რაც მოიცავს რისკებთან დაკავშირებულ პრინციპებს, პოლიტიკებს, მეთოდოლოგიებს, სისტემებს, პროცესებს, პროცედურებს და ადამიანებს. ეს ასევე გულისხმობს რისკის პრინციპებსა და პოლიტიკებში ახალი ან არსებითი ცვლილებების განხილვას, ასევე ნებისმიერი მოქმედების გადახედვას, რაც წარმოიქმნება ამგვარი პოლიტიკის არსებითი დარღვევით. კომიტეტი მჭიდროდ თანამშრომლობს აუდიტის კომიტეტთან და გეგმავს ერთობლივ შეხვედრებს საერთო საკითხებთან დაკავშირებით.

რისკების კომიტეტი საბჭოს კონსულტაციას უწევს სტრატეგიული ოპერაციების შესახებ, რომლებიც მიმართულია რისკის ასპექტებზე, რისკის აპეტიტის და რისკის მიმართ ჯგუფის ამტანობაზე. რისკების კომიტეტი განიხილავს და ამტკიცებს შიდა რისკების მართვის შესახებ ანგარიშგებას და ჯგუფის სიცოცხლისუნარიანობის შესახებ ანგარიშს, რომლებიც კომპანიის ყოველწლიურ ანგარიშგებაშია შესული. ის უზრუნველყოფს იმ განვითარებადი და ძირითადი რისკების დეტალურ შეფასებას, რომლებიც ჯგუფის წინაშე დგას, მათ შორის რისკებისა, რომლებიც საფრთხეს უქმნის ბიზნეს-მოდელს, მომავალ შესრულების მაჩვენებლებს, გადახდისუნარიანობას და ლიკვიდურობას.

ანაზღაურების კომიტეტი

ეს კომიტეტი პასუხს აგებს ჯგუფის ანაზღაურების პოლიტიკის პრინციპების შედგენასა და მიმოხილვაზე და ითვალისწინებს და ამტკიცებს ჯგუფისა და ბანკის გენერალური დირექტორის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს (გენერალური დირექტორის მოადგილეების) ანაზღაურების საკითხებს. ანაზღაურების კომიტეტმა ასევე უნდა გადახედოს თანამშრომელთა სარგებლის სტრუქტურის ნებისმიერ მნიშვნელოვან ცვლილებას კომპანიის შიგნით. ამასთან, კომიტეტი ვალდებულია გასცეს ანგარიში კომპანიის ანაზღაურების პოლიტიკის და პროცედურების შესახებ, რომლებიც კომპანიის ყოველწლიურ ანგარიშში იქნება ჩართული და უზრუნველყოფს იმას, რომ ამგვარი ანგარიში ყოველწლიურად წარედგინოს აქციონერებს დასამტკიცებლად.

კორპორაციული მმართველობის და ნომინაციის კომიტეტი

ჯგუფს შიგნით კორპორაციული მმართველობის განვითარებასა და ფუნქციონირებასთან მიმართებით კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობებია:

- კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული სახელმძღვანელო მითითებების ცვლილების დამტკიცება, ჯგუფის ამგვარ გაიდლაინებთან და მოქმედ საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის მონიტორინგი და, საჭიროების შემთხვევაში, საბჭოსთვის რეკომენდაციების გაცემა ამგვარი ცვლილებების ან დამატებითი მოქმედებების თაობაზე.
- დამოუკიდებლობის სტანდარტების გადახედვა საბჭოს წევრებისთვის; და
- საბჭოს და მისი კომიტეტების შესრულების მაჩვენებლების და ეფექტურობის შეფასების პროცესის მონიტორინგი და შეფასება (მათ შორის ამ კომიტეტის ყოველწლიური ეფექტურობის თვით-მიმოხილვა);

ნომინირებასთან დაკავშირებით კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობები მოიცავს შემდეგს:

- საბჭოს სტრუქტურის, ზომის და შემადგენლობის რეგულარულად მიმოხილვა, უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობის და ცოდნის მიმდინარე ბალანსის შეფასების, მათ შორის მრავალფეროვნების და გენდერული თანასწორობის გათვალისწინებით;
- დიდი რაოდენობით კანდიდატებიდან შესაბამისის გამოვლენა, საბჭოს შემადგენლობის განხილვა და რეკომენდაციების მიცემა;
- საბჭოს თავმჯდომარის და უფროსი დამოუკიდებლობის დირექტორის დახმარება ყოველწლიური შეფასების პროცესის განხორციელებაში საბჭოს და მისი კომიტეტების მთლიანი და ინდივიდუალური შესრულების მაჩვენებლების და ეფექტურობის შესაფასებლად;
- რეკომენდაციების გაცემა საბჭოსთვის ხანგრძლივ პერიოდში მისი საკადრო რეზერვის გეგმის შესახებ.

საბჭოს კომიტეტების წევრების შემადგენლობა 2022 წლის 29 აპრილის მდგომარეობით ასეთი იყო:

წევრი	აუდიტის კომიტეტი	რისკის კომიტეტი	ანაზღაურების კომიტეტი	კორპორაციული მართვისა და ნომინაციის კომიტეტი	ტექნოლოგიების და მონაცემთა კომიტეტი	გარემოსდაცვითი/სოციალური/მმართველობითი (ESG) და ეთიკის კომიტეტი (თავმჯდომარე)
არნე ბერგრენი (თავმჯდომარე)						
ცირა კემულარია (უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი)						
მარია ლუიზა ჩიკონიანი						
ერან კლაინი						
პერ ანდერს ფასთი						
თიმოს კირიაკოპულოსი						
რაჯევ სონი						
ნინო სუქნიძე						
	თავმჯდომარე		წევრი			

პასუხისმგებლობების განაწილება

თავმჯდომარის, გენერალური დირექტორის და უფროსი დამოუკიდებელი წევრების პასუხისმგებლობები მკაფიოდ არის გამიჯნული. არნე ბერგრენი, როგორც თავმჯდომარე, პასუხს აგებს დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობაზე იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დირექტორთა საბჭო, მთლიანობაში სრულ და კონსტრუქციულ ფუნქციას ასრულებს ჯგუფის სტრატეგიის, ასევე მთლიანი კომერციული მიზნების შემუშავებასა და განსაზღვრაში. ის ასევე განიხილავს დირექტორთა საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცესებს. გენერალური დირექტორი ვახტანგ ბუცხრიკიძე პასუხს აგებს კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე და მისი ძირითადი პასუხისმგებლობაა ჯგუფის საქმიანობის მართვა. ის პასუხისმგებელია ჯგუფის სტრატეგიის და საერთო კომერციული მიზნების შეთავაზებაზე, განვითარებასა და განხორციელებაზე, რაც ხორციელდება

თავმჯდომარესთან და დირექტორთა საბჭოსთან მჭიდრო კომუნიკაციით. ამასთან, დირექტორთა საბჭომ ცირა კემულარია დანიშნა უფროს დამოუკიდებელ დირექტორად (SID), რომელიც ქმნის საცნობარო ჯგუფს თავმჯდომარისთვის. თავმჯდომარეს, აღმასრულებელ დირექტორს და უფროს დამოუკიდებელ დირექტორს შორის პასუხისმგებლობების დანაწილება იმას უზრუნველყოფს, რომ არცერთ მათგანს ინდივიდუალურად არ ექნება გადაწყვეტილების მიღების შეუზღუდავი უფლებამოსილება. თავმჯდომარეს, აღმასრულებელ დირექტორს და უფროს დამოუკიდებელ დირექტორს შორის პასუხისმგებლობების დანაწილების შესახებ დეტალური დოკუმენტი ხელმისაწვდომია ჩვენ ვებგვერდზე: <https://tcbankgroup.com/media/2393/division-of-responsibilities-policy-13-november-2019.pdf>.

გარიგების დონე

როგორც ზემოთ ვახსენეთ, დირექტორთა საბჭოს აღმასრულებელი პასუხისმგებლობების ფარგლებში შემავალი საკითხები, სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან ერთად, მოიცავს ჯგუფის სტრატეგიის, გრძელვადიანი მიზნების, რისკის აპეტიტის, ყოველწლიური ბიუჯეტის, ჯგუფის კაპიტალის ცვლილების, წილის გამოსყიდვის, მნიშვნელოვანი ნასყიდობების და/ან შერწყმის და ყოველწლიური ანგარიშგების დამტკიცებას.

საბჭო ყოველწლიურად აკონტროლებს კომპანიის რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემებს გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად. ამავდროულად, დირექტორთა საბჭოს ყველა წევრი ვალდებულია სათანადო დრო და ყურადღება დაუთმოს თავის ვალდებულებებს, საჭიროებების შესაბამისად. ეს მოიცავს დირექტორთა საბჭოს და შესაბამისი კომიტეტების კრებებზე დასწრებას, ასევე სატელეფონო კონფერენციებში, ადგილზე ვიზიტებში და ელექტრონული ფოსტით ეფექტურ კომუნიკაციაში მონაწილეობას. ეს დირექტორები ასევე ვალდებული არიან წინასწარ გაეცნონ კრების მასალებს და დამატებითი დრო დაუთმონ ჯგუფის აქტივობებს, განსაკუთრებით მაღალი აქტივობის პერიოდებში. ყველა დირექტორი ასევე გაივლის კომპანიის სამდივნოს მიერ ორგანიზებულ მკაცრ და ინდივიდუალურ საწყის პროგრამებს.

დირექტორთა საბჭოს და კომიტეტის სხდომებზე დასწრება

საბჭოს და კომიტეტის სხდომებზე დასწრების გრაფიკი მოცემულია ქვემოთ: 2021 წლის განმავლობაში საბჭომ განაგრძო პერსონალური და სატელეფონო კონფერენციის სახით მოწყობილი შეხვედრების ეფექტურად განხორციელება. ყველა კომიტეტს თავმჯდომარე უძღვება და მისი წევრები ექსკლუზიურად არააღმასრულებელი დირექტორები არიან. საბჭოს თითოეული კომიტეტის თავმჯდომარე საბჭოს შეხვედრაზე წარმოადგენს ანგარიშს კომიტეტის საქმიანობის შესახებ, მათ შორის საკითხებზე, რომლებიც კომიტეტის რეკომენდაციით საჭიროებს საბჭოს მიერ დამტკიცებას. კომიტეტის დღის წესრიგის და კომიტეტის შეხვედრის მიმდინარეობის განსაზღვრის პროცესი საბჭოს ანალოგიურია.

საბჭოს მიერ გამოყენებული მართვის „სარკისებური სტრუქტურის“ შესაბამისად, რომელშიც კომპანიის დირექტორები, ასევე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებიც არიან, ყველა კრება კომპანიის და ბანკის ერთობლივი შეხვედრაა, 32 კრების გარდა, რომელიც უკვე ჩატარდა საწარმოს მიერ ინდივიდუალურად განსახორციელებელ მოქმედებებთან დაკავშირებით.

საბჭოს და კომიტეტის სხდომებზე დასწრება 2021 წელს იყო შემდეგი:

დირექტორთა საბჭოს სხდომა

	დაგეგმილი შეხვედრა (6) უფლებამოსილი / დასწრება	მიმოხილვა (3) უფლებამოსილი / დასწრება	ანგარიშგების დამტკიცება (6) უფლებამოსილი / დასწრება	საბჭოს ცვლილება და შემაჯგუშება (6) უფლებამოსილი / დასწრება	პოლიტიკა და სხვა (12) უფლებამოსილი / დასწრება	საერთაშორისო ბაზარზე გასვლა (3) უფლებამოსილი / დასწრება
არნე ბერგრენი (თ)	6/6	3/3	6/6	6/6	12/12	3/3
ცირა კემულარია	6/6	3/3	6/6	6/6	12/12	3/2
მარია ლუიზა ჩიკონიანი	6/6	3/3	6/6	6/6	12/12	3/3
პერ ანდერს ფასთი	4/4	3/3	4/4	1/1	9/8	1/0
ერან კლანი	4/4	3/3	4/4	1/1	9/9	1/1
თიმოს კირიაკოპულოსი	4/4	3/3	4/4	1/1	9/8	0/0
რაჯეევ სონი	2/2	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
ნინო სუქნიძე	2/2	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
ნიკოლოზ ენუქიძე	2/2	0/0	3/3	5/5	5/5	2/2
ნიკოლას ჰააგი	2/2	0/0	3/3	5/3	5/5	2/2
ერიკ რაჯენდრა	2/2	0/0	3/3	5/5	5/4	2/2
აბჰიჯიტ აკერკარი	4/4	2/2	4/4	6/6	8/8	2/2
ვახტანგ ბუცხრივიძე	6/6	3/3	6/6	6/6	12/12	3/3

(თ) – თავმჯდომარე

ღირეკტორთა საბჭოს კომიტეტების სხდომები

საბჭოს წევრი	კორპორაციული მართვის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტი უფლებამოსილი / დასწრება	ანაზღაურების კომიტეტი უფლებამოსილი / დასწრება	აუდიტის კომიტეტი უფლებამოსილი / დასწრება	რისკის კომიტეტი უფლებამოსილი / დასწრება
არნე ბერგრენი	6/6 (თ)	5/5	1/1	3/3
ცირა კემულარია	11/11	5/5	10/10	5/5
მარია ლუიზა ჩიკონიანი	6/6	10/10 (თ)	4/4	13/13
პერ ანდერს ფასთი ²	0/0	5/5	6/6 (თ)	8/7 ³
ერან კლანი ⁴	0/0	0/0	6/6	0/0
თიმოს კირიაკოპულოსი ⁵	0/0	0/0	6/6	8/8 (თ)
რაჯეევ სონი ⁶	0/0	0/0	0/0	0/0
ნინო სუქნიძე ⁷	0/0	0/0	0/0	0/0
ნიკოლოზ ენუქიძე ⁸	4/4	4/4	0/0	0/0
ნიკოლას ჰააგი ⁹	4/4	5/5	4/4	5/5
ერიკ რაჯენდრა ¹⁰	4/4	5/4 ¹¹	0/0	0/0
აბჰიჯიტ აკერკარი ¹²	6/6	0/0	0/0	9/9

(თ) – თავმჯდომარე

განმარტებითი შენიშვნები ღირეკტორთა საბჭოს და კომიტეტის სხდომებზე დასწრების ცხრილებზე:

- 1 არნე ბერგრენმა ჩაანაცვლა ნიკოლოზ ენუქიძე საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობაზე 2021 წლის 1 მარტიდან.
- 2 ვერ დაესწრო სხვა წინასწარ არსებული ვალდებულების გამო.
- 3 არნე ბერგრენმა ჩაანაცვლა ცირა კემულარია კორპორაციული მართვის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობაზე 2021 წლის 15 სექტემბრიდან.
- 4 პერ ანდერს ფასთი საბჭოს 2021 წლის 4 მაისს, ხოლო შესაბამის კომიტეტებს 2021 წლის 17 ივნისს შეუერთდა.
- 5 პერ ანდერს ფასთმა ჩაანაცვლა მარია ლუიზა ჩიკონიანი აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობაზე 2021 წლის 17 ივნისიდან.
- 6 ერან კლანი საბჭოს 2021 წლის 4 მაისს, ხოლო შესაბამის კომიტეტებს 2021 წლის 17 ივნისს შეუერთდა.
- 7 თიმოს კირიაკოპულოსი საბჭოს 2021 წლის 4 მაისს, ხოლო შესაბამის კომიტეტებს 2021 წლის 17 ივნისს შეუერთდა. და ჩაანაცვლა აბჰიჯიტ აკერკარი აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობაზე 2021 წლის 17 ივნისიდან.
- 8 რაჯეევ სონი საბჭოს 2021 წლის 25 ნოემბერს შეუერთდა, მაგრამ ვერ შეუერთდა ვერცერთ კომიტეტს 2022 წლის იანვრამდე.
- 9 ნინო სუქნიძე საბჭოს 2021 წლის 25 ნოემბერს შეუერთდა, მაგრამ ვერ შეუერთდა ვერცერთ კომიტეტს 2022 წლის იანვრამდე.
- 10 ნიკოლოზ ენუქიძეს არ მოუთხოვია ახალი ვადით არჩევა აქციონერების მიერ 2021 წლის საერთო კრებაზე და გადადგა საბჭოში დაკავებული თანამდებობიდან 2021 წლის 14 ივნისს.
- 11 ნიკოლას ჰააგს არ მოუთხოვია ახალი ვადით არჩევა აქციონერების მიერ 2021 წლის საერთო კრებაზე და გადადგა საბჭოში დაკავებული თანამდებობიდან 2021 წლის 14 ივნისს.

- 12 ერიკ რაჯენდრას არ მოუთხოვია ახალი ვადით არჩევა აქციონერების მიერ 2021 წლის საერთო კრებაზე და გადადგა საბჭოში დაკავებული თანამდებობიდან 2021 წლის 14 ივნისს.
- 13 აბჰიჯიტ აკერვარი გადადგა საბჭოს წევრობიდან 2021 წლის 15 სექტემბერს.

დირექტორთა საბჭოს წევრების დანიშვნის პოლიტიკა

ჯგუფი აღიარებს დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში მრავალფეროვნების მნიშვნელობას და სჯერა, რომ დაბალანსებულ მრავალფეროვნებას მნიშვნელოვანი სარგებლის მოტანა შეუძლია კომპანიისთვის. დირექტორთა და სამეთვალყურეო საბჭოების წევრების, ასევე გენერალური დირექტორის და გენერალური დირექტორის მოადგილის შერჩევას „თიბისი ბანკის“ დონეზე, თითოეული წევრისთვის მნიშვნელოვანია მრავალფეროვანი ცოდნის, კულტურის და განსხვავებული ხედვის შეტანა დირექტორთა საბჭოში, ისევე როგორც სამეთვალყურეო საბჭოში, რაც ასევე აუმჯობესებს გადაწყვეტილების მიღების ხარისხს. კომპანია განაგრძობს შესაბამის პოზიციებზე კანდიდატების ნომინირებას მათი მიღწევების და მოთხოვნილი გამოცდილების საფუძველზე.

დირექტორთა და სამეთვალყურეო საბჭოების წევრების შერჩევის პროცესში შესაბამისი უნარების მატრიცა გამოიყენება, რომელიც უზრუნველყოფს იმას, რომ წარმომადგენელს ჰქონდეს საჭირო ცოდნა და გამოცდილება. ეს მიმართულია დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს ეფექტური ფუნქციონირებისკენ.

როგორ აკონტროლებს საბჭო თავის შესრულების მაჩვენებლებს

2021 წელს „თიბისი ბანკმა“ შპს „Lintstock“-ს საბჭოს შესრულების მაჩვენებლების გადახედვა დაავალა. „Lintstock“ საკონსულტაციო ფირმაა, რომელიც საბჭოს ეფექტურობის მიმოხილვის მიმართულებით სპეციალიზდება და მას სხვა კონტაქტი არ აქვს „თიბისი ბანკთან“ ან კომპანიის რომელიმე დირექტორთან. „Lintstock“ პირველად კონსულტაციას უწევს კომპანიის სამდივნოს შეფასების მასშტაბის განსაზღვრის და კვლევის საბჭოსა და საქმიანობაზე მორგების მიზნით. ამის შემდეგ ფირმამ საბჭოს წევრებს სთხოვა მისი და შემდეგ - მისი თავმჯდომარის და კომიტეტების შესრულების მაჩვენებლების შეფასება ონლაინ კვლევების გამოყენებით, ანონიმურობის დაცვის გზით გულახდილი უკუკავშირის წახალისებით. დირექტორებს ასევე მოსთხოვეს საბჭოში საკუთარი ინდივიდუალური წვლილის ასახვა და ნებისმიერი პერსონალური ტრენინგის ან განვითარების საჭიროებების იდენტიფიცირება. ამასთან, მმართველობის მნიშვნელოვანი სფეროების გათვალისწინებით, მიმოხილვა ორიენტირებული იყო შემდეგ სფეროებზე, კოვიდ-19-ის პანდემიის კონტექსტში:

- ჯგუფის სტრატეგიის და „თიბისი ბანკის“ წინაშე მდგარი მთავარი გამოწვევების განმარტება მომდევნო წლებში სტრატეგიის რეალიზების პროცესში;
- საბჭოს მიერ ჯგუფის უზბეკეთის ბაზარზე შესვლის და ნებისმიერი გაკვეთილის მიმოხილვა, რომელმაც შესაძლოა ხელი შეუწყოს საერთაშორისო ბაზარზე შესვლის მომავალ მცდელობებს;
- საბჭოს კომუნიკაცია აქციონერებთან, მომხმარებლებთან, მარეგულირებლებთან და შვილობილ კომპანიებთან, ასევე თანამშრომელთა ხედვების და გრძნობების და ჯგუფში არსებული კულტურის ცოდნა;
- ეფექტურობა, რომლითაც გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხები გათვალისწინებულია საბჭოს დისკუსიებში და გადაწყვეტილებებში, გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის მხრივ ჯგუფის ვალდებულებებში;
- საბჭოს ყურადღება ციფრულ განვითარებებზე, კონკურენტულ ლანდშაფტსა და პოტენციურ გავლენაზე ჯგუფის გეოპოლიტიკურ მოვლენებზე;
- რისკების მართვა და შიდა კონტროლები, ასევე გაკვეთილები, რომლის მიღებაც შესაძლებელია ბოლო წელს განვითარებული მოვლენებიდან ჯგუფის რისკის პროცესების გაუმჯობესების მიზნით; და
- ჯგუფის სტრუქტურა და უფლებამოსილება მაღალი რანგის დონეზე და საბჭოს მიერ კომპანიის ნიჭიერი თანამშრომლების განვითარებისა და შენარჩუნების პროცესების მიმოხილვა.

„Lintstock“-მა მიიღო დირექტორების უკუკავშირი და გამოსცა ანგარიშები, რომლებშიც განსაზღვრული იყო გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი დაკვირვებები და რეკომენდაციები; ანგარიშებში ასევე განსაზღვრულია „Lintstock“-ის მმართველობითი ინდექსის შედარებები, რაც ახდენს საბჭოს მიმოხილვის შედეგების კონტექსტუალიზაციას „Lintstock“-ის უფრო ფართო კლიენტთა ბაზაზე მიმართებით. უკუკავშირი საბჭოს შესრულების მაჩვენებლების შესახებ დადებითი იყო და დირექტორებმა დაადასტურეს, რომ საბჭო თავის

პასუხისმგებლობებს ეფექტურად ასრულებს. მიმოხილვამ ასევე გამოავლინა რამდენიმე სფერო, რომელშიც შესრულების მაჩვენებლები უნდა გაუმჯობესებულიყო. 2022 წლის მარტის სხდომაზე დირექტორთა საბჭომ შეათანხმა შესაბამისი სამოქმედო გეგმა.

საბჭოს ყურადღების სფერო	დაგეგმილი მოქმედება 2022 წლისთვის
ჯგუფის სტრატეგია და კრიტიკული გადაწყვეტილებები 2022 წელს	საბჭო თანმიმდევრულად შეასრულებს ჯგუფის სტრატეგიას და გააკონტროლებს მის შესრულებას ყოველკვარტლურად.
განვითარება სტრატეგიისა და დაინტერესებული პირებისთვის მნიშვნელოვან სფეროებში	საბჭო ყურადღებას გაამახვილებს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხებზე ცოდნის გაღრმავებას, ასევე ჯგუფის სტრატეგიის კრიტიკულ დრაივერებზე, როგორც არის მონაცემები და საინფორმაციო ტექნოლოგიები, ნიჭის მართვა, ოპტიმალური შემადგენლობა და საკადრო რეზერვის გეგმა აღმასრულებელი კომიტეტისთვის და სხვა კრიტიკული მნიშვნელობის თანამდებობებისთვის.
ჯგუფის გაზრდილი კომპლექსურობა	საბჭო ყურადღებას გაამახვილებს შვილობილი კომპანიის მართვის გაძლიერებაზე და ამ მიმართულებით ამბიციური საერთაშორისო სტრატეგიის გათვალისწინებას.
შიდა კონტროლი და მართვის ფუნქციების გაუმჯობესება გაზრდილი სირთულის პირობებში	საბჭო ყურადღებას გაამახვილებს ჯგუფის შიდა კონტროლის გაძლიერებაზე და მისი პოლიტიკების და პროცედურების ეფექტურობის გაგრძელებაზე.
გადაწყვეტილებების მიღება საბჭოს მიერ	საბჭო ყურადღებას გაამახვილებს მისი გადაწყვეტილების მიღების პროცესის ეფექტურობის დამატებით გაუმჯობესებაზე, გუნდის დინამიკასა და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობაზე.

საბჭოს კომიტეტების შესრულების მაჩვენებლები შეფასდა თითოეული კომიტეტის კონკრეტულ მოთხოვნებზე მორგებული კვლევებით. კვლევით დადგინდა, რომ ყველა კომიტეტი ეფექტური იყო და რომ მათი შესრულების მაჩვენებლები გაუმჯობესდა 2021 წლის განმავლობაში. ინდივიდუალური კომიტეტის ანგარიშებში კომპანიის ყოველწლიურ ანგარიშში შეჯამებულია მათი კომიტეტის შესაბამისი შესრულების გეგმა მომავალი წლისთვის.

დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის ვადა

გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების თანახმად, დირექტორთა საბჭოს წევრები ყოველ წელს განმეორებით უნდა იყვნენ არჩეული ერთი წლის ვადით კომპანიის აქციონერთა საერთო კრებაზე. “თიბისის“ „სარკისებური სტრუქტურის“ პოლიტიკის შესაბამისად სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებზე ვრცელდება ყოველწლიური ხელახალი არჩევის წესი.

ყოველწლიური საერთო კრება

კომპანიის ბოლო წლიური საერთო კრება („AGM“) რეგისტრირებულ მისამართზე ჩატარდა ქალაქ ლონდონში. ხმის უფლების 72,65%-ს აქციონერები ფლობდნენ. 2021 წლის წლიურ საერთო კრებაზე წარდგენილი ყველა დადგენილება კენჭისყრაზე დააყენეს, გარდა მე-17 დადგენილებისა. ყველა მათგანი მიღებულია ხმების საჭირო უმრავლესობით. მხარდამჭერი ხმების რაოდენობა 74,55%-დან 100,0%-მდე მერყეობდა. დეტალური ინფორმაცია 2021 წლის წლიური საერთო კრების შედეგების შესახებ გამოქვეყნებულია კომპანიის ვებგვერდზე <https://tbcbankgroup.com/news-and-media/regulatory-news/>.

2022 წლის წლიური საერთო კრების შეტყობინება ყველა აქციონერს შეხვედრამდე სულ მცირე 21 სამუშაო დღით ადრე გაეგზავნა და ასევე გამოქვეყნდა ჩვენს ინვესტორებთან ურთიერთობის ვებგვერდზე: www.tbcbankgroup.com. დადგენილებებზე კენჭისყრას გამოაცხადებს მარეგულირებელ საინფორმაციო სამსახური და ხელმისაწვდომი გახდება ჩვენს ინვესტორებთან ურთიერთობის ვებგვერდზე www.tbcbankgroup.com.

დირექტორების ინტერესთა კონფლიქტი

კომპანიების კანონის (2006 წ.) და კომპანიის წესდების მოთხოვნების შესაბამისად, კომპანია დირექტორთა საბჭოს წევრებს მოსთხოვს ინტერესთა ფაქტიური ან პოტენციური კონფლიქტის გაცხადებას, რამაც შესაძლოა ხელი შეუშალოს კომპანიის ინტერესების განხორციელებას. დირექტორებს მოეთხოვებათ საბჭოს სხდომის გამართვამდე განაცხადონ ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ, რომელიც მათ შეიძლება ჰქონდეთ განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით და, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, თავი შეიკავონ კენჭისყრაში და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობისგან განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.

დირექტორებს აქვთ ვალდებულება თავმჯდომარეს და კომპანიის მდივანს სასწრაფო წესით მიაწოდონ ინფორმაცია პოტენციური ან ფაქტიური კონფლიქტის არსებობის შესახებ.

აქციონერების უფლებები

კომპანიის კაპიტალში არცერთ ჩვეულებრივ აქციაზე არ ვრცელდება კომპანიის მართვის უფლება. ჩვენი ჩვეულებრივი აქცია ნიშნავს მხოლოდ ერთ ხმას. კომპანიის წესდების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, აქციების გადაცემასთან დაკავშირებით შეზღუდვები არ არსებობს, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- შეზღუდვები ინსაიდერულ გარიგებებზე, რომლებიც შესაძლოა დროდადრო განხორციელდეს კანონის ან ნორმატიული აქტის საფუძველზე;
- აქციებით ოპერაციების კოდექსი, რომლის მიხედვით დირექტორები და დასახელებული თანამშრომლები ითხოვენ შესაბამის თანხმობას აქციებით ვაჭრობაზე;
- იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიის აქციებში დაინტერესებული პირი მიიღებს შეტყობინებას ისეთი ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ და ამგვარი პირი კომპანიას არ მიაწვდის ინფორმაციას აქციებთან დაკავშირებით;
- ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურების სისტემა, რომლის საფუძველზე სისტემის მონაწილეს (თავად დოკუმენტში განსაზღვრული) ეძლევა შეზღუდული ბონუს-აქციები, რომლის განკარგვის უფლებაც დამოკიდებულია ჯგუფთან თანამშრომლობის გაგრძელებაზე და შესაბამის დებულებებთან შესაბამისობაზე განსაზღვრული წლების განმავლობაში.

ყველა თანამშრომელი (მათ შორის დირექტორები), რომლებიც ინსაიდერებად მიიჩნევიან კომპანიის მიერ აკმაყოფილებენ ჯგუფის აქციებით ოპერაციების კოდექსში განსაზღვრულ მოთხოვნებს. ხმის უფლებებით სარგებლობის შეზღუდვა არ ვრცელდება, თუ კომპანიას კანონით არ აქვს უფლებამოსილება დააწესოს ამგვარი შეზღუდვები (მაგალითად, კანონმდებლობით, თუ აქციონერი არ გადაიხდის აქციის ღირებულებას მიუხედავად კომპანიის მოთხოვნისა ან თუ აქციონერი დაარღვევს კომპანიის წინაშე ნაკისრ რომელიმე ვალდებულებას). კომპანია არ ფლობს ინფორმაციას აქციონერებს შორის შეთანხმების შესახებ, რამაც შესაძლოა შეზღუდვები წარმოშვას აქციების ან ხმის უფლებების გადაცემასთან დაკავშირებით.

4.2 სს „თიბისი ბანკის“ დირექტორთა საბჭო

ხელმძღვანელი პირების ბიოგრაფიები

**ვახტანგ
ბუცხრიკიძე**
გენერალური დირექტორი

გამოცდილება

- წამყვანი ბანკირი კავკასიასა და აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში
- 25-ზე მეტწლიანი გამოცდილება სტრატეგიულ და ფინანსურ ხელმძღვანელობაში
- სტრატეგიული დაგეგმვის და განვითარების, სტარტაპების და ფინანსურ-ტექნიკური მართვის, შერწყმისა და შესყიდვების და კაპიტალის და სასესხო კაპიტალის, თანხების მოზიდვის და ინვესტორებთან ურთიერთობების საფუძვლიანი ცოდნა და გამოცდილება

ვახტანგს საბანკო და ფინანსურ სექტორში მუშაობის 30-ზე მეტწლიანი გამოცდილება აქვს. ის ჯგუფს შეუერთდა 1992 წელს საქართველოში მისი დაფუძნების მომენტიდან - სტარტაპის ეტაპიდან მიმდინარე ბაზრის ლიდერი ფინანსური ტექნოლოგიების ინსტიტუტად ჩამოყალიბებამდე. ის „თიბისი ბანკს“ უფროსი მენეჯერის სახით შეუერთდა 1993 წელს და გახდა დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე 1996 წელს. 1998 წლიდან მას ეკავა სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის თანამდებობა და დაინიშნა კომპანიის აღმასრულებელ დირექტორად 2016 წლის მაისში.

ვახტანგი ცნობილი ბანკირია კავკასიასა და აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში და მიღებული აქვს რამდენიმე პრესტიჟული ჯილდო, მათ შორის 2011 წლის საუკეთესო ბანკირი GUAM-ის (საქართველო-უკრაინა-აზერბაიჯანი-მოლდოვა) მიერ - ეს არის დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაციის ჯილდო, და წლის გენერალური დირექტორი (2014) ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში და დსთ-ში EMEA-ს (ევროპა, ახლო აღმოსავლეთი და აფრიკა) ფინანსური ჟურნალის მიერ. 2019 წლის მარტის თვეში მან სპეციალური ჯილდო - „პასუხისმგებელი კაპიტალიზმი უარყოფით პირობებში“ მიიღო პრესტიჟული ორგანიზაციისგან FIRST - მრავალდისციპლინარული საერთაშორისო საქმეთა ორგანიზაცია, რომლის მიზანია დიალოგის ხელშეწყობა ლიდერებს შორის მრეწველობაში, ფინანსებსა და მთავრობაში.

მიმდინარე გარე (ჯგუფს მიღმა) არააღმასრულებელი თანამდებობები

- საქართველოს ბანკების ასოციაციის საბჭოს წევრი
- საქართველოს ბიზნეს-ასოციაციის საბჭოს წევრი
- Visa-ს ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის, შუა აღმოსავლეთის და აფრიკის (CEMEA) ბიზნეს-საბჭოს წევრი

**გიორგი
მეგრელიშვილი**
გენერალური დირექტორის
მოადგილე, ფინანსური
დირექტორი

გიორგი დაინიშნა სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილის და ფინანსური დირექტორის თანამდებობაზე 2020 წლის ოქტომბერში. ის ბანკს ფინანსური დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე შეუერთდა 2020 წლის მარტის თვეში.

გიორგის ფინანსურ მომსახურებაში გლობალური ხელმძღვანელობის 25-წლიანი გამოცდილება აქვს. „თიბისიში“ მოსვლამდე, გიორგი იყო „Newest Markets N.V.“-ის (ამსტერდამი) დირექტორი და კაპიტალური რისკების და სტრესული ტესტირების განყოფილების ხელმძღვანელი. მანამდე გიორგის რამდენიმე წამყვანი პოზიცია ეკავა ლონდონის „Barclays Bank“-ში 2008-2019 წლებში, მათ შორის ბარკლის ხაზინის დირექტორის, ბარკლის შიდა მსხვილი დავალიანებების განყოფილების ხელმძღვანელი და ბარკლის ცენტრალური დაგეგმვის ხელმძღვანელი. ბარკლიში მუშაობის დროს გიორგი ასევე იყო კაპიტალის და დავალიანების ინდივიდუალური მართვის ხელმძღვანელი საჯარო სააქციო საზოგადოებაში „Barclays Bank“ და სტრატეგიული დაგეგმვის განყოფილების

ხელმძღვანელი „Barclaycard UK“-ში. კარიერის დასაწყისში გიორგის სხვადასხვა წამყვანი მმართველობითი თანამდებობა ეკავა რამდენიმე ქართულ ორგანიზაციაში.

გიორგი ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს ფლობს კემბრიჯის უნივერსიტეტის მოსამართლის ბიზნეს-სკოლიდან.

**გიორგი
თხელიძე**

გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორაციული და საინვესტიციო ბანკინგი, დაგროვილი კაპიტალის მართვა

გიორგი ბანკში მიმდინარე თანამდებობაზე 2016 წლის ნოემბერში დაინიშნა, სადაც ის კორპორაციულ და საინვესტიციო საბანკო ბიზნესს ხელმძღვანელობდა. გიორგი ასევე პასუხს აგებს ბანკის კერძო საბანკო ბიზნესის კლიენტების აქტივების მართვის სამსახურზე და სალიზინგო ბიზნესზე 2021 წლის იანვრიდან. გიორგი პირველად „თიბისის“ 2014 წელს შეუერთდა, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე და რისკების დირექტორი.

გიორგის გლობალური ფინანსური მომსახურების 20-ზე მეტწლიანი გამოცდილება აქვს. „თიბისი ბანკში“ მოსვლამდე ის ბარკლის საინვესტიციო ბანკში მუშაობდა, სადაც მას ეკავა ევროპის, შუა აზიის და აფრიკის რეგიონის ფინანსური ინსტიტუტების ჯგუფის ვიცეპრეზიდენტის თანამდებობა. მანამდე იყო ბარკლის სასესხო დაფინანსების და კორპორაციული რესტრუქტურის განყოფილების ასოცირებული დირექტორი. მისი კარიერის მანძილზე გიორგი მუშაობდა ბარკლიში, ლონდონში და წარმატებით განახორციელა არაერთი M&A ოპერაცია, სასესხო და კაპიტალის ბაზრის ტრანზაქციები ევროპის ფინანსურ ინსტიტუტებთან. საქართველოში მისი კარიერის მანძილზე გიორგი იყო „აღდაგის“ - საქართველოში წამყვანი სადაზღვევო კომპანიის გენერალური დირექტორი და მანამდე ეკავა პროგრესული წამყვანი თანამდებობები იმავე კომპანიაში.

გიორგი სტენფორდის ადმინისტრაციული პროგრამის (SEP) კურსდამთავრებულია. ლონდონის ბიზნეს-სკოლაში მოიპოვა ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის

(MBA) ხარისხი. ის ასევე ფლობს საერთაშორისო კომერციული სამართლის მაგისტრის ხარისხს (LLM) ნოტინგემის უნივერსიტეტიდან.

**ნიკოლოზ
ჭურდიანი**

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ბრენდის გამოცდილება, მარკეტინგი და გადახდები

ნიკოლოზი მიმდინარე თანამდებობაზე - სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე - 2021 წლის იანვარში დაინიშნა, რა დროსაც ის უძღვებოდა ბრენდის გამოცდილების, მარკეტინგისა და გადახდების, ასევე ჯგუფის საერთაშორისო ბიზნესის მიმართულებებს. ის ბანკს 2014 წელს შეუერთდა როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე მარკეტინგისა და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო საქმეში. ამასთან, ნიკოლოზი ხელმძღვანელობდა „თიბისის“ ციფრულ საბანკო პლატფორმას - სფეისი, 2018 წლის შემდეგ. ნიკოლოზი ასევე ასრულებს „თიბისი უზბეკეთის“ და უზბეკეთის „PayMe“-ს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ფუნქციას.

ნიკოლოზს ცენტრალურ აზიაში, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპასა და ევროპის საბანკო ინდუსტრიაში მუშაობის 15-ზე მეტწლიანი გამოცდილება აქვს. „თიბისი ბანკში“ მოსვლამდე, ნიკოლოზი იყო ყაზახეთის წამყვანი საცალო მომსახურების ბანკის - „კასპის ბანკი“ მმართველი დირექტორი. ავსტრიის ბანკში „UniCredit Group“ ის გაყიდვების მხარდაჭერის უფროსი ექსპერტი იყო ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის და ევროპის რეგიონის საცალო მომსახურების განყოფილებაში, რომელიც პასუხს აგებდა თურქეთზე, ყაზახეთზე, უკრაინასა და სერბეთზე. ყაზახეთის „UniCredit Group“-ის „ATF ბანკში“ მას საცალო საბანკო მომსახურების განყოფილება ებარა. უფრო ადრე საქართველოში მუშაობისას ნიკოლოზი საცალო საბანკო მომსახურების განყოფილებას ხელმძღვანელობდა „Société Générale“ ჯგუფის ბანკში „რესპუბლიკა საქართველო“

და რამდენიმე ხელმძღვანელი და მმართველობითი თანამდებობა ეკავა „საქართველოს ბანკში“. ნიკოლოზმა მიიღო ბიზნეს-ადმინისტრირების ხარისხს IE ბიზნეს-სკოლიდან 2007 წელს და ასევე ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხს.

თორნიკე გოგიაიშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო და მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურება

თორნიკე სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილის და საცალო მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელის თანამდებობაზე 2020 წლის იანვარში დაინიშნა. ამასთან, თორნიკე მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურების განყოფილებას 2021 წლის იანვრიდან ხელმძღვანელობს. ის „თიბისის“ 2018 წელს შემოუერთდა საოპერაციო დირექტორის სახით. თორნიკეს ფინანსური მომსახურების და ოპერაციების მართვის სფეროში 20-ზე მეტწლიანი გამოცდილება აქვს საქართველოში და ცენტრალურ, აღმოსავლეთ ევროპის და ევროპის რეგიონში. „თიბისიში“ მოსვლამდე ის საქართველოს ბანკის ჯგუფის გენერალური დირექტორის მოადგილე და ოპერაციების დირექტორი იყო, მანამდე კი სხვადასხვა წამყვან თანამდებობაზე იყო იგივე ორგანიზაციაში. 2008-2010 წლებში თორნიკეს ეკავა „BG Bank Ukraine“-ის (საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანია) ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. უფრო ადრე თორნიკე ქართული სადაზღვევო კომპანიის „ალდაგი“ გენერალური დირექტორი იყო, ასევე „UEDC PA“-ის საკონსულტაციო განყოფილების ფინანსური დირექტორი და ეკავა სხვადასხვა მმართველობითი თანამდებობა კომპანიაში „BCI Insurance“.

თორნიკე ფლობს ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს კავკასიის ბიზნეს-სკოლიდან და ოქსფორდის ბიზნეს-სკოლის აღმასრულებელ დიპლომს.

ნინო მასურაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი

ნინო სს „თიბისი ბანკის“ რისკების მართვის დირექტორად 2020 წელს დაინიშნა. მანამდე მას პროგრესული წამყვანი პოზიციები ეკავა „თიბისიში“ მას შემდეგ, რაც ის პირველად შემოუერთდა ბანკს 2000 წელს. ნინო ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე იყო 2006 წელს და სხვადასხვა დროს ხელმძღვანელობდა „თიბისის“ საცალო და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების განყოფილებას. ნინოს ასევე „თიბისის“ მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიების სამეთვალყურეო საბჭოებში მოღვაწეობს, მათ შორის „თიბისი უზბეკეთში“, „თიბისი ლიზინგში“ და „თიბისის“ ციფრული საბანკო მომსახურების პლატფორმაზე „სფის ინთერნეიშენალი“.

ნინოს საქართველოში ფინანსური და საბანკო მომსახურების 25-წლიანი გამოცდილება აქვს. ადრე სხვადასხვა წამყვანი და მმართველობითი თანამდებობები ეკავა კომპანიებში სს „თბილკომ ბანკი“ და „Barents Group“.

ნინოს მიღებული აქვს ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი მართვის ევროპულ სკოლაში (თბილისი).

ბანკის დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობები

CEO, გენერალური დირექტორი

გენერალური დირექტორი ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და მისი ძირითადი პასუხისმგებლობაა ბანკის საქმიანობის მართვა. გენერალური დირექტორი პასუხს აგებს ბანკის სტრატეგიის და მთლიანი კომერციული მიზნების შეთავაზებაზე, შედგენასა და ზედამხედველობაზე, ამასთან აღმასრულებელ გუნდთან ის პასუხს აგებს „თიბისი ბანკზე“ მოქმედ აღმასრულებელი მართვის საკითხებზე. აღმასრულებელი

ხელმძღვანელობის ყველა წევრი მას წარუდგენს ანგარიშს, ხოლო თავად უშუალოდ მართავს კადრების მართვის, ექვალ ტრანსფორმაციის, შესაბამისობის, უსაფრთხოების, მაკრო ფინანსური ანალიზის, მონაცემთა ანალიზის, სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერისა და ადმინისტრირების მიმართულებებს.

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი (CFO) ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და სტრატეგიულ ფუნქციას ასრულებს ბანკის საერთო მართვაში. ფინანსურ დირექტორს აქვს ყველა ფინანსური და ბექ-ოფისთან დაკავშირებული საქმიანობების დაგეგმვის, გატარების, მართვის და კონტროლის უპირატესი პასუხისმგებლობა. ეს მოიცავს ინვესტორთან ურთიერთობებს და ფულადი სახსრების მოზიდვას, სახაზინო საქმიანობებს, ფინანსურ ანალიზს, სტრატეგიულ დაგეგმვას და ბიუჯეტირებას, ფინანსურ აღრიცხვას, მარეგულირებელ ანგარიშგებას, გადასახადებს და ყველა სხვა შესაბამის საკითხს, ასევე ფულადი სახსრების მართვას, სესხების ადმინისტრირებას, საკორესპონდენტო საბანკო საქმეს, ნასყიდობას, ლოგისტიკას, უზრუნველყოფის მართვას და შეფასებისა და საანგარიშსწორებო-სალარო ცენტრს.

გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორაციული და საინვესტიციო ბანკინგი, დაგროვილი კაპიტალის მართვა

კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო საქმის დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და ის მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ბანკის საერთო მართვაში. მას აქვს უპირატესი პასუხისმგებლობა ბანკის კორპორაციული და საინვესტიციო საქმიანობის დაგეგმვაში, განხორციელებაში, მართვასა და კონტროლში. კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების განყოფილების დირექტორი მართავს მისი კლიენტების ფინანსური მომსახურების ფართო სპექტრის განხორციელებას. საქმიანობა მოიცავს საკრედიტო, საკლირინგო, საინვესტიციო დეპოზიტებს, ასევე სპეციალური პროდუქტების ორგანიზებას მაღალი ბრუნვის მქონე კლიენტებისთვის, როგორც არის ფინანსური ინსტიტუტები, დიდი კომპანიები და სახელმწიფო კომერციული კომპანიები.

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ბრენდის გამოცდილება, მარკეტინგი და გადახდები

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების, მარკეტინგის, გადახდის და სფეის საბანკო მომსახურების დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე და მისი უპირატესი პასუხისმგებლობაა სტრატეგიის შემუშავება და გატარება ბანკის მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების ბიზნესისთვის, მისი პროდუქტების დიაპაზონის, შესაბამისი ბაზრის, გადახდის პროცესების და სფეის საბანკო მომსახურების ჩათვლით. მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების, მარკეტინგის, გადახდების და სფეის საბანკო მომსახურებების განყოფილების დირექტორი ასევე პასუხს აგებს ახალი პროდუქტების და მომსახურების გაწევის არხების შემუშავებაზე, ასევე ბიზნეს-საქმიანობების დაგეგმვასა და მართვაზე მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტისთვის, რაც მოიცავს გაყიდვებს, მომსახურების ხარისხს, მომგებიანობას, რისკებს, ფილიალის ოპერაციებს, ციფრულ და სხვა არხებს და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების ანგარიშგებას, ბიუჯეტირებას და ანალიზს.

გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო და მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურება

საცალო საბანკო მომსახურების დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე და მისი უპირატესი ვალდებულებაა საბანკო საცალო ბიზნესის, მისი პროდუქტების დიაპაზონის და შესაბამისი ბაზრის სტრატეგიის შექმნა და განხორციელება. საცალო მომსახურების დირექტორი ასევე პასუხს აგებს ახალი პროდუქტების და მომსახურების გაწევის არხების შემუშავებაზე, ასევე ბიზნეს-საქმიანობების დაგეგმვასა და მართვაზე საცალო მომსახურების სეგმენტისთვის, რაც მოიცავს გაყიდვებს, მომსახურების ხარისხს, მომგებიანობას, რისკებს, ფილიალის ოპერაციებს, ციფრულ და სხვა არხებს და საცალო მომსახურების ანგარიშგებას, ბიუჯეტირებას და ანალიზს.

გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი

რისკების მართვის დირექტორი (CRO) ანგარიშგაღებულა გენერალური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე. რისკების მართვის დირექტორის უპირატესი პასუხისმგებლობაა ბანკის რისკების მართვასთან დაკავშირებული საქმიანობის მართვა, მათ შორის რისკების იდენტიფიცირება, შეფასება, მიტიგაცია, მონიტორინგი და ანგარიშგება.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს დონეზე ფუნქციონირებს შემდეგ კომიტეტები, რომლებიც ხელმძღვანელობას ეხმარებიან ყოველდღიური მართვის განხორციელებაში:

კომიტეტის წევრი	ინტერესთა კონფლიქტის მართვის კომიტეტი	საინფორმაციო უსაფრთხოება მართვის კომიტეტი	აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO)	დირექტორთა საბჭო რისკების კომიტეტი	საოპერაციო რისკების კომიტეტი	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი	გარემოსდაცვითი კომიტეტი
გენერალური დირექტორი	X	X	X	X	X	X	
ფინანსური დირექტორი			X	X	X	X	
საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორი		X					
რისკების მართვის დირექტორი	X	X	X	X	X	X	X
გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დეპარტამენტი			X	X	X	X	
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ზრუნვითი ურთიერთობის გამოცდილება, მარკეტინგი და გადახდები					X	X	
გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორაციული, საინვესტიციო საბანკო საქმე, კერძო საბანკო ბიზნესის კლიენტების აქტივების მართვის სამსახური			X	X	X	X	
საოპერაციო რისკების განყოფილების ხელმძღვანელი		X			X		
შესაბამისობის უზრუნველყოფის და რისკების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი	X	X			X	X	
შესაბამისობის უზრუნველყოფის, რისკების და კონტროლის განყოფილების ხელმძღვანელი	X						
სამდივნო სამსახურის ანალიტიკური განყოფილების ხელმძღვანელი		X					
საინფორმაციო უსაფრთხოების განყოფილების უფროსი		X			X		
ფინანსური დანამაული რისკების მართვის განყოფილების უფროსი			X				
ფინანსური ბაზრების, ვაჭრობისა და საბალანსო უწყისის მართვის დეპარტამენტის უფროსი			X				
საწარმოს რისკის მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი			X	X			

საბალანსო უწყისის მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი			X				
IT ოპერაციების ხელმძღვანელი		X					
გარემოსდაცვითი კოორდინაციის, სოციალური და მმართველობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი						X	
კორპორატიული ბიზნესის საკრედიტო რისკის განყოფილების უფროსი							X
გარემოსდაცვითი კოორდინატორი							X

5. ბანკის სტრატეგია

ჩვენ გვაქვს მომხმარებლებზე ორიენტირებული ბიზნესმოდელი, რომელიც ფოკუსირდება ჩვენი მომხმარებლების ყოველდღიური საჭიროებების მომსახურების საუკეთესო გამოცდილების შექმნაზე. ჩვენი სტრატეგია ეყრდნობა მდგრადი განვითარების, დიჯიტალიზაციის, ინოვაციებისა და ეფექტურობის ძირითად პრინციპებს, და შექმნილია ყველა დაინტერესებული მხარისთვის ღირებულების შესაქმნელად.

ჩვენი სტრატეგიული პრიორიტეტები ჩვენი მისიის შესრულებაში გვეხმარება, რათა ადამიანების ცხოვრება უფრო მარტივი გახადოთ. თითოეული ეს პრიორიტეტი ყურადღებით შეირჩა და კარგად იქნა მოფიქრებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი ურთიერთდაკავშირებული და ერთმანეთის შემავსებლები იყვნენ ისე, რომ ერთ-ერთის პროგრესი მეორეს განვითარებას უწყობდეს ხელს.

ზრდის უზრუნველსაყოფად, ჩვენ უნდა შევიმუშაოთ ინოვაციური პროდუქტები და მომსახურებები და შევქმნათ კლიენტთა მომსახურების უზარალო ხარისხი. ეს კი მოითხოვს ძლიერი ციფრული და მონაცემთა ანალიზის შესაძლებლობების შექმნას. ამავდროულად, ჩვენი ზრდა სხვადასხვა სეგმენტში და პროდუქტში მხარს უჭერს ჩვენი შემოსავლის წყაროს დივერსიფიკაციას და აძლიერებს ჩვენს გამძლეობას. დიჯიტალიზაციის მაღალი დონე ასევე საშუალებას გვაძლევს გავაუმჯობესოთ ეფექტურობის დონეები და შევამციროთ ხარჯები. ეს, თავის მხრივ, საშუალებას გვაძლევს ჩვენი ძალისხმევა მივმართოთ კლიენტთა დაკმაყოფილებისკენ და ჩვენი ღირებულებების შეთავაზების გაძლიერებისკენ.

ჩვენი 4 მთავარი სტრატეგიული პრიორიტეტი

1. სტაბილური ზრდის გაგრძელება

ჩვენი მიზანია საქართველოში ლიდერის პოზიციის შენარჩუნება და ბაზართან ერთად ზრდა. გამოყენების გაზრდილი ინტენსივობის მიუხედავად, საქართველოს საბანკო სექტორი კვლავ გთავაზობთ ზრდის მომხიბვლელ შესაძლებლობებს, განსაკუთრებით კონკრეტულ არა ინტენსიურ ქვესეგმენტებში, როგორც არის იპოთეკა და მიკროსესხები.

ჩვენმა ძლიერმა საბანკო ფრანჩიზამ საქართველოში, რომელსაც საფუძვლად დაედო მომხმარებელთა მომსახურების გამორჩეული ხარისხი, ბრენდის ცნობადობის მაღალი დონე და მოწინავე ციფრული შესაძლებლობები, ჩვენი არსებული მომხმარებლების შენარჩუნების და ახალი კლიენტების მოზიდვის შესაძლებლობა მოგვცა, რამაც გამოიწვია საკრედიტო პორტფელის 11.5%-იანი ზრდა 2021 წელს, რაც უცვლელი სავალუტო კურსის პირობებში 17.3%- იან მატებას შეადგენს. აღნიშნულზე მეტწილად იმოქმედა ლარში გაცემული სესხების ზრდამ. სეგმენტების მხრივ, ზრდა მრავალმხრივი იყო. კორპორატიული და საინვესტიციო ბიზნესი და MSME სეგმენტები შესაბამისად წელიწადში 12.3%-ით (უცვლელი სავალუტო კურსის პირობებში 19.5%-ით) და 17.6%-ით (უცვლელი სავალუტო კურსის პირობებში 23.3%-ით) გაიზარდა, ხოლო საცალო სეგმენტი გაიზარდა 7.2%-ით (უცვლელი სავალუტო კურსის პირობებში 11.5%-ით) იმავე პერიოდში. კორპორატიული და

საინვესტიციო ბიზნესის სეგმენტში ზრდა მსხვილ და საშუალო კორპორატიული მომხმარებლების შექმნას უკავშირდება, ხოლო მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მხრივ ჩვენ ორიენტირებული ვართ მცირე და მიკრო ქვესეგმენტებში წილის ზრდაზე. ამავდროულად, ჩვენი საცალო პორტფელის ზრდა გამოწვეული იყო იპოთეკური და სამომხმარებლო სესხებით .

2021 წელს ჩვენი დეპოზიტების პორტფელი 17.8%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით, რაც მეტწილად განპირობებული იყო საცალო და კორპორატიული და საინვესტიციო ბიზნესის დეპოზიტების ზრდით, რაც ჩვენი მომხმარებლების ლოიალობას და ნდობას ასახავს. უცვლელი სავალუტო კურსის პირობებში ზრდამ 23.1% შეადგინა .

შედეგად, ჩვენ შევინარჩუნეთ ბაზარზე ლიდერის პოზიცია როგორც სასესხო, ისე - დეპოზიტების მხრივ, რამაც შესაბამისად 38.8% და 40.4% შეადგინა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ მონაცემებზე დაყრდნობით .

2. ჩვენი შემოსავლის წყაროების გამრავალფეროვნება

ჩვენი ბიზნეს-მოდელი მრავალფეროვანია სხვადასხვა მიმართულებით. ჩვენ ვემსახურებით დიდი რაოდენობით ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს საქართველოში, ვთავაზობთ მათ ფინანსური გადაწყვეტილებების ფართო სპექტრს. ჩვენი შემოსავლის მთავარი წყაროა წმინდა საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც ჩვენი საოპერაციო შემოსავლის 70%-ს შეადგენდა 2021 წელს და მასზე უპირატესად მოქმედებს ჩვენი საკრედიტო ოპერაციები. ჩვენი წმინდა საკომისიო შემოსავლის გამომუშავება ხდება გადახდებით, საანგარიშსწორებო ოპერაციებით, ასევე საგარანტიო წერილებით და აკრედიტივებით. როგორც საზოგადოება, რომელიც მეტწილად ნაღდი ფულით ახდენს ანგარიშსწორებას, საქართველო ზრდის მომხიბვლელ შესაძლებლობებს იძლევა ჩვენი გადახდების ოპერაციებისთვის, ხოლო ჩვენი ციფრული არხები საშუალებას გვაძლევს ეფექტურად გავზარდოთ ოპერაციების მასშტაბები და შემოსავლის გამომუშავების უნარი.

3. ჩვენი მოწინავე ციფრული შესაძლებლობების გამოყენება

ჩვენი დიגיტალიზაციის სტრატეგია მთელ კომპანიაზე ვრცელდება - ფრონტ ოფისიდან - ბექ ოფისამდე, და მოიცავს როგორც სავაჭრო, ისე - ტრანზაქციის ოპერაციებს. ჩვენ მუდმივად ვახდენთ ინვესტირებას ტექნოლოგიებში და შევიმუშავებთ ახალ ციფრულ პროდუქტებს, გლობალური ტენდენციებისთვის ფეხდაფეხ მისაყოლად.

ჩვენი ტრანზაქციული ბიზნესი საცალო მომსახურების და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტებში დისტანციური არხებით ხორციელდება, რაც იწვევს საცალო ტრანზაქციების განტვირთვის კოეფიციენტის 97%-მდე ზრდას, რაც იმას ნიშნავს, რომ 3%-ზე ნაკლები ტრანზაქციები ფილიალებში ხორციელდება. მობილური და ინტერნეტ ბანკი კომუნიკაციის უპირატეს არხად რჩება ჩვენი კლიენტებისთვის, სადაც აქტიური საცალო ციფრული მომხმარებლების რაოდენობა 2021 წელს 14.1%-ით გაიზარდა და 744,000 შეადგინა. ამავდროულად, ჩვენი ციფრული მომხმარებლების ყოველდღიური ჩართულობაც გაიზარდა და 2021 წლის დეკემბერში ყოველდღიურად აქტიურ მომხმარებელთა რიცხვმა 285,000 შეადგინა, რაც 23,9%-იან წლიურ ზრდას უჩვენებს. პარალელურად, ჩვენ აქტიურად ვავითარებთ ციფრული გაყიდვების არხებს სამომხმარებლო სესხებისა და განვადებებისთვის. 2021 წლის ბოლოსთვის, დისტანციური არხებით გაცემული სამომხმარებლო სესხების წილი წინა წელთან შედარებით 7 pp-ით გაიზარდა და 45% შეადგინა. ჩვენ განვაგრძებთ კრედიტის დამტკიცების ავტომატიზაციის პროცესი უფრო მცირე MSME სესხებისთვის, „დამტკიცების დროის“ შემცირების მიზნით. კორპორატიული მსესხებლებისთვის, კომერციული ეფექტურობის ტრანსფორმირების პროექტის ფარგლებში, ჩვენ მნიშვნელოვნად ავაჩქარეთ ანალიზის პროცესი დახვეწილი IT ინსტრუმენტის გამოყენებით.

ჩვენი მოწინავე ციფრული ინფრასტრუქტურა ასევე ჩვენი ბექ-ოფისის თანამშრომელთა მნიშვნელოვან უმრავლესობას საშუალებას აძლევს იმუშაონ დისტანციურად შეფერხების გარეშე და ჰქონდეთ უსაფრთხო და რეალურ დროში წვდომა ჩვენს IT სისტემებზე.

4. საუკეთესო სამომხმარებლო გამოცდილების უზრუნველყოფა

ჩვენი ყველა საქმიანობა კლიენტებზეა ორიენტირებული და ჩვენი მიზანია განსაკუთრებით აქტუალური პროდუქტების და მომსახურებების შემუშავება. ეს საჭიროებს სხვადასხვა არხების გამოყენებით აქტიურ ჩართულობას ჩვენს მომხმარებლებთან, რათა მივიღოთ მათი უკუკავშირი ჩვენი მომსახურების ხარისხის და ღირებულების შესახებ და გავიგოთ მათი პრიორიტეტები .

გარდა ამისა, ჩვენი მიზანია ერთი ნაბიჯით წინ წავიწიოთ რათაწინასწარ განვსაზღვროთ ჩვენი მომხმარებლების საჭიროებები და გავაკვიროთ ისინი ინდივიდუალური შეთავაზებებით, მანამდე, სანამ ისინი თავად მოითხოვენ ამას. სწორედ აქ შემოდის თამაშში ჩვენი სიღრმისეული მონაცემთა ანალიზის ფუნქცია, რითაც სწორ დროსა და ადგილას სათანადო პროდუქტების შექმნის შესაძლებლობები იქმნება. ჩვენ საცალო მომსახურების ბიზნესში ამ მიმართულებით რამდენიმე ახალი პროექტი განვახორციელებთ, მათ შორის მომხმარებელთა „life-time value“ და სესხის ფასწარმოება, ხოლო კორპორატიული და საინვესტიციო ბიზნესის სეგმენტში ჩვენ განვაგრძობთ კომერციული ეფექტურობის ტრანსფორმაციის პროექტის განხორციელებას, რომელიც დაგეგმვარა არსებული და ახალი მომხმარებლების პოტენციალის უკეთესად გააზრებასა და გათვალისწინებაში.

წლის განმავლობაში ჩვენ ასევე გავამახვილებთ ყურადღება ციფრულ შეთავაზებებზე ყველა სეგმენტში და შევქმენით ახალი დისტანციური პროდუქტები და მომსახურებები, ასევე გავზარდეთ ჩვენი შიდა პროცესების ავტომატიზაცია. ამით გავზარდეთ მომხმარებელთა კმაყოფილება და გავაუმჯობესეთ ეფექტიანობის მაჩვენებელი.

6. რისკის მართვა

რისკის მართვის სტრუქტურა

ბანკის რისკის მართვის სისტემა მოიცავს რისკის მართვისათვის საჭირო ყველა აუცილებელ კომპონენტს და შედგება ორგანიზაციული, საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვის, რისკ-რეპორტირებისა და სხვა დამხმარე, გამართიანებელი რისკების ინსტრუმენტებისაგან, როგორებიც არის IT-ინფრასტრუქტურა, საზედამხედველო კაპიტალის მართვა, სტრეს-ტესტები და სხვა ანალიტიკური საშუალებები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაში ნაჩვენებია რისკის მართვის სტრუქტურა:

ორგანიზაციის რისკის მართვა

> რისკის აპეტიტი > რისკის სტრატეგია > გიგანის დაგეგმვა

	საკრედიტო რისკი			ფინანსური რისკი		პრაფინანსური რისკი	
	კორპორატიული	MSME	სამკალო	ბაზარი	ლიკვიდობა	სოკპერაციო	სხვა
რისკის ფორმირება და მართვა	მართვის სტრუქტურა	დაცვის სამი დონე	კომიტიტები	პოლიტიკა	საფინანსოების შედეგების მართვა	რისკის კულტურა	
რისკის რეპორტიინგი	რისკის ანგარიშგება და ანალიზი						
სინთეზები და მონაცემები	ინფრასტრუქტურა, საინფორმაციო ტექნოლოგიები და სინთეზები						
რისკის მოდელირება, მათოდოლოგიები და პროცესები	დაკრედიტების პროცესი	აპტივების და ვალდებულებების მართვა (ALM) და ლიკვიდობა რისკის მოდელირება და პროცესები			სოკპერაციო რისკის მოდელირება და პროცესები		
რისკის ჰერადიინი ანალიზი	საზღვარსაღვალუ კაპიტალის მართვა და სტრუქტურა						

რისკის მართვა

ბანკი რისკების მართვას ახორციელებს რისკების მართვის ერთიანი სისტემის ფარგლებში. რისკების მართვის პროცესში ყველა მმართველი რგოლის ჩართულობა, უფლებამოსილების ნათლად გამიჯვნა და სხვადასხვა დანაყოფს შორის ეფექტური კომუნიკაცია ხელს უწყობს ბანკის სტრატეგიისა და რისკის მიზნების ნათლად წარმოჩენას, ასევე მათ შესაბამისობას რისკის აპეტიტთან. ბანკის მართვის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ადეკვატურ ზედამხედველობას, ანგარიშვალდებულებისა და მოვალეობების მკაფიო გამიჯვნას. რისკების მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც გასაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას და ზედამხედველობას უწევს სტრატეგიული მიზნების შესრულებას, ხოლო დირექტორთა საბჭო ხელმძღვანელობს და წარმართავს ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას.

სამეთვალყურეო საბჭო	სამეთვალყურეო საბჭო	რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტი	აუდიტის კომიტეტი	ტექნოლოგიებისა და მონაცემების კომიტეტი	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი
ღირებულებების საბჭო	რისკის კომიტეტი	საოპერაციო რისკების მართვის კომიტეტი	აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO)	საინფორმაციო უსაფრთხოების კომიტეტი	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი
რისკების მართვის სტრატეგია	უწყებები:	კომპანიის რისკი	საკრედიტო რისკი	ფინანსური რისკი	საოპერაციო რისკი
	კომიტეტები:	სახსის დამოკიდებულების კომიტეტები		კარგად მართვის სახსის მართვის კომიტეტი	

რისკის მართვის სტრატეგია შედგება საბჭოს ორი დონისგან: ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსგან, რომელთაგან თითოეულს საკუთარი რიკების კომიტეტი აქვს. სამეთვალყურეო საბჭო და ბანკის უფროსი მართვის უმაღლესი ორგანო მართავენ რისკების მიზნებს რისკის აპეტიტის შესახებ პოლიტიკის საფუძველზე (რისკის აპეტიტის დონის ჩარჩოს შესახებ ინფორმაცია მოცემულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ 2021 წლის წლიურ ანგარიშში).

სამეთვალყურეო საბჭოს ზედამხედველობა ხორციელდება ბანკის რისკების ხელმძღვანელობიდან უფროსი თანამდებობის პირების მუდმივი ჩართულობით და საწარმოს რისკების მართვის ფუნქციის მიერ ნეგატიური რისკების გადანაწილებით. ეს უზრუნველყოფს რისკებთან დაკავშირებული მიზნების გამჭვირვალობას, რისკ-პროფილის მუდმივ მონიტორინგს რისკის აპეტიტთან შესაბამისობაზე, ასევე სწრაფ რეაგირებას და მოქმედებას რისკთან დაკავშირებული საკითხების სწრაფი ესკალაციის აღმოფხვრაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ფარგლებში ოთხი კომიტეტი ფუნქციონირებს, რომლებიც მხარს უჭერენ რისკის მართვის პროცესს:

- **რისკების კომიტეტი** ზედამხედველობს რისკების პროფილს და რისკების მართვის პრაქტიკას ბანკის შიგნით;
- **აუდიტის კომიტეტი** პასუხისმგებელია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელებასა და დანერგვაზე, როგორც შიდა, ისე - გარე აუდიტორების საქმიანობის ხელშეწყობაზე.
- **გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი** სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ბანკის გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის საკითხებთან დაკავშირებული სტრატეგიის, პოლიტიკის, ინიციატივების და პროგრამების გადახედვაში.
- **ტექნოლოგიური და მონაცემების კომიტეტი** სამეთვალყურეო საბჭოს სტრატეგიის მნიშვნელოვანი დრაივერების, მონაცემების დამუშავებასა და კიბერ-საკითხებთან და კომპანიის IT რესურსებთან დაკავშირებული საკითხების გადახედვაში ეხმარება.

დირექტორთა საბჭო ექვსი კომიტეტისგან შედგება:

- **რისკის კომიტეტი** შეიქმნა ბანკის მასშტაბით რისკის მართვის ღონისძიებების წარმართვისა და ძირითადი რისკის ტენდენციების მონიტორინგისათვის, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს რისკის პროფილის შესაბამისობა რისკის აპეტიტთან.
- **საოპერაციო რისკების კომიტეტი** იღებს გადაწყვეტილებებს საოპერაციო რისკების მართვასთან დაკავშირებით.
- **აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO)** ასევე პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე.
- **ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი** არეგულირებს საინფორმაციო და კიბერ-უსაფრთხოების პროცესს რისკების მისაღებ დონემდე დაყვანის და მართვის პროცესების უწყვეტი გაუმჯობესების მიღწევის მიზნით.

- **გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი** იქმნება დირექტორთა საბჭოს დონეზე და პასუხს აგებს ჯგუფის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიის განხორციელებაზე და მისი სამოქმედო გეგმების დამტკიცებაზე.
- **გარემოსდაცვით კომიტეტი** ზედამხედველობს ბანკის შიგნით გარემოს მართვის სიტემის სათანადოდ განხორციელებას და ფუნქციონირებას.

ცალკეული რისკების ყოველდღიური მართვა ემყარება დაცვის სამი დონის პრინციპს. იქედან გამომდინარე, რომ რისკებს ძირითადად ბიზნეს სეგმენტები გასწევენ, რისკების მართვის გუნდი ასრულებს დაცვის მეორე დონის ფუნქციას ტრანზაქციების სანქციონირებით, რისკის იდენტიფიცირების, ანალიზის, გაზომვის, მონიტორინგისა და რეპორტირების ინსტრუმენტების და ტექნიკების გამოყენებით. კომიტეტები, რომლებიც ფუნქციონირებენ ოპერაციულ დონეზე, უფლებამოსილებების დელეგირების ფარგლებში იღებენ ტრანზაქციული დონის გადაწყვეტილებებს, რომლებიც „ოთხი თვალის“ პრინციპს ემყარება. ყველა ახალი პროდუქტი და პროექტი გადის რისკის ჯგუფების ხელში, რისკების სრულყოფილად გაანალიზების უზრუნველსაყოფად.

კონტროლის ეს მექანიზმები ბანკს საშუალებას აძლევს მიიღოს ინფორმირებული გადაწყვეტილებები, რაც სათანადოდ არ არის შეფასებული და არ იკისროს რისკები ბანკის დადგენილ ზღვრებს ზევით. საკრედიტო, ლიკვიდურობის, ბაზრის, საოპერაციო და სხვა არაფინანსურ რისკებს შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულები მართავენ.

რისკებთან დაკავშირებული ამ გუნდების გარდა, ორგანიზაციის რისკების მართვის (ERM) ცენტრალიზებული განყოფილება უზრუნველყოფს რისკის სტრატეგიისა და რისკის აპეტიტის ეფექტურად შემუშავებას, კომუნიკაციას და დანერგვას ბანკის მასშტაბით. ორგანიზაციის რისკების მართვის განყოფილება ხელს უწყობს რისკის ჯვარედინ ღონისძიებებს, როგორებიც არის აგრეგირება, ანალიზი და რეპორტირება და ეხება ისეთ პრობლემებს, რომლებიც არაა სპეციფიკური რომელიმე ერთი ტიპის რისკისთვის, შესაბამისად, ორგანიზაციის რისკების მართვის ფუნქცია ავსებს რისკის სხვა ფუნქციებს, რათა მოიცვას ძირითადი რისკის ღონისძიებები და პასუხისმგებლობები და წარმოქმნას ცენტრალიზებული გუნდის შესაძლებლობები.

ბანკის რისკის მართვის მძლავრი და დამოუკიდებელი სტრუქტურა ყველა საჭირო ფუნქციის შესრულების საშუალებას იძლევა დაცვის მეორე დონის ფარგლებში მაღალკვალიფიციური პროფესიონალების წყალობით, რომლებიც ფლობენ დაბალანსებულ ცოდნას საბანკო მომსახურების სფეროში ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე. რისკების მართვის დირექტორზე დაქვემდებარებული რისკის გუნდების გარდა, შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულია უშუალოდ გენერალური დირექტორის წინაშე და პასუხისმგებელია ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლასა და შესაბამისობის რისკის მართვაზე. მესამე დონის დაცვას წარმოადგენს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, რომელიც ბანკს აძლევს დამოუკიდებელ და ობიექტურ რწმუნებას, ამასთანავე, უწევს რეკომენდაციას დამატებით ოპერაციებისა და რისკების მართვის გასაუმჯობესებლად.

მნიშვნელოვანი რისკები

საკრედიტო რისკი ბანკის ბიზნეს-საქმიანობების შემადგენელი ნაწილია

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკისთვის ყველაზე მატერიალურ რისკს, ვინაიდან ბანკი ჩართულია ტრადიციულ საკრედიტო საქმიანობაში. ბანკის მომხმარებლები არიან როგორც იურიდიული, ისე - ფიზიკური პირები. საქართველოს ფინანსური სექტორის მაღალი დოლარიზაციის დონიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სავალუტო რისკი, რომელიც დაკავშირებულია არაპეჯირებულ მსესხებლებზე უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების გაცემასთან ბანკის პორტფელში. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკს, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუარესებასთან დაკავშირებულ რისკს, რაც შეიძლება წარმოიშვას ერთ მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებლების ჯგუფებზე დიდი მოცულობის პორტფელის შექმნით ან პორტფელის კონცენტრაციით გარკვეულ ეკონომიკურ დარგებში. ზარალი შესაძლოა კიდევ უფრო გაიზარდოს არახელსაყრელი მაკროეკონომიკური პირობების გამო. ეს რისკები უფრო დეტალურად არის აღწერილი ცალკე ძირითადი რისკების სახით. კოვიდ-19-მა გაზარდა განუსაზღვრელობის დონე და მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ვარდნა გამოიწვია ბევრ სექტორში, კერძოდ სასტუმროების და დასვენების, უძრავი ქონების მართვის და განვითარების სექტორებში. ასეთი

ეკონომიკური ვარდნა მოიცავს მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების რისკსა და საკრედიტო რისკს გაზრდას ბანკისთვის.

ორგანიზაციაში საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი სტრუქტურა არსებობს საკრედიტო ანალიზისა და დამტკიცების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის მოვალეობების მკაფიო დანაწილებით. ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკების შეფასების სრულყოფილ ჩარჩოს, რომელშიც მკაფიოადაა ერთმანეთისგან გამიჯნული საკრედიტო ანალიზისა და კრედიტის დამტკიცების პროცესში მონაწილე მხარეთა მოვალეობები. კორპორაციული, მცირე და საშუალო და მსხვილი საცალო და მიკრო სესხების შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურ დონეზე, ხოლო მცირე ზომის საცალო და მიკრო სესხებზე გადაწყვეტილების პროცესი ძირითადად ავტომატიზებულია. ინდივიდუალური და ავტომატიზებული დაკრედიტების წესები განსაზღვრულია რისკების განყოფილებების მიერ, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სესხის გამცემი და ბიზნეს განვითარების ერთეულებისგან. საკრედიტო შეფასება და დაკრედიტების მოდელი შექმნილია საკრედიტო მოდელირების დამოუკიდებელი გუნდის მიერ, რისკების განყოფილების ფარგლებში. ამის შემდეგ მოდელს ამოწმებს მოდელთან დაკავშირებული რისკების მართვის კიდევ ერთი დამოუკიდებელი გუნდი, ასევე რისკების განყოფილებიდან. კორპორაციული და საშუალო ბიზნესების მსესხებლების შემთხვევაში, სესხის განხილვის პროცესი ხორციელდება კონკრეტული სექტორული ჯგუფების მიერ, რომელიც აერთიანებს შესაბამისი სექტორული განვითარების შესახებ ღრმა ცოდნას. ბანკი იყენებს მონიტორინგის გამართულ სისტემას, რათა სწრაფად მოახდინოს რეაგირება მაკრო და მიკრო მოვლენებზე, საკრედიტო პორტფელში სისუსტეების იდენტიფიკაცია და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღება რისკის მართვის კუთხით. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია ცალკეულ სეგმენტებზე და მოიცავს ინდივიდუალური სესხების მონიტორინგს, პორტფელის საერთო მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე. ამასთან, ბანკი იყენებს პორტფელის მონიტორინგის კომპლექსურ სისტემას შესუსტებული მახასიათებლების მქონე კრედიტების გამოსავლენად და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების მისაღებად.

ბანკის საკრედიტო პორტფელი სტრუქტურულად დივერსიფიცირებულია მომხმარებელთა ტიპების, პროდუქტის ტიპებისა და ინდუსტრიული სეგმენტების მიხედვით, რასაც მინიმუმამდე დაჰყავს საკრედიტო რისკი ბანკის დონეზე. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საცალო სეგმენტი შეადგენდა მთლიანი პორტფელის 37.0%-ს, რომელიც დაყოფილია იპოთეკურ და არაიპოთეკურ სესხებად, შესაბამისად 65.6% და 34.4%. 2021 წლის ბოლოს ბიზნეს პორტფელში არცერთი სექტორი არ აღემატება მთლიანი პორტფელის 9.4%-ს. სესხის უზრუნველყოფა წარმოადგენს ბანკისთვის საკრედიტო რისკის ყველაზე მნიშვნელოვან მიტიგაციის საშუალებას, ამიტომ უზრუნველყოფაში არსებული ქონების ეფექტური მართვა საკრედიტო რისკების მართვის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტია. ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფა შეიძლება მოიცავდეს, მაგრამ არ შემოიფარგლებოდეს შემდეგით: უძრავი ქონება, ფულადი დეპოზიტები, სატრანსპორტო საშუალებები, მოწყობილობა-დანადგარები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, ძვირფასი ლითონები, ფასიანი ქაღალდები და მესამე პირის გარანტიები. ბანკის პორტფელის ყველა სეგმენტი უმეტესწილად უზრუნველყოფილია, ხოლო უზრუნველყოფის საშუალებებში მნიშვნელოვან წილს წარმოადგენს უძრავი ქონება. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პორტფელის 77.3% უზრუნველყოფილი იყო ნაღდი ფულით, უძრავი ქონებით, ან ოქროთი. უზრუნველყოფის მართვის გამართული სისტემა იძლევა იმის გარანტიას, რომ უზრუნველყოფის ობიექტი წარმოადგენდეს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ადეკვატურ საშუალებას. დამატებით, ბანკი აქტიურად ატარებს სტრეს-ტესტებს და სცენარულ ანალიზს მსესხებლების მდგრადობის შესამოწმებლად სხვადასხვა სტრესულ პირობებში. სტრეს ტესტები მოიცავს დაშვებებს ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურების, მშპ-ის ზრდის, სექტორული ზრდის, უმუშევრობის, ინფლაციის, უძრავი ქონების და საქონლის ფასების ცვლილებების, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებების და საკრედიტო და სადეპოზიტო პორტფელების ზრდის შესახებ. ბანკი ახორციელებს ინტენსიურ ფინანსურ მონიტორინგს მსესხებლის შესუსტებული ფინანსური და ბიზნეს-პერსპექტივების დასადგენად მათთვის რესტრუქტურისაციის გეგმის შეთავაზების მიზნით, რომელიც მორგებულია მათ ინდივიდუალურ საჭიროებებზე.

ბანკის წინაშე დგას სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რადგან ბანკის პორტფელში სესხების დიდი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული

ლარის გაუფასურება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რისკია, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე, ბანკის ბალანსზე არსებული უცხოური ვალუტის მაღალი წილის გამო. 2021 წლის 31 დეკემბერს ბანკის მთლიანი სესხების და კლიენტებზე გაცემული ავანსების (სესხის შესაძლო დანაკარგების რეზერვების დაკლებამდე) 53.7% დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში. მომხმარებელთა დიდი ნაწილის შემოსავალი წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში, საზღვარგარეთიდან ფულადი გზავნილების, ტურიზმის ან

ექსპორტის გამო. მიუხედავად ამისა, მომხმარებლები შეიძლება არ იყვნენ დაცულნი ლარის გაცვლითი კურსის მნიშვნელოვანი მერყეობისგან სესხის ვალუტის მიმართ. 2021 წლის განმავლობაში აშშ დოლარის/ლარის გაცვლითი კურსი არასტაბილური იყო და წინა წელთან შედარებით ვალუტის საშუალო კურსი 3.6%-ით გაუფასურდა. ლარზე ვრცელდება მცურავი გაცვლითი კურსი და მრავალ შიდა და გარე ფაქტორზე დამოკიდებული, რომლებმაც რიგ შემთხვევაში შესაძლოა გამოიწვიოს მისი გაუფასურება.

განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა გაცვლითი კურსით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს იმის გამო, რომ ბანკის პორტფელის სესხების უმეტესი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. ხორციელდება სავალუტო კურსის გაუფასურების მონიტორინგი, რათა საჭიროების შემთხვევაში მოხერხდეს სამოქმედო გეგმის სწრაფი განხორციელება. სავალუტო კურსის გარკვეული გაუფასურების მიმართ მდგრადობა გათვალისწინებულია დაკრედიტების სტანდარტებშიც, რაც გულისხმობს ვალუტის გაუფასურების რისკის ბუფერების გათვალისწინებას არაჰეჯირებული მომხმარებლებისათვის. ამასთან, ბანკი მნიშვნელოვან კაპიტალს ფლობს სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკისგან დასაცავად. ვალუტის ბოლოდროინდელი მერყეობის შედეგად მიღებული გამოცდილებისა და ცოდნის გათვალისწინებით ბანკს აქვს უნარი, რომ დროულად განახორციელოს წარმოქმნილი სავალუტო კურსის გაუფასურების რისკის მიტიგაცია. 2019 წლის იანვარში სახელმწიფო უწყებებმა განაგრძეს აქტიური მუშაობა უცხოურ ვალუტაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შესამცირებლად და ზედა ზღვარი 200,000 ლარამდე გაზარდეს, რომლის ფარგლებშიც სესხები უნდა გაიცეს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში. გარდა ამისა, ეროვნულმა ბანკმა პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ინიციატივის ფარგლებში დააწესა უფრო კონსერვატიული PTI და LTV ზღვრები არაჰეჯირებული საცალო მსესხებლებისთვის. ბანკმა განსაზღვრა მთლიან პორტფელში უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხების წილის შემცირების სტრატეგია. განისაზღვრა ყოველწლიური მიზნები საშუალოვადიან სტრატეგიაში, უცხოურ ვალუტაში წილის თანდათანობით შემცირების გზით. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO) ყურადღებით აკონტროლებს ამ მიზნების მიღწევას.

ბანკის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ გარემოში განვითარებულმა უარყოფითმა მოვლენებმა

საქართველოს ეკონომიკის ზრდის ტემპის პოტენციურ შენელებას სავარაუდოდ უარყოფითი გავლენა ექნება მსესხებლების მიერ სესხის დაფარვის უნარზე, რაც ზღუდავს მომავალ ინვესტირებასა და საქმიანობის გაფართოებასთან დაკავშირებულ გეგმებს. ეს მოვლენები აისახება ბანკის პორტფელის ხარისხსა და მომგებიანობაზე, რაც ასევე აფერხებს პორტფელის ზრდის ტემპს. უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ბანკის მუშაობის შედეგები, რაც განპირობებული იქნება სხვადასხვა გადაცემის არხით, როგორცაა ვალუტის გაუფასურება, საპროცენტო განაკვეთების მკვეთრი ზრდა, უმუშევრობის დონის ზრდა, შინამეურნეობების განკარგვადი შემოსავლის შემცირება, ქონების ღირებულებების შემცირება, სესხების უზრუნველყოფის დონის, ან კომპანიების გადახდისუნარიანობის გაუარესება გაყიდვების შემცირების გამო. მეზობელ და ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობაზე მიმდინარე ანგარიშის გაუარესებით (მაგ.: შემცირებული ექსპორტი, შემოდინება ტურიზმის სექტორიდან, ფულადი გზავნილები და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები).

კოვიდ-19-ით გამოწვეული შოკის ეგზოგენური ხასიათი გულისხმობს ჩვეულებრივ ბიზნეს-ციკლებთან შედარებით სწრაფი აღდგენის შესაძლებლობას. მაშინ როდესაც ეკონომიკის გადატვირთვა ნამდვილად იყო მოსალოდნელი, საქართველოს ეკონომიკის აღდგენის სწრაფმა ტემპმა თავდაპირველ მოლოდინებს მნიშვნელოვნად გადააჭარბა. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემების მიხედვით, 2021 წელს რეალური მშპ 10.4%-ით გაიზარდა, რაც წლის დასაწყისში ნაგარაუდებ 4.7%-ს საგრძნობლად აღემატებოდა. აღსანიშნავია, რომ რეალური მშპ 2019 წელთან შედარებით 2.9%-ით გაიზარდა.

მნიშვნელოვანია, რომ ზრდა სხვადასხვა სექტორს მოიცავდა და საგარეო შემოდინებისა თუ ადგილობრივი მოთხოვნის თითქმის ყველა ინდიკატორზე აისახა. ადგილობრივ მოთხოვნაზე დამატებით იმოქმედა შოკის გამაძლიერებლის შემობრუნებამ (2020 წელს უცხოურ ვალუტაში გაცემული კრედიტების დაბალი და დეპოზიტების მაღალი დონე), გადადებული მოთხოვნის პარალელურად აშშ დოლარის დეპოზიტების დაბალმა შემოსავლიანობამ, ლარის გამყარებამ და კოვიდ-19-თან დაკავშირებული შეზღუდვების გაუქმებამ. ძლიერი ადგილობრივი მოთხოვნა ასევე აისახა საქონლის იმპორტის ზრდაზე.

2021 წლის ბოლოსთვის, 13.9%-იანი მაჩვენებლით წლიური ინფლაცია მაღალ დონეზე შენარჩუნდა. წლიური ინფლაციის მაღალი დონე წინა წლის დაბალმა საბაზისო ეფექტმა განსაზღვრა, რაც კომუნალურ მომსახურებებზე სახელმწიფო სუბსიდირებით იყო განპირობებული.

2021 წელს, მეტწილად წლის პირველ ნახევარში, სებ-მა სავალუტო ბაზარზე კვლავ მნიშვნელოვანი ინტერვენციები განახორციელა. ამასთან, წლის განმავლობაში სებ-მა რეფინანსირების განაკვეთი 8.0%-დან 10.5%-მდე გაზარდა.

ეკონომიკური ციკლების მიმართ მგრძობელობის შესამცირებლად, ბანკი უზრუნველყოფს ციკლური ინდუსტრიების იდენტიფიცირებას და განსაზღვრავს სექტორული კონცენტრაციის ლიმიტებს რისკის აპეტიტის ფარგლებში. ბანკში შექმნილია მაკროეკონომიკური მონიტორინგის პროცესი, რომელიც ეფუძნება საქართველოში და ასევე მის მეზობელ ქვეყნებში განვითარებულ ეკონომიკურ მოვლენებზე გულდასმით და მრავალჯერად დაკვირვებებს, რათა დროულად მოხდეს ეკონომიკური რისკების ადრეული გამაფრთხილებელი სიგნალების იდენტიფიცირება. ეს სისტემა ბანკს საშუალებას აძლევს სწრაფად შეაფასოს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და პოლიტიკური მოვლენები და გააანალიზოს მათი გავლენა ბანკის მუშაობის შედეგებზე. იდენტიფიცირებული რისკები შესაბამისად აისახება კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებში. ეს გულისხმობს სესხის გაცემის სტანდარტების და რისკის აპეტიტის მაჩვენებლების ან შეზღუდვების გადახედვას, რაც ასევე მოიცავს ყველაზე მოწყვლად ინდუსტრიებში არსებულ შეზღუდვებს. ამასთან, დაკრედიტების განხილვისა და პორტფელის მონიტორინგის პროცესებში გამოყენებული სტრეს-ტესტები და სცენარული ანალიზი ბანკს საშუალებას აძლევს წინასწარ შეაფასოს მაკროეკონომიკური შოკების გავლენა მის ბიზნესზე. მდგრადობა ცვალებადი მაკროეკონომიკური გარემოს მიმართ გათვალისწინებულია ბანკის დაკრედიტების სტანდარტებში. ამგვარად მოსალოდნელია, რომ მსესხებლები გაუძლებენ გარკვეულ უარყოფით ეკონომიკურ გავლენას გონივრული ფინანსური მდგომარეობის, სესხის მომსახურების შესაძლებლობებისა და სათანადო უზრუნველყოფით. კოვიდ-19-ის კრიზისის საქართველოს ეკონომიკაზე ზემოქმედების გათვალისწინებით, ბანკმა გადახედა მისი რისკების მართვის ჩარჩოს, უკვე არსებული სტრეს-ტესტირების პრაქტიკის გამოყენებით. ეს მოიცავდა როგორც პორტფელის უფრო სრულ და ხშირ მონიტორინგს, ასევე სტრეს-ტესტებს, კაპიტალში ცვლილების, ლიკვიდურობისა, და პორტფელის ხარისხი მკაცრ კონტროლს გაზრდილი გაურკვევლობის პირობებში.

ბანკს აქვს კონცენტრაციის რისკი

ცალკეულ ინდივიდუალურ მსესხებლებს აქვთ მაღალი დავალიანება ბანკის მიმართ, რომელთა პოტენციური დეფოლტი გულისხმობს გაზრდილ საკრედიტო დანაკარგებს და რეზერვის მაღალ ხარჯს. ბანკის პორტფელი კარგად დივერსიფიცირებულია სექტორების მიხედვით, რაც განაპირობებს სექტორული კონცენტრაციის რისკის ზომიერ ნიშნულს. თუმცა, მთავარ რისკის მატარებლებზე ჯამური დავალიანების ზრდის შემთხვევაში მოსალოდნელია, რომ შესაბამისად გაიზრდება რისკებიც. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მაქსიმალური დავალიანება ერთ უმსხვილეს დარგზე (უმრავი ქონება) საკრედიტო პორტფელის 9,4%-ს შეადგენდა. 2021 წლის ბოლოს 20 უმსხვილეს მსესხებელზე დავალიანება საკრედიტო პორტფელის 10.6%-ს შეადგენდა.

ბანკი განუწყვეტლივ ამოწმებს კონცენტრაციის რისკს როგორც ცალკეული მსესხებლების, ასევე სექტორებისა და ძირითადი რისკის მატარებლების მიმართ და აწესებს ლიმიტებს რისკის შერბილების მიზნით. რისკის აპეტიტის ჩარჩოს ფარგლებში, ბანკი აწესებს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური ისე სექტორული კონცენტრაციებისთვის. საქართველოში ან მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკურ-პოლიტიკური გარემოს ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილებისას ჯგუფის მიერ გადაისინჯება რისკის აპეტიტის კრიტერიუმები წარმოქმნილი კონცენტრაციის რისკის შესამცირებლად. ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ეფექტური მონიტორინგის საშუალებები. კოვიდ-19 პანდემიით გამოწვეული გაურკვევლობების გამო განხორციელდა მკაცრი მონიტორინგი, მაკრო მოლოდინების საფუძველზე ტოპ 20 კორპორატიული მსესხებლის საქმიანობის შეფასების მიზნით.

გარდა ამისა, ბანკში შექმნილია რესტრუქტურისაციის განყოფილებები გადახდისუუნარო მსესხებლების სამართავად. საჭიროების მიხედვით, კლიენტები გადაამისამართდებიან ამ განყოფილებებში უფრო ეფექტური მართვისა და საბოლოოდ შედეგად მიღებული ნებისმიერი საკრედიტო ზარალის შემცირების მიზნით. საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ახალი ჩარჩოს მიხედვით, „პილარ-2“-ის ფარგლებში წარმოდგენილია

კონცენტრაციის ბუფერი, რაც ბანკს ეხმარება იმის უზრუნველყოფაში, რომ შეინარჩუნოს ადეკვატური კაპიტალის დონე კონცენტრაციის რისკის შესარბილებლად.

ლიკვიდურობის რისკი დამახასიათებელია ბანკის ოპერაციებისთვის

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ფლობს საკმარის ფინანსურ რესურსებს მისი ვადადამდგარი ვალდებულებების დასაფარად, ლიკვიდურობის რისკი დამახასიათებელია საბანკო ოპერაციებისთვის და მის გაზრდაზე შესაძლოა მრავალმა ფაქტორმა იმოქმედოს აღნიშნული ფაქტორები მოიცავს დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტად დაყრდნობას ან მის ხელმიუწვდომლობას, ასევე ცვლილებებს საკრედიტო რეიტინგებში ან ბაზრის მასშტაბით ისეთ ფენომენს, როგორც არის 2007 წელს დაწყებული გლობალური ფინანსური კრიზისი. განვითარებად ბაზრებზე კომპანიებისათვის კრედიტის ხელმისაწვდომობაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობის დონე, ამიტომ ფაქტორებს, რომლებიც მასზე ზემოქმედებენ (მაგ., საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ცენტრალური ბანკის ან სახელმწიფოს ჩარევები, ან ვალის რესტრუქტურის შესაბამის დარგში), შეუძლიათ შეცვალონ აღნიშნულ ბაზარზე მოქმედი კომპანიების დაფინანსების ფასი ან ხელმისაწვდომობა. ბანკი შესაბამისობაში იყო სებ-ის მიერ დადგენილი მინიმალური ლიკვიდურობის მოთხოვნებთან, რომელიც მოიცავს ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტს (LCR) და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტს (NSFR). 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის, წმინდა სესხების ფარდობამ დეპოზიტებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებების დაფინანსების ჯამთან შეადგინა 100.9%, ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტმა 115.8%, ხოლო წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტმა - 127.3%. ყველა მათგანი სებ-ის მიერ დადგენილ მინიმალურ მოთხოვნებს ან შესაბამის სახელმძღვანელო მითითებებს საკმაოდ აღემატება. 2021 წლის მაისში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა აღადგინა სებ-ის ლარის ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (GEL, LCR) (>=75%), რომელიც გაუქმდა ერთი წლით, კოვიდ-19-ის შედეგად ლიკვიდურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებული ერთერთი კონტრციკლური ღონისძიების სახით.

მოცემული რისკის მიტიგაციის მიზნით ბანკს მყარი ლიკვიდურობის პოზიცია უჭირავს და თანხის გატანის სცენარებს ანალიზებს, როგორც ჩვეულებრივი, ისე სტრესული გარემოებებისათვის იმაში დასარწმუნებლად, რომ მას აქვს საკმარისი ლიკვიდური აქტივები და ფულადი ნაკადების შემოდინება. ბანკი ინარჩუნებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ სტრუქტურას შესაბამისი ლიკვიდურობის რისკების სამართავად. ლიკვიდურობა საკმარისია იმისათვის, რომ გაუძლოს მომხმარებლების მიერ დეპოზიტების გატანას, თუმცა დეპოზიტების არსებითი თანხების მოულოდნელმა და სწრაფად გატანამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბანკის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და/ან პერსპექტივებზე. ბანკს ლიკვიდურობის მართვის ჩარჩოს ფარგლებში აქვს ლიკვიდურობის მართვის ალტერნატიული გეგმა, რომელშიც მოცემულია რისკის მაჩვენებლები სხვადასხვა სტრესული სცენარისათვის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმები. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO) ახორციელებს ლიკვიდურობის რისკის პოზიციისა და შიდა ლიმიტებთან შესაბამისობის მჭიდრო მონიტორინგს. უცხოურ ვალუტაში მაღალი ლიკვიდური პოზიციის გამო, ბანკმა განახორციელა საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულების რამდენიმე რესურსის წინასწარ გადახდა 237,4 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით 2020 წლის ბოლოს და 2021 წლის განმავლობაში. ამასთან, იმავე პერიოდში ბანკმა განახორციელა ფასების ოპტიმიზების პროცესი და ფინანსური დაწესებულებებისგან უფრო იაფი რესურსები მოიხიდა.

ბანკს აქვს საბაზრო რისკი

ბანკი ეთანხმება Basel-ის კომიტეტს, რომელიც საბაზრო რისკს განმარტავს, როგორც საბალანსო და გარებალანსურ პოზიციებზე ზარალის რისკს, რომელსაც განაპირობებს საბაზრო ფასების მერყეობა. აღნიშნული რისკები მეტწილად წარმოადგენს (ა) რისკებს, რომელიც წარმოიქმნება საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებულ ინსტრუმენტების ან კაპიტალის „სავაჭრო პორტფელში“ (სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური ინსტრუმენტები ან საქონელი) ასახვის შედეგად, და (ბ) სავალუტო კურსის რისკს და სასაქონლო რისკს ბანკის მასშტაბით.

ბანკის სტრატეგიაა, არ მიიღოს მონაწილეობა ფინანსური ინსტრუმენტებით ვაჭრობაში ან სასაქონლო ინვესტიციებში. შესაბამისად, ბანკის ერთადერთი საბაზრო რისკი არის სავალუტო რისკი თავის „სტრუქტურულ წიგნში“, რომელიც უკავშირდება რეგულარულ საბანკო საქმიანობას და არ ითვალისწინებს სავაჭრო, საარბიტრაჟო ან სპეკულაციურ განზრახვას.

ბანკს აქვს სავალუტო რისკი

საქართველოს ეროვნული ბანკი მოითხოვს ბანკის მიერ საბალანსო მუხლებსა და მთლიანი ბალანსის (ბალანსგარეშე პოზიციების ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგს და ასევე ღია სავალუტო პოზიციების შენარჩუნებას ბანკის საწესდებო კაპიტალის 20%-ის ფარგლებში. 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, ბანკი ინარჩუნებდა ღია სავალუტო პოზიციების აგრეგირებულ ნაშთს 0.5%-ის ოდენობით.

ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭო დამატებით შეზღუდვებს აწესებს ღია სავალუტო პოზიციებზე. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტმა (ALCO) დააწესა რისკის ლიმიტები ვალუტების მიხედვით და აგრეგირებული პოზიციისათვის, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სებ-ის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დაწესებული შეზღუდვები. ხაზინისა და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტების ხელმძღვანელები ცალკე ყოველდღიურად ახორციელებენ ბანკის ზემოაღნიშნულ შეზღუდვებთან შესაბამისობის მონიტორინგს.

აღნიშნულ ზღვრებთან შესაბამისობის შესახებ ყოველდღიური ანგარიში წარედგინება აგრეთვე დირექტორთა საბჭოს, ხოლო პერიოდულად – სამეთვალყურეო საბჭოს და რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტს. სავალუტო რისკის შესაფასებლად ბანკი ახორციელებს რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი (VAR) მგრძობელობის ანალიზს კვარტალურ საფუძველზე. ეს ანალიზი ანგარიშობს ბანკის შემოსავალზე ქართული ლარის კურსის მიმართ სავალუტო კურსების შესაძლო ყველაზე ცუდ ცვლილებას, ყველა სხვა ცვლადი მაჩვენებლის მუდმივობის პირობებში.

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ღირებულებაზე

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის პოტენციური ცვლილებებისგან, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობას შორის განსხვავებით, ასევე მათი გადაფასების შედეგად. ბანკში განთავსებული დეპოზიტების უმეტესი ნაწილი და ბანკის მიერ შეთავაზებული სესხების ნაწილი გაცემულია ფიქსირებული პროცენტით, ხოლო ბანკის მიერ მოზიდული ნასესხები სახსრების უმეტესობა მიზნულია ცვალებად საპროცენტო განაკვეთზე. ბანკის მიერ მოზიდული ცვლად პროცენტის სესხების ნაწილი ჰეჯირებულია, რადგან სებ-ი იხდის ცვალებად საპროცენტო განაკვეთს ბანკის განთავსებულ მინიმალურ რეზერვებზე. გარდა ამისა, ბანკის მსესხებლებზე გაცემული სესხები შეიცავს პირობას, რომელიც მას საშუალებას აძლევს, დააკორექტიროს სესხის საპროცენტო განაკვეთი საპროცენტო განაკვეთის არასახარბიელო მერყეობის შემთხვევაში, რითაც მცირდება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ხელმძღვანელობას ასევე მიაჩნია, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჯები გონივრულ ბუფერს ქმნის საპროცენტო განაკვეთის არასახარბიელო შესაძლო მერყეობის ეფექტის შესასუსტებლად. ბანკი ასევე იყენებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირების ინსტრუმენტებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიტიგაციის მიზნით.

ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისათვის იყენებს თანამედროვე ჩარჩოს, შესაბამისი რისკის აპეტიტის ლიმიტების დადგენით, მათთან შესაბამისობის მონიტორინგით და პროგნოზების მომზადებით.

რისკის წარმოშობის წყაროების გათვალისწინებით, ბანკი ოთხი სახის საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს: (i) გადაფასების რისკი; (ii) მომგებიანობის მრუდის რისკი; (iii) საბაზისო რისკი და (iv) არჩევითობის (თანამდევნი ოფციონის) რისკი.

ერთი წლის მომგებიანობასა და კომპანიის ღირებულებაზე გავლენის გასაანგარიშებლად, ჯგუფი განიხილავს უამრავ სტრეს-სცენარს, მათ შორის – მომგებიანობის მრუდის სხვადასხვა ცვლილებას და ფულადი ნაკადების ქცევით კორექტირებებს (როგორც არის დეპოზიტის ვადაზე ადრე გატანა ან სესხის წინასწარი დაფარვა). შესაბამისი ზღვრები განისაზღვრება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკის აპეტიტის ჩარჩოს მიხედვით.

ჯგუფის შემოსავალი საგრძობლად დამოკიდებულია წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეადგენს ბანკის საერთო შემოსავლების მნიშვნელოვან ნაწილს. შესაბამისად, წმინდა საპროცენტო მარჟის მერყეობა გავლენას ახდენს საოპერაციო შედეგებსა და მომგებიანობაზე. როგორც ახალმა რეგულაციებმა, ასევე მაღალმა კონკურენციამ, შესაძლოა გამოიწვიოს საპროცენტო განაკვეთების შემცირება, რაც რისკის ქვეშ აყენებს ჯგუფის მომგებიანობას. ამავდროულად, ფულადი რესურსის ხარჯი დამოუკიდებლად განისაზღვრება, ლოკალურ და საერთაშორისო ბაზრების შესაბამისად.

2021 წელს წმინდა საპროცენტო მარჟა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 0.3 pp-ით და შეადგინა 5.0%, რაც ძირითადად განპირობებულია სესხების ეფექტური განაკვეთის ზრდით, უცხოურ ვალუტაში ფულადი რესურსების ხარჯის შემცირებით, დაფინანსების სტრუქტურის ოპტიმიზაციითა და გაზრდილი ლარიზაციით ჯამური სესხის პორტფელში.

ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს მართავს სებ-ის მიერ 2020 წლის სექტემბრიდან შემოღებული რეგულაციის შესაბამისად. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლარში ცვლადგანაკვეთიანი აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა შეადგენდა 4,148 მილიონი ლარს(18%) და 2,180 მილიონი ლარს (11%), შესაბამისად. ხოლო 8,054 მილიონი ლარის აქტივები (34%) და 761 მილიონი ლარის ვალდებულებები (4%) იყო ცვალბადი LIBOR/Euribor/FED/ECB განაკვეთებთან მიმართებით. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკი შესაბამისობაში იყო EVE (კაპიტალის ბანკი ეკონომიკური ღირებულება) მგრძობელობის ზღვართან, რომელიც დაადგინა სებ-მა პირველადი კაპიტალის 15%-ით, ხოლო კოეფიციენტი შეადგენდა 2.9%-ს.

2021 წელს ბანკმა გამოიყენა ჭარბი ლიკვიდურობა ძვირადღირებული ფულადი რესურსის დასაფარად და აქტიური კომუნიკაცია აწარმოა სხვა გრძელვადიანი დაფინანსების მარჟების შესამცირებლად, რითაც ხელი შეუწყო წმინდა საპროცენტო მარჟის ზრდას. ბანკი განაგრძობს საკომისიო შემოსავლის ზრდაზე ორიენტირებას, მომავალში დაკრედიტებისა და სადეპოზიტო პროდუქტებზე მარჟის შესაძლო შემცირებისგან თავდაცვის მიზნით.

ბანკი აქტივებისა და ვალდებულებების, ასევე საპროცენტო განაკვეთის რისკის ეფექტურად სამართავად, იყენებს მაღალი ხარისხის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, დაფინანსების გრძელვადიან ინსტრუმენტებსა და დერივატივებს.

ბანკს აქვს კონტრაჰენტის რისკი

ისეთი საბანკო მომსახურების გაწევისას, როგორც არის ბანკთაშორის ბაზარზე სესხის გაცემა, ბანკთაშორის სავალუტო ბაზარზე ტრანზაქციის განხორციელება, ბანკთაშორის ტრანზაქციის შესრულება ვაჭრობის ფინანსირების მიზნით ან ფასიან ქაღალდებში ინვესტირება, კონტრაჰენტი ბანკის მიერ მისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ბანკი დგება შესაძლო დანაკარგის რისკის წინაშე.

კონტრაჰენტის რისკის მართვის მიზნით, ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური კონტრაჰენტისთვის, ასევე პორტფელის დონეზე, რაც ზღუდავს ზარალის რისკს როგორც სახაზინო, ისე - ვაჭრობის დაფინანსების თვალსაზრისით. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ბანკთაშორისი პორტფელი კონცენტრირებული იყო სარეიტინგო კომპანიების „Fitch“, „Moody’s“ და „Standard and Poor’s“-ის მიერ მინიჭებული მაღალი - “A” საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებზე.

გარე და შიდა თაღლითობის რისკები ბანკის საქმიანობისთვის თანდაყოლილი საოპერაციო რისკის განუყოფელი ნაწილის ოპერაციების მზარდი სირთულისა და მრავალფეროვნების გათვალისწინებით, საბანკო სექტორის დიგიტალიზაციასთან ერთად იზრდება თაღლითობის რისკები. პროაქტიული მართვის გარეშე თაღლითობის შემთხვევებმა შეიძლება არსებითი ზეგავლენა მოახდინონ ბანკის მომგებიანობასა და რეპუტაციაზე

გარე თაღლითობა ბანკის საწინააღმდეგოდ შეიძლება მომდინარეობდეს მესამე მხარის ქმედებებიდან. ყველაზე ხშირად აღნიშნული შემთხვევები დაკავშირებულია საბანკო ბარათებთან, სესხებთან და კლიენტის ფიზიკურად. შიდა თაღლითობა მომდინარეობს ბანკის თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებიდან და მსგავსი შემთხვევები შედარებით ნაკლებად, მაგრამ მაინც ხდება. საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ბანკში დაფიქსირდა თაღლითობის რამდენიმე შემთხვევა, რომელთაგან არცერთს ჰქონია არსებითი გავლენა ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე. კოვიდ-19 პანდემიის შედეგად, თაღლითობის და ციფრული დანაშაულის სწრაფი ზრდის საფრთხე გაძლიერდა, ხოლო თაღლითები იყენებენ ახალ ტექნიკებს და მიდგომებს, ფულის უკანონოდ

მითვისებისთვის სხვადასხვა შესაძლებლობების მოსაძიებლად. აქედან გამომდინარე, თუ არ მოხდა ამ საკითხის სათანადოდ გაკონტროლება და მართვა, პოტენციურ გავლენას შესაძლოა არსებითი ხასიათი ჰქონდეს.

ბანკი აქტიურად ახორციელებს თაღლითობასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგს, დაფიქსირებას და აღმოფხვრას და მუდმივი მონიტორინგის პროცესებს საეჭვო ქმედებების დროულად აღმოსაჩენად. რისკისა და კონტროლის თვითშეფასების სავარჯიშოს მიზანია მნიშვნელოვან პროცესებში ნარჩენი რისკების გამოვლენა, შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების გათვალისწინებით. თაღლითობის რისკების მონიტორინგსა და მიტიგაციაზე ჩვენი მუდმივი ძალისხმევის გათვალისწინებით, შიდა პროცესების სირთულის მიუხედავად, ბანკი უზრუნველყოფს თაღლითური ქმედებების დროულად აღმოჩენას და კონტროლს.

ბოლო წლებში კიბერ-შეტევებით გამოწვეული საფრთხე გაიზარდა და განაგრძობს ზრდას. პოტენციური კიბერ-შეტევების რისკმა, რომელიც უფრო დახვეწილი გახდა, შეიძლება უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი რისკი გამოიწვიოს. მსგავსი რისკები სწრაფად იცვლება და მოითხოვს განუწყვეტელ ყურადღებას და ინვესტიციას

ბოლო წლებში ქართულ ბანკზე რაიმე სერიოზული კიბერ-შეტევა არ განხორციელებულა. მიუხედავად ამისა, ბანკის მზარდი დამოკიდებულება საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებზე ზრდის მის მიმართ პოტენციური კიბერ-შეტევების რისკს.

კიბერ-შეტევებთან დაკავშირებული რისკების შემცირების და კლიენტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით, ბანკი მუდმივად აახლებს და აუმჯობესებს უსაფრთხოების მრავალშრიან სტრატეგიას, რომელიც ფარავს სხვადასხვა პრევენციულ და დეტექციურ კონტროლის ზომებს, მონაცემებიდან და კომპიუტერული მოწყობილობიდან პერიმეტრის ფაიერვოლამდე. შეიქმნა უსაფრთხოების საოპერაციო ცენტრი, რომელიც აკონტროლებს ყველა შესაძლო გადახრას, რომელიც დაფიქსირდება ორგანიზაციის ქსელში პოტენციური ინციდენტების გამოვლენის და მათზე ეფექტური რეაგირების მიზნით.

მინიმუმ წელიწადში ერთხელ ტარდება სრული ინფორმაციული უსაფრთხოების და კიბერ-უსაფრთხოების საფრთხეების ანალიზი, შესაბამისი რეგიონული და სექტორული პერსპექტივების გათვალისწინებით. ამასთან, მინიმუმ წელიწადში ერთხელ რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტს წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს პრეზენტაცია, ინფორმაციის უსაფრთხოების საკითხების სიღრმისეული შეფასებით. მინიმუმ ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ ამ ანალიზის ფარგლებში ფორმდება ხელშეკრულება დამოუკიდებელ კონსულტანტთან ჩვენი შესაძლებლობების ეფექტურობის შესაფასებლად საუკეთესო პრაქტიკების და რეალური მსოფლიო კიბერ-შეტევების სცენარების გათვალისწინებით. ეს ანალიზი ბანკს აძლევს ფართო და დეტალურ ინფორმაციას, რომელიც ეხმარება საინფორმაციო და კიბერ უსაფრთხოების სისტემების შემდგომ გაუმჯობესებაში. გარდა ამისა რეგულარულად ტარდება კიბერ-შეტევებისთვის მზადყოფნის სავარჯიშოები. ეს სავარჯიშოები აფასებენ ბანკის ფაქტობრივ მდგომარეობას მოცემულ სფეროში და წარმოადგენს ორიენტირებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკებთან შესადარებლად.

ჩვენი თანამშრომლები მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ინფორმაციული უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში. შედეგად ყველა თანამშრომლისთვის ტარდება რეგულარული სავალდებულო ტრენინგ-კურსები, რომლებიც მოიცავს დისტანციურ სასწავლო კურსებს უსაფრთხოების საკითხებზე, თაღლითობის და ფიშინგის სიმულაციებს, ასევე საინფორმაციო ელ-ფოსტებს, ჩვენი თანამშრომლების ინფორმაციული უსაფრთხოების საკითხებში ცოდნის გაღრმავების მიზნით. ადაპტაციის პროცესის ფარგლებში ტრენინგი ასევე ახალ თანამშრომლებსაც უტარდებათ. აღნიშნული ღონისძიებები უზრუნველყოფს თანამშრომლების სრულ ინფორმირებას მათი პასუხისმგებლობების შესახებ და მათ მომზადებას კიბერ-საფრთხეებთან ეფექტურად გამკლავების კუთხით.

ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი არეგულირებს საინფორმაციო და კიბერ-უსაფრთხოების პროცესს რისკების მისაღებ დონემდე დაყვანის და მართვის პროცესების უწყვეტი გაუმჯობესების მიღწევის მიზნით. საგანგებო გარემოებების დადგომის შემთხვევებში ბიზნესის უწყვეტობის უზრუნველყოფის მიზნით შედგენილია ადდგენის გეგმები. კოვიდ-19 პანდემიის დაწყების შემდეგ, ბანკმა გააქტიურა უსაფრთხო დისტანციური სამუშაო პოლიტიკა, რომელიც უზრუნველყოფს სახლში მუშაობის გარემოს დაცულობას კიბერ-შეტევებისგან, ხოლო უსაფრთხოების გუნდი დისტანციური სამუშაო საშუალებების ეფექტურ ზედამხედველობას

ახორციელებს. ფიშინგის მცდელობების მნიშვნელოვანი ზრდის მიუხედავად თანამშრომლების მიმართ, არსებით ინციდენტებს ადგილი არ ჰქონია. უსაფრთხოების საოპერაციო ცენტრმა და საფრთხეების გამოვლენის ჯგუფებმა წარმატებით დანერგეს ეფექტური და უსაფრთხო დისტანციური თანამშრომლობის და კომუნიკაციების ტექნოლოგიური საშუალებები და პრაქტიკები.

2021 წელს ბანკის ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის სისტემამ მიიღო ISO 27001 სერტიფიკატი. ეს იმის დემონსტრაციაა, რომ ბანკი ეფექტურად იცავს ინფორმაციის უსაფრთხოების პრაქტიკებს მისი ინფორმაციის და საინფორმაციო სისტემების სხვადასხვა ტიპის საფრთხისგან დასაცავად. გასული სამი წლის განმავლობაში „თიბისი ბანკში“ ადგილი არ ჰქონია ინფორმაციის უსაფრთხოების დარღვევის არსებით შემთხვევას. 2021 წლის დეკემბრის თვეში „ერნსტ ენდ იანგის“ თბილისის ოფისმა ორი აუდიტი ჩაატარა - კიბერ უსაფრთხოების მართვის სტრუქტურის შეფასება და SWIFT CSCF შეფასება ბანკისთვის შედეგად, ამ აუდიტის პროცესში კრიტიკული დასკვნები და მნიშვნელოვანი შეუსაბამოები არ გამოვლენილა. კიბერ უსაფრთხოების მართვის საფუძვლები საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა განსაზღვრა და ის ეფუძნება NIST-ის კიბერ უსაფრთხოების მართვის საფუძვლებს.

ბანკს აქვს რეპუტაციის სხვადასხვა რისკი

არსებობს რეპუტაციასთან დაკავშირებული რისკები, რომლის წინაშეც დგას ბანკი. ამგვარი რისკებია ანტი-საბანკო კამპანია, ფიშინგის შემთხვევებისა და სხვა კიბერ-დანაშაულების ზრდა. ასევე, გაციფრულების პროცესთან ასოცირებული რისკები, როგორცაა ციფრული სერვისების შეფერხება, რაც უარყოფითად აისახება ციფრული ბანკის, ATM-ებისა და გადახდის ტერმინალების მუშაობაზე. თუმცა არცერთი ზემოხსენებული ჩამონათვალიდან არც ერთი არ არის რისკი, რომელიც მხოლოდ თიბისი ჯგუფზე ახდენას გავლენას.

რეპუტაციის რისკების ალბათობის მიტიგაციის მიზნით, ბანკი მუდმივად მუშაობს, რათა შექმნას და შეინარჩუნოს ძლიერი ბრენდის აღქმა დაინტერესებულ პირებსა და ჯგუფებს შორის. ჯგუფი იცავს ყველა შესაბამის შიდა პოლიტიკას და პროცედურას, რეპუტაციის პირდაპირი თუ ირიბი რისკების გავლენის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. ჯგუფი მუდმივად ახორციელებს ბრენდის ღირებულების მონიტორინგს საზოგადოებრივი აზრის შესწავლის/კვლევისა და დაინტერესებული პირებისაგან უკუკავშირის მიღების გზით.

სპეციალური შიდა და გარე მარკეტინგის და კომუნიკაციების გუნდები ყოველდღიურად ახორციელებენ მედია გაშუქების მონიტორინგს. ეს გუნდები აკონტროლებენ რისკებს, შეიმუშავებენ სცენარებს და ქმნიან შესაბამის სამოქმედო გეგმებს. ჯგუფი ცდილობს რეპუტაციის და ბრენდის პოტენციური დამაზიანებელი ნიშნების იდენტიფიცირებას მათი მიტიგაციის და აღმოფხვრის მიზნით და მათ გართულებამდე ინფორმაციას სამეთვალყურეო საბჭოს აწვდის.

კომუნიკაციისა და კიბერ-უსაფრთხოების გუნდები ატარებენ ცნობიერების ამაღლების ფართომასშტაბიან კამპანიებს კიბერ-უსაფრთხოების და ფინანსური განათლების შესახებ, რაც მოიცავს მედიას, საქართველოს ბანკების ასოციაციას და „Edufin“-ს („თიბისის“ ფინანსური განათლების შიდა პლატფორმას), რომლებიც კიბერ-საფრთხეების და ფიშინგის შემთხვევების მიტიგაციისა და და პრევენციისაკენაა მიმართული.

ბანკს აქვს საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობისა და აღსრულების რისკი

საკანონმდებლო რისკი

ბანკი ეწევა რეგულირებად საქმიანობას და, შესაბამისად, ექვემდებარება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკებს. საქართველოს ეროვნულ ბანკს შეუძლია საფუძვლიანი მოთხოვნები გაუზარდოს როგორც მთელ სექტორს, ასევე კონკრეტულ ინსტიტუტებს ამ სექტორში. აქედან გამომდინარე, ბანკის მომგებიანობას და მუშაობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას გაზრდილმა მარეგულირებელმა ტვირთმა. ეროვნული ბანკი სავალდებულო საზედამხებდებლო კაპიტალის კოეფიციენტებთან ერთად ადგენს დაკრედიტების ლიმიტებს და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებს (მათ შორის, დაკრედიტების, ლიკვიდურობისა და საინვესტიციო კოეფიციენტების). საქართველოს საბანკო რეგულაციების თანახმად, სხვა საკითხებთან ერთად, ბანკი

ვალდებულია აკმაყოფილებდეს მინიმალურ სარეზერვო მოთხოვნებს და სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებს, ამასთან რეგულარულად წარადგინოს პერიოდული ანგარიშები. ბანკი ასევე რეგულირდება საგადასახადო კოდექსით და საქართველოში მოქმედი სხვა შესაბამისი კანონებით. მშობელი კომპანიის ლონდონის ბირჟის პრემიუმ სეგმენტში რეგისტრაციის შემდეგ, ბანკი დიდი ბრიტანეთის ფინანსური ქცევის უწყების მიერ მიღებულ რეგულაციებს დაექვემდებარა. მის საბანკო ოპერაციებთან ერთად, ბანკი ასევე ახდენს სხვა მარეგულირებელი ფინანსური მომსახურების პროდუქტების, მათ შორის სალიზინგო და საბროკერო მომსახურებების შეთავაზებას. ბანკი იღებს ყველა საჭირო ზომას სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფისთვის ყველა შესაბამის კანონმდებლობასთან და რეგულაციებთან. ბანკი ასევე ვალდებულია დააკმაყოფილოს ფინანსური კოეფიციენტები აღებული ვალდებულებების ხელშეკრულებების მიხედვით.

საკანონმდებლო მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად ბანკს დანერგილი აქვს შესაბამისი მართვის სისტემები და პროცესები, რომლებიც გათვალისწინებულია ბანკის ოპერაციების ყველა დონეზე. შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკის მართვაზე და ანგარიშვალდებულია უშუალოდ ადმინისტრაციულ დირექტორთან. ბანკის რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე. საბანკო რეგულაციებისა და საქართველოს საგადასახადო სისტემის თვალსაზრისით, ბანკი მჭიდროდ თანამშრომლობს მარეგულირებელ ორგანოსთან, რათა უზრუნველყოს ახალი პროცედურებისა და მოთხოვნების დეტალურად განხილვა მათ განხორციელებამდე. მიუხედავად იმისა, რომ მარეგულირებლების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები ბანკის კონტროლის ფარგლებს სცდება, მნიშვნელოვან მარეგულირებელ ცვლილებებს ხშირად წინ უსწრებს საკონსულტაციო პერიოდი, რაც საშუალებას აძლევს ყველა ფინანსურ ინსტიტუტს, გამოთქვას საკუთარი მოსაზრება და, შესაბამისად, თავისი ბიზნეს-პრაქტიკა მოარგოს ცვლილებებს.

კანონშესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკი

კანონშესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკი განისაზღვრება მარეგულირებელი ან სამართლებრივი, არსებითი ფინანსური ზარალის ან ცილისწამების რისკი, რაც შესაძლოა გამოწვეული იყოს ბანკი მიერ შესაბამისი კანონის, რეგულაციების და წესების, ეთიკის და ქცევის კოდექსის უგულვებელყოფით ან შეუსაბამო გატარებით.

საქართველო ევროპულ ინტეგრაციაზე მიმართული სწრაფად განვითარებადი ქვეყანაა და მისი საკანონმდებლო ბაზა მუდმივად ახლდება.

ეროვნული კანონმდებლობის მიუხედავად, სს „თიბისი ბანკი“ გაერთიანებული სამეფოს კონკრეტულ ნორმატიულ აქტებს ექვემდებარება, რადგან ბანკის მშობელი კომპანიის აქციებით ვაჭრობა ლონდონის საფონდო ბირჟაზე მიმდინარეობს.

შესაბამისად, ეროვნული და საერთაშორისო საკანონმდებლო ცვლილებების მუდმივი მონიტორინგი, ანალიზი და დროული გატარება მნიშვნელოვან გამოწვევებს უქმნის ბანკს.

ბანკის კანონშესაბამისობის რისკის მართვა შემდეგ პროცესებს მოიცავს:

- კორპორაციული ეთიკის და რისკების აღქმის კულტურის დანერგვა;
- მარეგულირებელი ცვლილებების მართვა;
- ინტერესთა კონფლიქტის მართვა;
- ანონიმური მხილების სისტემის მუშაობის მართვა;
- მექრთამეობის, კორუფციის და გადასახადებისგან თავის არიდების პრევენცია;
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენცია;
- სამომხმარებლო უფლებების დაცვა;
- პერსონალური მონაცემების დაცვა.

ამ პროცესების მართვის უზრუნველყოფის მიზნით, ბანკმა შეიმუშავა პოლიტიკები, ინსტრუქციები, წესები და დებულებები, რომლებიც სავალდებულოა მისი ყველა თანამშრომლისთვის. ბანკის კანონშესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკის მართვის დეპარტამენტი ახდენს კანონშესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკის

იდენტიფიცირებას, შეფასებას, მონიტორინგს და პერიოდულ გადახედვას. ბანკის კანონშესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკების მართვის დეპარტამენტი პირდაპირ ექვემდებარება აღმასრულებელ დირექტორს და ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშე.

ბანკი დგას კაპიტალის რისკის წინაშე, რაც გულისხმობს საზედამხედველო მინიმალური მარეგულირებელი მოთხოვნების ვერ დაკმაყოფილებას კაპიტალის მზარდი მოთხოვნების პირობებში, რამაც შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ზრდა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევა. დამატებით, გაცვლით კურსების უარყოფითმა ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე.

კაპიტალის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკს შესაძლოა არ ჰქონდეს კაპიტალის საკმარისი დონე საქმიანობების წარმოებისთვის და კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დაკმაყოფილებისთვის ჩვეულებრივ ან სტრესულ სამუშაო გარემოში. ხელმძღვანელობის მიზანია, კაპიტალის მართვის თვალსაზრისით, შეინარჩუნოს კაპიტალის შესაბამისი დონე ბიზნეს სტრატეგიის მხარდასაჭერად, საზედამხედველო და სტრეს-ტესტებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოდ მუშაობის გაგრძელების უნარის დასაცავად. ბანკი ატარებს სტრეს-ტესტებს და სენსიტიურობის ანალიზს, რათა მოახდინოს დამატებითი კაპიტალის მოხმარების რაოდენობის განსაზღვრა სხვადასხვა სცენარების შემთხვევაში. ბანკის ხელმძღვანელობის ჩართულობით, აქტიურად ხორციელდება კაპიტალის პროგნოზების, ასევე სტრეს-ტესტის და სხვადასხვა შესაძლო სცენარების შედეგების მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოფილ იქნას კაპიტალის გონივრული მართვა და, საჭიროების შემთხვევაში, დროული ღონისძიებების გატარება. 2021 წელს ბანკმა დააკმაყოფილა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნები. 2017 წლის დეკემბერში სეზ-მა განახორციელა ცვლილებები რეგულაციაში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით. ცვლილებები მოიცავდა კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით შესწორებებს რეგულაციაში და ახალი მოთხოვნების შემოღებას (i) კომერციული ბანკებისთვის პილარ 2-ის ფარგლებში დამატებითი კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნების განსაზღვრის, (ii) კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის და (iii) სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების იდენტიფიცირების და განსაზღვრის შესახებ. აღნიშნული ცვლილებების მიზანია ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ხარისხის გაუმჯობესება და უკეთესი შესაბამისობის მიღწევა Basel III-ის ჩარჩოსთან.

პილარ 1-ის მინიმალური მოთხოვნები, კომბინირებულ ბუფერულ მოთხოვნებთან ერთად. საქართველოში კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების ცვლილებამ პილარ 1-ის მინიმალური მოთხოვნები შესადარისი გახადა საბანკო საქმიანობის ზედამხედველობის Basel-ის კომიტეტის მიერ განსაზღვრულ სისტემასთან. ეს ცვლილებები მოიცავს:

- 2.5% კონსერვაციის ბუფერის გამოყოფას, რომელიც ადრე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებთან გაერთიანდა. განახლებული მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებია 4,5%, 6,0% და 8,0% ძირითადი პირველადი კაპიტალისთვის, პირველადი კაპიტალისთვის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალისთვის (შესაბამისად); და
- მოთხოვნების დანერგვას, რომ ბანკი ფლობდეს დამატებით კომბინირებულ ბუფერს ძირითად პირველად კაპიტალში, რომელიც შედგება კონსერვაციის, კონტრციკლური და სისტემური ბუფერებისგან.

კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთად განისაზღვრა რისკის მიხედვით შეწონილი მთლიანი რისკის პოზიციების 2.5%, ხოლო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთად - 0%. კონტრციკლური ბუფერი შეიძლება დაწესდეს რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 0%-დან 2.5%-ის შუალედის ფარგლებში, უპირატესი ფინანსური და მაკროეკონომიკური გარემოს საფუძველზე. გარდა ამისა, სეზ-მა განსაზღვრა საქართველოში სამი კომერციული ბანკი, როგორც ადგილობრივი სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკები („DSIB“), სისტემურად მნიშვნელოვანი კომერციული ბანკებისათვის მოხდა სისტემურობის ბუფერის შემოღება, რაც ნიშნავს, იმას, რომ ამ ბანკებს („DSIB“) მოუწევთ უფრო მეტი ძირითადი პირველადი კაპიტალის გადადება, რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებისთვის. ამ მოთხოვნების განხორციელებისთვის განისაზღვრა პერიოდი 2018 წლის ბოლოდან 2021 წლის ბოლომდე. კერძოდ სეზ-ის მიერ განისაზღვრა ქვემოთ წარმოდგენილი სისტემური ბუფერები და შესაბამისობაში მოყვანის ვადები: 1.0% - 2018 წლის 31 დეკემბრიდან 2019 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის, 1,5% - 2019 წლის 31 დეკემბრიდან 2020 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის, 2,0% - 2020 წლის 31 დეკემბრიდან 2021 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდისთვის და 2,5% - 2021 წლის 31 დეკემბრის შემდგომი პერიოდებისთვის.

პილარ 2-ის მოთხოვნები. Basel III-ის შესაბამისად, სებ-მა დანერგა კაპიტალის ბუფერის დამატებით მოთხოვნები კომერციული ბანკებისთვის პილარ 2-ის ფარგლებში, რომლებიც ეფუძნება საზედამხედველო შემოწმებას და შეფასებას და ეხება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლებიც არ არის საკმარისად გათვალისწინებული პილარ 1-ში, მათ შორის არაჰეჯირებული ვალუტის შედეგად საკრედიტო რისკის ბუფერი და წმინდა საერთო რისკის შეფასების პროგრამის (GRAPE) წმინდა ბუფერი. სებ-მა ასევე შემოიღო საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი და წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი. საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი ძალაში 2018 წლის 1 აპრილიდან შევიდა და წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერის საჭიროება შეფასდება ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე. წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი მოქმედებდა 2020 წლის 1 ოქტომბრიდან. დღეს ის 0%-ით არის განსაზღვრული. სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად, პილარ 2-ის ფარგლებში მოთხოვნილი კაპიტალის 56% დაცული უნდა იყოს ძირითად პირველად კაპიტალში, ხოლო კაპიტალის 75% - პირველად კაპიტალში და კაპიტალის 100% საერთო საზედამხედველო კაპიტალში.

დროებითი ზომები

კოვიდ-19 პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი გავლენის შერბილების მიზნით, 2020 წლის მარტში სებ-მა შეიმუშავა კონკრეტული კონტრაციული ღონისძიებები, კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან, მათ შორის პილარ-2-ის ბუფერების ეტაპობრივი გრაფიკის გადავადების ჩათვლით. სებ-ის მიერ 2020 წლის ოქტომბერში შედგენილი ახალი გრაფიკის შესაბამისად, კონცენტრაციის რისკის და წმინდა „GRAPE“ ბუფერის ეტაპები გაგრძელდება 2021 წლის მარტიდან და სრულად დაინერგება 2023 წლის მარტის ბოლომდე. 2021 წლის ივნისის თვეში სებ-მა გამოაქვეყნა მისი გადაწყვეტილება არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის (CICR) და კონსერვაციის ბუფერის აღდგენის თაობაზე. ბანკებს მოეთხოვებათ CICR ბუფერის სრულად აღდგენა 2022 წლის ბოლომდე, ხოლო კონსერვაციის ბუფერის აღდგენა - 2023 წლის ბოლომდე. 2021 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, „თიბისი ბანკი“ სრულად აკმაყოფილებდა მთლიანად აღდგენილ მინიმალურ მოთხოვნებს და მან სებ-ს დაუდასტურა, რომ ის სრულად აღადგენდა დროებით გაუქმებულ კაპიტალის ბუფერებს 2021 წლის ივლისისთვის, ომელიც აუქმებდა კაპიტალის განაწილებასთან დაკავშირებულ მარეგულირებელ შეზღუდვებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები და სებ-ის მიერ დადგენილი მინიმალური მოთხოვნები:

ათას ლარში	2021
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	2,759,894
პირველადი კაპიტალი	3,379,414
მეორადი კაპიტალი	723,513
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	4,102,927
რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	
საკრედიტო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	18,091,753
საბაზრო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	21,981
საოპერაციო რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	2,103,895
სულ რისკის მიხედვით შენონილი რისკის პოზიციები	20,217,629
მინიმალური ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მოთხოვნა	11.73%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	13.65%
მინიმალური პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მოთხოვნა	13.99%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	16.72%
მინიმალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მოთხოვნა	18.38%
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	20.29%

ბანკი ატარებს სტრეს-ტესტებს და მგრძობელობის ანალიზს, რათა მოახდინოს დამატებითი კაპიტალის მოხმარების რაოდენობის განსაზღვრა სხვადასხვა სცენარების შემთხვევაში. ბანკის დირექტორთა საბჭოსა და რისკების კომიტეტის ჩართულობით, აქტიურად ხორციელდება კაპიტალის პროგნოზების, ასევე სტრეს-

ტესტირების და სხვადასხვა შესაძლო სცენარების შედეგების მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოფილ იქნას გონივრული მართვა და, საჭიროების შემთხვევაში, დროული ღონისძიებების გატარება.

ბანკს გასწევს რისკს, რომ სტრატეგიული ინიციატივები არ შექმნის გრძელვადიან ღირებულებას მისი დაინტერესებული მხარეებისთვის.

ბანკს შესაძლოა ჰქონდეს ბიზნეს სტრატეგიის განვითარების რისკი, რომელიც ვერ უზრუნველყოფს გრძელვადიანი ღირებულებების შექმნას ცვალებად სამომხმარებლო საჭიროებებისა და კონკურენტულ გარემოში, ასევე მარეგულირებლის შეზღუდვების პირობებში.

ამასთან, გაზრდილმა გაურკვევლობამ კოვიდ-19-ით გამოწვეულ მნიშვნელოვან ეკონომიკურ და სოციალურ რღვევებთან ერთად, შესაძლოა ხელი შეუშალოს ჯგუფის უნარს ეფექტურად შეიმუშაოს და დროულად განახორციელოს სტრატეგიული ინიციატივები, ასევე საფრთხის ქვეშ დააყენოს ბანკის გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის უნარი.

ბანკი ატარებს სტრატეგიული მიმოხილვის ყოველწლიურ შეხვედრებს, სადაც მონაწილეობენ ბანკის უმაღლესი და შუა რგოლის ხელმძღვანელები. შეხვედრების ფარგლებში ხდება ბაზრის ძირითადი ტენდენციებისა და სხვადასხვა პრაქტიკების ანალიზი რეგიონულ და საერთაშორისო ბაზრებზე - რათა სწორი მიმართულებით მოხდეს კომპანიის განვითარება და სხვადასხვა პერსპექტივით შეფასდეს ჯგუფის საქმიანობის ეფექტურობა. ასევე, ბანკი მუდმივად მუშაობს მსოფლიოს წამყვან კონსულტანტებთან მისი სტრატეგიის გასაუმჯობესებლად.

დამატებით, ბანკი ატარებს კვარტალურ ანალიზს და აკონტროლებს სტრატეგიის განხორციელების შეფასებისთვის გამოყენებულ საზომებს. საზომებში მნიშვნელოვანი გადახრის შემთხვევაში, ჯგუფი ზრუნავს გამოსწორებისა და მიტიგაციის ზომების შემუშავებაზე.

ბანკს აქვს რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია მის უნართან მოზიდვას და დაიქირაოს მაღალკვალიფიციური თანამშრომლები.

ბანკს აქვს კვალიფიციური პერსონალის დაკარგვის ან კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვის, განვითარების და შენარჩუნების რისკი. განსაკუთრებით, სტრატეგიული გადაწყვეტილება ციფრულ კომპანიად გარდაქმნის შესახებ ითვალისწინებს გაზრდილ მოთხოვნას მაღალი კალიბრის IT პროფესიონალებზე ბანკის მასშტაბით. გარდა ამისა სწრაფად ცვალებად ბიზნეს გარემოსთან ადაპტირების მიზნით, ბანკმა უნდა განავითაროს ექაილ კულტურა და თანამშრომლებს შესძინოს საჭირო უნარები. ასევე, კოვიდ-19-ის პანდემიამ ადამიანურ რესურსებთან დაკავშირებული დამატებითი გამოწვევები შექმნა თანამშრომლების ჯანმრთელობის და კეთილდღეობის დაცვასთან, მაღალეფექტური დონების შენარჩუნებასთან, ძლიერ შიდა კომუნიკაციასთან და კორპორატიულ კულტურასთან დაკავშირებით.

ბანკი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ადამიანური კაპიტალის მართვის სტრატეგიებს და პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს ნიჭიერი პერსონალის მოზიდვის, შენარჩუნებისა და განვითარების მიდგომებს და თავის თანამშრომლებს სთავაზობს კონკურენტული ანაზღაურების პაკეტს. ბანკმა ასევე შეიმუშავა და განახორციელა ექაილ ტრანსფორმაცია, რომლის მიზანია თანამშრომელთა ჩართულობის და კმაყოფილების გაზრდა. გარდა ამისა, ბანკმა შექმნა IT და რისკების აკადემია ახალგაზრდა პროფესიონალების მოზიდვისა და გადამზადებისთვის. საუკეთესო სტუდენტებს ბანკში დასაქმებას სთავაზობს. გარდა ამისა, ბანკს აქვს შიდა აკადემია, რომელიც სხვადასხვა მიმართულებით კურსებს სთავაზობს თანამშრომლებს.

ეფექტური შიდა საკომუნიკაციო სისტემის უზრუნველსაყოფად გავაუმჯობესეთ სხვადასხვა ციფრული საშუალებები ჩვენს თანამშრომლებთან ჩართულობისთვის. მენეჯმენტი რეგულარულად ატარებს შეხვედრებს პერსონალთან, ბანკის სტრატეგიული ინიციატივების და ფინანსური მდგომარეობის შესახებ მათი ინფორმირების, ასევე გაურკვევლობის პერიოდში მათი პრობლემების აღმოფხვრის მიზნით. ჩვენი კორპორაციული კულტურის დამატებით ხელშეწყობისა და გაუმჯობესების მიზნით, ბანკის შიდა Facebook ჯგუფი უფრო გააქტიურდა, მაგ. თანამშრომლის პროფილების განთავსების და წარმატებული ისტორიების გაზიარების გზით. გარდა ამისა, ბანკის

მიერ მიღებული ახალი დისტანციური სამუშაო პოლიტიკა იძლევა უცხოეთიდან ახალი ნიჭიერი კადრების მოზიდვის შესაძლებლობას.

ახალი რისკები

მოსალოდნელია რისკები, რომლებიც შეიცავენ უცნობ კომპონენტებს და შესაძლოა გავლენა მოახდინონ ბანკის საქმიანობის ეფექტურობაზე გრძელვადიან პერსპექტივაში. ჩვენ ვთვლით, რომ აღნიშნულ რისკებს მნიშვნელოვანი ზრდის პოტენციალი აქვთ და, როგორც ძირითადად რისკებმა შესაძლოა ისეთივე გავლენა მოახდინონ ბანკზე.

ბანკის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას რეგიონში განვითარებულმა ნეგატიურმა მოვლენებმა, კერძოდ უკრაინის ომმა

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეკონომიკაში შემომავალი ფულადი ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა კვლავ მოწყვლადია მის რეგიონში გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების განვითარებების მიმართ. კერძოდ, უკრაინაში რუსეთის შეჭრას და შედეგად რუსეთისთვის დაწესებულ სანქციებს უარყოფითი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკაზე. 2021 წლის მდგომარეობით უკრაინისა და რუსეთის წილი ქართულ ექსპორტში, ფულად გზავნილებში, ტურისტულ შემოსავლებსა და პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში დაახლოებით 21%-ს შეადგენდა. კონკრეტულად, უკრაინასა და რუსეთზე შესაბამისად მოდიოდა ექსპორტის 7% და 14%, ფულადი გზავნილების 4% და 18%, ტურისტების მთლიანი ნაკადის 15% და 12%. უკრაინის და რუსეთის წილი პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში დაბალია (1% უკრაინისთვის, 6% რუსეთისთვის) და მეტწილად პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების წინა ნაკადებიდან რეინვესტირებულ ამონაგებს წარმოადგენს. მნიშვნელოვანია, რომ რუსეთსა და უკრაინაში ქართული ექსპორტის ნახევარზე მეტი რეექსპორტს წარმოადგენს, ხოლო ამ ქვეყნებიდან მიღებული ტურისტული შემოსავლებისა და ფულადი გზავნილების დაახლოებით 50% იმპორტზე იხარჯება. ეს ფაქტორები ამცირებენ გამოუმუშავებელი შემოსავლიდან მთლიან წმინდა უარყოფით გავლენას. ამავდროულად უნდა გავითვალისწინოთ არასასურველი ე.წ. „სპილოვერ“ ეფექტი საქართველოს სხვა ეკონომიკური პარტნიორებისგან.

უკრაინაში რუსეთის შეჭრამდე, თიბისი კაპიტალის პროგნოზით, 2022 წელს საქართველოს ეკონომიკა დაახლოებით 6.0%-ით, 2023 წელს - 5.5% და 2024 წელს - 5.0%-ით გაიზრდებოდა. 2022 წლის იანვრის მდგომარეობით მსოფლიო ბანკის პროგნოზების თანახმად, 2022 და 2023 წლებში საქართველოს ეკონომიკა 5.5% და 5.0%-ით უნდა გაზრდილიყო (შესაბამისად). მართლაც, საქსტატის მიერ გამოქვეყნებული იანვრის ზრდის შესახებ ინფორმაცია უჩვენებს, რომ ზრდის ტემპი ძალიან ძლიერი იყო. მიუხედავად იმისა, რომ წინა წელთან შედარებით 18.0%-იანი რეალური ზრდა მეტწილად დაბალი საბაზო ეფექტით იყო გამოწვეული, ზრდა ასევე ძლიერი იყო 4.4% პანდემიამდე, 2020 წლის იანვართან შედარებით, რაც ბევრად მაღალია ვიდრე წინა თვეების შესადარისი მაჩვენებლები. თუმცა, უკრაინასა და რუსეთში მიმდინარე მოვლენების მიმართ საქართველოს მოწყვლადობის გათვალისწინებით, ზრდის პერსპექტივების მხრივ უარყოფითი მოლოდინები არსებობს, ისევე, როგორც სხვა მაკრო ცვლადებთან მიმართებით, რომლებსაც შესაძლოა ასევე ნეგატიური გავლენა ჰქონდეთ ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის, ლიკვიდურობის და საკრედიტო რისკებზე.

ბანკი აქტიურად იყენებს სტრეს-ტესტირების და რისკის შეფასებისა და მონიტორინგის სხვა ინსტრუმენტებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მოხდეს ტრიგერების ადრეული იდენტიფიცირება და მათი კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებად გარდაქმნა ბანკის საზედამხედველო კაპიტალზე, ლიკვიდურობასა და პორტფელის ხარისხზე ნეგატიური გავლენის მინიმუმისთვის, განუსაზღვრელობის მაღალი დონის არსებობის შემთხვევაში.

ბანკს აქვს კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკი

კლიმატურ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები ხასიათდება როგორც ფიზიკური ზემოქმედებით, რომელიც წარმოიშობა უფრო ხშირი და რთული მეტეოროლოგიური ცვლილებებით, ასევე გარდამავალი ზემოქმედებით, რომელიც შესაძლოა მოიცავდეს პოლიტიკურ, იურიდიულ და ტექნოლოგიურ ცვლილებებს საყოფაცხოვრებო და ბიზნეს-სექტორების გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად. ჯგუფისთვის აღნიშნული რისკები შესაძლოა მატერიალიზდეს აქტივის ღირებულების გაუფასურებით და ჩვენი მომხმარებლების კრედიტუნარიანობის

გაუარესებით, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ჯგუფის მომგებიანობის შემცირება. ჯგუფს, ასევე, შეიძლება ჰქონდეს რეპუტაციის რისკი ისეთი მომხმარებლების დაკრედიტების ან მათთან სხვადასხვა ბიზნეს ოპერაციების შედეგად, რომლებიც მიიჩნევიან კლიმატური ცვლილებების ხელშეწყობებად.

ბანკის მიზანია, იმოქმედოს პასუხისმგებლობით და მართოს მის ოპერაციებთან დაკავშირებული ეკოლოგიური და სოციალური რისკები, გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების მინიმუმამდე შესამცირებლად. ეს მიდგომა შესაძლებლობას გვაძლევს, შევამციროთ ჩვენი გარემოზე ზემოქმედება რესურსების ეფექტურად გამოყენებით და ეკოლოგიური თვალსაზრისით უსაფრთხო ღონისძიებების ხელშეწყობით კლიმატის ცვლილების შერბილების მიზნით.

ბანკს აქვს გარემოსდაცვითი პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს მის გარემოსდაცვითი მართვის სისტემას („გმს“) და უზრუნველყოფს ჯგუფის ოპერაციების შესაბამისობას მოქმედ გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის დაცვის რეგულაციებთან და პრაქტიკებთან. ჩვენ ვიღებთ ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჩვენმა მომხმარებლებმა ასევე შეასრულონ ეკოლოგიური და სოციალური პასუხისმგებლობები. ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მართვა გათვალისწინებულია ჯგუფის დაკრედიტების პროცესში გმს-ის გამოყენების გზით. ბანკმა შეიმუშავა რისკის მართვის პროცედურა ეკოლოგიური და სოციალური რისკების დადგენის, მართვის და მონიტორინგის მიზნით. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის პროცესში. ჩვენი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკებს (პოლიტიკა სრულად ბმულზე www.tbcbankgroup.com). დეტალური ინფორმაცია გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის შესახებ, იხილეთ გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის თავი.

გარემოზე ბანკის დადებითი გავლენის გაზრდის და კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული შედეგების შემსუბუქების მიზნით, 2021 წლის ბოლოსთვის ბანკმა დაანერგა მწვანე დაკრედიტების ჩარჩო, რომელიც კერძო კომპანიებს და ფიზიკურ პირებს წაახალისებს, დაანერგონ საქმიანობის ენერგო- და რესურსეფექტური და ეკო-მეგობრული მექანიზმები.

ბანკის საკრედიტო პორტფელზე კლიმატთან დაკავშირებული რისკების უკეთ შესასწავლად, ბანკმა განახორციელა სექტორულ დონეზე რისკების ზოგადი შეფასება, რადგან კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა რისკის მიმართ სხვადასხვა დარგის შესაძლოა, განსხვავდებოდეს მოწყვლადი დროის სხვადასხვა პერიოდებში. რისკების შეფასება ორიენტირებულია ისეთ ეკონომიკურ დარგებზე, როგორც არის ენერგეტიკა, ნავთობის და გაზის სექტორი, მეტალურგია და სამთო-მოპოვებითი სამუშაოები, ტურიზმი, სოფლის მეურნეობა, კვების ინდუსტრია, ჯანდაცვა, მშენებლობა და უძრავი ქონების სექტორი.

სასესხო პორტფელის ვადიანობის სტრუქტურის მიხედვით, აქტივების უდიდესი ნაწილი განაწილებულია დროის პერიოდებში, რომლებიც ბევრად უფრო მოკლეა, ვიდრე კლიმატის ცვლილები, განსაკუთრებით ფიზიკური რისკები შეიძლება მატერიალიზდეს საქართველოში. მეორეს მხრივ, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების გრძელვადიანი ზემოქმედების შესახებ ექსპერტული ცოდნა მომავალში გაიზრდება. შედეგად, თუ ბანკს ექნება მყარი და სანდო დასკვნები, ის შეძლებს შესაბამისი კლიმატური რისკების შერბილების მიდგომის განვითარებას. გარდა ამისა, ჯგუფის პორტფელი უზრუნველყოფილია ნაღდი ფულით, უძრავი ქონებით ან ოქროთი, რაც მთლიანობაში სასესხო პორტფელის დაახლოებით 77%-ს შეადგენს. გირაოს შეფასების პროცედურა მოიცავს გირაოს მონიტორინგის პროცესს, შესაბამისად გირაოს ღირებულების ცვლილების აუცილებლობა იდენტიფიცირებულია გირაოს რეგულარული მონიტორინგის პროცესის საფუძველზე. დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიის თავი.

2021 წლის ივნისში ბანკმა გამოსცა მდგრადი განვითარების სრულმასშტაბიანი ანგარიში 2020 წლის შესახებ, გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) სტანდარტების შესაბამისად. გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა (GRI) კერძო სექტორს ეხმარება, წარმოაჩინოს და გაიაზროს მისი როლი და გავლენა მდგრად განვითარების ისეთი მიმართულებების ჭრილში, როგორც არის კლიმატური ცვლილებები, ადამიანის უფლებები და მმართველობა. ანგარიში განკუთვნილია ყველა დაინტერესებული მხარისა და ჯგუფისთვის როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. ანგარიში ორიენტირებულია მათთვის ცალსახა, ფაქტებზე დაფუძნებული ინფორმაციის გაზიარებაზე 2020 წლის განმავლობაში ჩვენი საქმიანობის სოციალური, ეკონომიკური და ეკოლოგიური გავლენის შესახებ. ანგარიშის მიზანია, წარმოაჩინოს ჩვენი განზრახვა, შევქმნათ

ღირებულება ჩვენი თანამშრომლებისთვის, მომხმარებლებისთვის, მომწოდებლებისთვის, პარტნიორებისა და მთლიანად საზოგადოებისთვის. მდგრადი განვითარების 2020 წლის ანგარიში ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tbcbankgroup.com.

ბანკის საქმიანობის მაჩვენებელზე შესაძლოა იმოქმედოს LIBOR-ის შეწყვეტის და მასზე გადასვლის პროცესმა

არსებობს სხვადასხვა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტები ბანკის საბალანსო უწყისზე, რომელთაგან თითოეულს აქვს ლონდონის ბანკთაშორის შეთავაზებულ განაკვეთთან („LIBOR“) შედარებული საპროცენტო განაკვეთი. ბანკი „LIBOR“-ს ასევე იყენებს რისკის გაზომვაში, აღრიცხვაში და შეფასების პროცესებში. 2017 წელს გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ქვეყის უწყებამ (FCA) გამოაცხადა, რომ შეუთანხმდა LIBOR ჯგუფის ბანკებს LIBOR-ის 2021 წლამდე შენარჩუნებაზე და ფინანსური სექტორის მონაწილეებს მოუწოდა დაეწყოთ მუშაობა სხვა საცნობარო განაკვეთებზე გადასვლის მიმართულებით. 2021 წლის 5 მარტს FCA-იმ გამოაცხადა საპანელო ბანკის მიერ LIBOR-ის პარამეტრების წარდგენის შეწყვეტის თარიღები, რომლის შემდეგ წარმომადგენლობითი LIBOR-ის განაკვეთები ხელმისაწვდომი აღარ იქნებოდა:

- 2021 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ, ფუნტ სტერლინგის, ევროს, შვედური ფრანკის და იაპონური იენის პარამეტრების შემთხვევაში და 1 კვირა და 2 თვე აშშ დოლარის პარამეტრებისთვის; და
- 2023 წლის 30 ივნისის შემდეგ, აშშ დოლარის დარჩენილი პარამეტრების შემთხვევაში.

ბანკის აშშ დოლარში გამოხატული მცურავი პორტფელი უკავშირდება აშშ დოლარის 6-თვიან LIBOR-ს, ხოლო ევროს მცურავი პორტფელი - ევროს ბანკთაშორის შეთავაზებულ განაკვეთს (Euribor) უკავშირდება, რომლის შეწყვეტაც არ არის გამოცხადებული. LIBOR-ის შეწყვეტა და გადასვლის პროცესი მიუთითებს ბანკის განხორციელების, წარმოების ფინანსურ და საოპერაციო რისკებს და შესაძლოა გამოიწვიოს შემოსავლების არასტაბილურობა, მომხმარებლის პრეტენზიები და სამართლებრივი პროცესები ან სხვა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ბანკის საქმიანობაზე და ოპერაციებზე.

ბანკი აქტიურად აკონტროლებს გადასვლასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო და ადგილობრივ განვითარებებს ბანკის გარდამავალი პროცესის ბაზრის პრაქტიკას არგებს. 2021 წლის 29 ივლისს ალტერნატიული საცნობარო განაკვეთების კომიტეტმა (ARRC) გამოსცა რეკომენდაცია ორგანიზაციის „CME Group, Inc.“ მიერ გამოქვეყნებული „Term SOFR“ განაკვეთების გამოყენების შესახებ. ARRC-ის რეკომენდაცია სასესხო ხელშეკრულებებს „LIBOR“-ის ნაცვლად, მის ადგილზე (იქნება ეს სარეზერვო დებულების მოქმედების შესაბამისად, თუ სხვაგვარად) ან ახალ გარიგებებში ტერმინის „Term SOFR“ გამოყენების შესაძლებლობას აძლევს. ადრე რეკომენდებული აშშ დოლარის LIBOR-ის საპროცენტო განაკვეთის ალტერნატივები წარსულზე იყო ორიენტირებული და ის გულლიად არ მიიღეს. ბანკმა შექმნა ხელმძღვანელი კომიტეტი LIBOR-დან უზარეულო გადასვლის უზრუნველსაყოფად, მათ შორის „Term SOFR“-ზე მიბმული პროგრესული განაკვეთების დასანერგად. ხელმძღვანელი კომიტეტი უზრუნველყოფს გარდამავალი პროცედურების შესახებ ცნობადობის ამაღლებას როგორც ორგანიზაციის შიგნით, ასევე მის გარეთ, რათა თანამშრომლებს ჰქონდეთ საჭირო ცოდნა და ინსტრუმენტები გარდამავალი პროცედურების გასამართლებლად და ამასთან ბანკის მომხმარებლების სამართლიანი ურთიერთობისთვის.

საკრედიტო რისკის მიტიგაცია

საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მიზნით, ბანკი აქტიურად იყენებს სხვადასხვა ტიპის უზრუნველყოფას. ბანკში უზრუნველყოფად შესაძლოა გამოყენებულ იქნას უძრავ-მომრავი ქონება, არამატერიალური აქტივები, ფინანსური აქტივები, თავდებობა და მესამე მხარის გარანტია. ბანკს შემუშავებული აქვს საჭირო პროცესები, რათა უზრუნველყოფის ღირებულება სათანადოდ იყოს განსაზღვრული და ის ეფექტური ინსტრუმენტი იყოს საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის.

მნიშვნელოვანი პოლიტიკები და პროცედურები უზრუნველყოფის მართვის და შეფასებისთვის

სესხის უზრუნველყოფა წარმოადგენს ბანკისთვის საკრედიტო რისკის ყველაზე მნიშვნელოვან მიტიგაციის საშუალებას, ამიტომ უზრუნველყოფაში არსებული ქონების ეფექტური მართვა საკრედიტო რისკების მართვის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტია. ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფა შეიძლება მოიცავდეს,

მაგრამ არ შემოიფარგლებოდა შემდეგით: უძრავი ქონება, ფულადი დეპოზიტები, სატრანსპორტო საშუალებები, მოწყობილობა-დანადგარები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, ძვირფასი ლითონები, ფასიანი ქაღალდები და მესამე პირის გარანტიები. სესხისთვის მიღებული უზრუნველყოფა დამოკიდებულია საკრედიტო პროდუქტის ტიპზე და მსესხებლის საკრედიტო რისკის პროფილზე. ბანკის პორტფელის ყველა სემენტის უმეტესწილად უზრუნველყოფილია, ხოლო უზრუნველყოფის საშუალებებში მნიშვნელოვან წილს წარმოადგენს უძრავი ქონება. უზრუნველყოფის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის მიდგომებს და სტრატეგიას მართავს უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების ცენტრალიზებული განყოფილება. აღნიშნული განყოფილება უზრუნველყოფს, რომ უზრუნველყოფის ობიექტი წარმოადგენდეს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ადეკვატურ საშუალებას. უზრუნველყოფის მართვის ჩარჩო მოიცავს გადაწყვეტილების მიღების პროცესს, დამოუკიდებელი შეფასების პროცესის არსებობას, შეკვეცის სისტემას დაფარვის პროცესის ფარგლებში, უზრუნველყოფის მონიტორინგს (მათ შორის გადაფასებას და სტატისტიკურ ანალიზს) და უზრუნველყოფის პორტფელის ანალიზს.

„უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების განყოფილება“ („CMAD“) განსაზღვრავს უზრუნველყოფის მართვის პოლიტიკას და უზრუნველყოფის მართვის პროცედურებს (დამტკიცებული სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ), იძენს შეფასების მომსახურებას „შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების“ (IVS), სეზ-ის მოქმედი რეგულაციების და შიდა პოლიტიკის/პროცედურების შესაბამისად, ამოწმებს შეფასების ანგარიშებს, მართავს უზრუნველყოფის მონიტორინგის პროცესს (აქტივები მაღალი სამართლიანი ღირებულებით გადაფასდება ყოველწლიურად, ხოლო სტატისტიკური მონიტორინგი გამოიყენება დაბალი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფისთვის). CMAD შეფასებისთვის იყენებს შერეული ხარისხის შემოწმების სქემას: შეფასების ანგარიშები გადაიხედება ორგანიზაციის შიგნით, მისი პერსონალის მიერ და განცალკევებით - გარე კომპანიის მიერ. უზრუნველყოფის მართვის ფარგლებში თითქმის ყველა საქმიანობა ავტომატიზებულია შიდა ვებ-აპლიკაციების გამოყენებით. უზრუნველყოფის მართვის ფუნქცია იყენებს უძრავი ქონების საბაზრო ლაბორატორიის (REM ლაბორატორია) პროექტის ფარგლებში ჩატარებულ საბაზრო კვლევებს.

უზრუნველყოფის მთავარი ტიპი

ბანკის უზრუნველყოფის მართვის პოლიტიკის თანახმად, უზრუნველყოფები 4 ჯგუფად იყოფა:

- უძრავი ქონება;
- მოძრავი ქონება;
- არამატერიალური აქტივი;
- თავდებობა, გარანტია.

მოთხოვნილი უზრუნველყოფები განისაზღვრება საკრედიტო პროდუქტის ტიპის და მსესხებლის რისკ-პროფილის მიხედვით. ბანკის საკრედიტო პორტფელი კარგად არის დაცული უზრუნველყოფის ისეთი ძირითადი ტიპით, როგორც არის უძრავი ქონება.

კაპიტალის ადეკვატურობის დაანგარიშების მიზნით ბანკი იყენებს დაფინანსებულ და დაუფინანსებელ საკრედიტო დაცვას, საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის. ბანკი შემდეგი ტიპის უზრუნველყოფებს იყენებს საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის:

- დაფინანსებული საკრედიტო დაცვა - ფულადი დეპოზიტები ან ფულთან ასიმილირებული ინსტრუმენტები ;
- დაუფინანსებელი საკრედიტო დაცვა - მესამე მხარის გარანტიები ცენტრალური მთავრობიდან, ცენტრალური ბანკებიდან, მრავალმხრივი განვითარების ბანკებიდან და კომერციული ბანკებიდან.

იმისათვის, რომ მოხდეს უზრუნველყოფის სათანადოდ გამოყენება კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების მიზნით, ეროვნული ბანკის მოთხოვნები უნდა დაკმაყოფილდეს კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დებულებების შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საკრედიტო რისკის მიტიგაცია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცულების კლასისა და უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით:

	საკრედიტო რისკის მიტიგაცია	ათას ლარში						
		დაფინანსებული საკრედიტო დაცვა	დაუფინანსებელი საკრედიტო დაცვა			მთლიანი საკრედიტო რისკის მიტიგაცია - ბალანსური	მთლიანი საკრედიტო რისკის მიტიგაცია - გარე-ბალანსური	მთლიანი საკრედიტო რისკის მიტიგაცია
		ფულადი დეპოზიტები ან ფულთან ასიმილირებული ინსტრუმენტები	ცენტრალური მთავრობები და ბანკები	მრავალმხრივი განვითარების ბანკები	კომერციული ბანკები			
1	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა ცენტრალურ მთავრობებთან და ბანკებთან	0	0	0	0	0	0	0
2	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა რეგიონალურ და ადგილობრივ მთავრობებთან	0	0	0	0	0	0	0
3	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა საჯარო სექტორის კომპანიებთან	0	0	0	0	0	0	0
4	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა მრავალმხრივი განვითარების ბანკებთან	0	0	0	0	0	0	0
5	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა საერთაშორისო ორგანიზაციის/ინსტიტუტებთან	0	0	0	0	0	0	0
6	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა კომერციულ ბანკებთან	0	0	0	77	0	77	77
7	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა კორპორაციებთან	266,324	32,957	45,617	172,961	288,665	229,194	517,859
8	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა საცალო მომხმარებელთან	55,391	0	3,641	0	49,098	10,069	59,032
9	საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით უზრუნველყოფილი მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა	6,781	136	80	0	6,519	350	6,997
10	ვადაგადაცილებულულები	481	0	0	0	66	477	481
11	მარეგულირებლის მაღალი რისკის კატეგორიები	57,881	8	0	0	57,881	0	57,889
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კომერციულ ბანკებთან და კორპორაციებთან	0	62	0	0	0	0	62
13	მოთხოვნები საინვესტიციო ორგანიზაციებთან	0	0	0	0	0	0	0
14	სხვა	142,249	76,497	11,386	350	227,667	2,815	230,481
	სულ	529,107	109,659	60,724	173,389	629,896	242,982	872,879

ინფორმაცია საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის შესახებ მიტიგაციის ინსტრუმენტების მიხედვით

ბანკის საკრედიტო პორტფელი კარგად არის უზრუნველყოფილი. პორტფელის 73,8% უძრავი ქონებით, ხოლო 3,5% - ფულადი დეპოზიტებით და ოქროთა (2,83% და 0,63% შესაბამისად) უზრუნველყოფილი. უზრუნველყოფის სხვა ტიპები: მოძრავი ქონება და მესამე მხარის გარანტიები.

გარანტიების და უზრუნველყოფის სახით მიღებული ხელშეკრულებების მთავარი ტიპები

საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის უზრუნველყოფის სახით გამოყენებული გარანტიების და კონტრ-გარანტიების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოიცავს საბანკო გარანტიებს/კონტრ-გარანტიებს. ბანკის შეფასების პროცესი იმართება ფინანსური რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ საქმიანობის მოთხოვნების შესაბამისად. კონკრეტულად, სხვადასხვა საბანკო პროდუქტების დაფინანსების მოთხოვნა წარმოიშვება სახაზინო, სავაჭრო დაფინანსებისა და ბიზნეს-ერთეულებიდან.

შიდა საბანკო ლიმიტის შეფასების პროცედურა

პროცედურის თანახმად, ვაჭრობის ფინანსირების დეპარტამენტი იღებს აპლიკაციას თავდებობის / აკრედიტივის / ფაქტორინგის მოთხოვნით კონტრ-გარანტიის გამცემი ბანკიდან და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტს აწვდის შესაბამის ინფორმაციას. ამასთან, სახაზინო და ფინანსური მომსახურების დეპარტამენტი აგზავნის მოთხოვნას ბანკის სახაზინო მიზნებისთვის ლიმიტების დადგენის შესახებ. შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი ამოწმებს კონტრაქტ ბანკს, აპლიკანტს, ბენეფიციარს და ფინანსურ ოპერაციას ვაჭრობის ფინანსირების მიერ მოთხოვნის შემთხვევაში და კონტრაქტ ბანკს - ხაზინის მოთხოვნის შემთხვევაში. შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტიდან დადებითი რეკომენდაციის მიღების შემდეგ, ფინანსური რისკების მართვის დეპარტამენტი ატარებს კონტრაქტ ბანკის შეფასებას „კონტრაქტის რისკის ლიმიტების შეფასების მეთოდოლოგიის“ საფუძველზე.

კონტრაქტ ბანკების ლიმიტები განისაზღვრება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების („Moody’s“; „Fitch Ratings“; „S&P“) მიერ მინიჭებული რეიტინგებისა და ადგილობრივად შემუშავებული მოდელით განსაზღვრული რეიტინგების მიხედვით, რომელთა საფუძველზეც გარიგების ვადა განისაზღვრება შესაბამისი ლიმიტებით.⁴

თუ კონტრ-გარანტორი ბანკების საშუალო საერთაშორისო რეიტინგი აღემატება ან უდრის „BBB“-ს, ფინანსური რისკების მართვა იყენებს ამ უკანასკნელს რეიტინგის ლიმიტების განსაზღვრად და აფასებს ბანკის მთავარ ფინანსურ და არაფინანსურ მაჩვენებლებს.

თუ ბანკს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო აფასებს, ან მისი საშუალო საკრედიტო რეიტინგი „BBB“-ზე ნაკლებია, ბანკის შეფასებას ხორციელდება ადგილობრივად შემუშავებული მოდელით, შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით:

ბანკის ფინანსური მაჩვენებლები:

- კაპიტალის ადეკვატურობა;
- საკრედიტო პორტფელის ხარისხი;
- ლიკვიდურობა და დაფინანსება;
- მომგებიანობა.

გამაფრთხილებელი ნიშნები:

- მმართველობა;
- რისკის მართვის სტრუქტურა;
- საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგი;
- საოპერაციო გარემო;
- მარეგულირებელი გარემო და სხვა სიგნალები.

კონტრ-გარანტორი ბანკის ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზის შემდეგ, ფინანსური რისკების მართვის სამსახური შესაბამის გადაწყვეტილების მიმღებ კომიტეტს წარუდგენს რეკომენდაციებს.

⁴ თუ კონტრაქტ ბანკის რეიტინგი ბანკია, საბოლოო რეიტინგი განისაზღვრება შიდა შემუშავებული მოდელის საფუძველზე. არარეიტინგული ბანკების შემთხვევაში, რომელთა საშუალო საერთაშორისო რეიტინგი „BBB“-ზე ნაკლებია, საბოლოო რეიტინგი განისაზღვრება საშუალო საერთაშორისო და შიდა რეიტინგების მინიმალური ოდენობით.

გადაწყვეტილების მიღების დონეებთან შესაბამისობის და რისკის დამტკიცების პროცესის უზარვეზო მიმდინარეობის უზრუნველსაყოფად, ფინანსური რისკის მართვის სამსახური სახელმძღვანელო მითითებების სახით იყენებს „აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის პოლიტიკას“ და „კონტრაქტის რისკის დამტკიცების კომიტეტის გადაწყვეტილების მიღების პროცესის ინსტრუქციას“.

ფინანსური რისკების მართვის სამსახურს შეუძლია განიხილოს საერთო ლიმიტის დაწესების საკითხი კონტრაქტის ბანკისთვის, თუ სავაჭრო ფინანსური დეპარტამენტი საჭიროდ მიიჩნევს ამას, შესაძლო ხშირი მომავალი გარიგებების გამო.

კონტრაქტის ლიმიტების მონიტორინგს ყოველდღიურად ახორციელებს აქტივების და ვალდებულებების მართვის ჯგუფი (ALM). ლიმიტის დარღვევის შემთხვევაში, აქტივების და ვალდებულებების მართვის ჯგუფი სასწრაფო წესით აწვდის ინფორმაციას ფინანსური რისკების მართვის სამსახურს და ანგარიშსწორების და საკორექციონდენტო საბანკო დეპარტამენტს, მათი მიტიგაციისთვის დაუყოვნებლივ ნაბიჯების გადადგმის მიზნით.

„თიბისი ბანკს“ აქვს კონტრაქტის რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც განსაზღვრავს კონტრაქტის რისკის მართვის პროცესის პრინციპებს და არეგულირებს შესაბამისი დეპარტამენტების და თანამშრომლების საქმიანობებს.

ფინანსური რისკების მართვის სამსახური ყოველწლიურად გადახედავს შიდა-საბანკო ლიმიტების შეფასების მეთოდოლოგიას.

საერთაშორისო რეიტინგები

რისკის შეწონვის საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად, გარე საკრედიტო შეფასების ინსტიტუციების რეიტინგები ასახულია საკრედიტო ხარისხის საფეხურებზე ეროვნული ბანკის რეგულაციის შესაბამისად. შემდეგ, საკრედიტო ხარისხის საფეხურების მნიშვნელობა რისკის შეწონვის პროცენტზე ასახება.

საკრედიტო რეიტინგთან დაკავშირებით, ბანკს შეუძლია გამოიყენოს გარე საკრედიტო შეფასების ინსტიტუციების რეიტინგები : „Fitch“, „Moody’s“ და „S&P“. საკრედიტო რეიტინგები გამოიყენება შემდეგი რისკის კლასებისთვის:

- უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკებისთვის;
- უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკებისთვის;
- უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური ხელისუფლებისთვის და ცენტრალური ბანკებისთვის.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საკრედიტო რეიტინგის თანაფარდობა საკრედიტო რეიტინგის ხარისხთან:

დასაშვები საკრედიტო რეიტინგი	საკრედიტო რეიტინგის ხარისხი	Fitch	Moody's	S&P
საკრედიტო რეიტინგის ხარისხის თანაფარდობა გრძელვადიან საკრედიტო რეიტინგთან	1	„AAA“-დან „AA“-მდე	„Aaa“-დან „Aa3“-მდე	„AAA“-დან „AA“-მდე
	2	„A+“-დან „A“-მდე	„A1“-დან „A3“-მდე	„A+“-დან „A“-მდე
	3	„BBB+“-დან „BBB“-მდე	„Baa1“-დან „Baa3“-მდე	„BBB+“-დან „BBB“-მდე
	4	„BB+“-დან „BB“-მდე	„Ba1“-დან „Ba3“-მდე	„BB+“-დან „BB“-მდე
	5	„B+“-დან „B“-მდე	„B1“-დან „B3“-მდე	„B+“-დან „B“-მდე
	6	„CCC+“ ან ნაკლები	„Caa1“ ან ნაკლები	„CCC+“ ან ნაკლები

რისკის აპეტიტი

ბანკს აქვს რისკის აპეტიტის ჩარჩო (RAF). რისკის აპეტიტის ჩარჩოს მიზანია ძლიერი საოპერაციო გარემოს შექმნა, სადაც ბანკის წინაშე არსებული ყველა არსებითი რისკი, ასევე ნებისმიერი რისკიანი საქმიანობა, რომელიც ბანკის რისკის აპეტიტს სცდება იდენტიფიცირებულია, ანგარიშგებულია და დროულად იმართება. რისკის აპეტიტის ჩარჩო განსაზღვრავს რისკის დონეს, რომლის მიღებაც სურს ბანკს უკუგების და ღირებულების შექმნის მიზნის მიღწევის პროცესში. ის ასევე გარკვევით განასხვავებს რისკებს, რომლებიც თავიდან უნდა იყოს არიდებული.

თითოეული რისკისთვის განისაზღვრება რისკის რაოდენობრივი მაჩვენებლები და რისკის აპეტიტი დგინდება რისკის აპეტიტის განცხადებებითა და ლიმიტების ფორმით, რომლებიც განსაზღვრავენ იმ რისკის დონეს, რომლის მიღებაც სურს ბანკს სტრატეგიული მიზნების მიღწევის პროცესში.

ამ ეტაპზე რისკების ლიმიტები ჩვეულებრივ საქმიან პირობებში განისაზღვრება. რისკის აპეტიტი განისაზღვრება 3-5 წლიანი პერიოდისთვის. რისკის აპეტიტის ჩარჩო გადაიხედება და ახლდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად სტრატეგიის, საბაზრო პირობების ან სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების ცვლილების შემთხვევაში.

რისკის აპეტიტის ჩარჩო მოიცავს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ მაჩვენებლებს. ორგანიზაციის რაოდენობრივი მაჩვენებლები ორ დონედ იყოფა. პირველი დონის მაჩვენებელი უნდა დამტკიცდეს და გაკონტროლდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. მეორე დონის მაჩვენებლების დამტკიცება და მონიტორინგი დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობაა.

რისკის აპეტიტი განსაზღვრავს ლიმიტებს საქმიანობის ჩვეულებრივ პირობებში. ბანკი იყენებს შუქნიშნის მიდგომას რისკების ლიმიტების დადგენისას:

მწვანე ზონა - ბანკის რისკის აპეტიტის სასურველი ზონა. სხვადასხვა რისკის მაჩვენებლებისთვის მწვანე ზონას შესაძლოა ჰქონდეს როგორც ზედა, ისე - ქვედა ზღვრები. როდესაც რისკ-პროფილი მწვანე ზონის ქვედა ზღვარზე დაბალია, ეს უჩვენებს, რომ ბანკი მის რისკის აპეტიტთან შედარებით დაბალ რისკს კისრულობს და მასზე რეაგირება უნდა მოხდეს ყვითელ ზონაში შესვლისას მოქმედების მსგავსად.

ყვითელი ზონა - სასურველი ზონა დაირღვა, თუმცა რისკის დონე კვლავ მისაღებია ბანკისთვის. როგორც კი რისკი შედის ყვითელ ზონაში, რისკის მფლობელმა უნდა შეიმუშაოს სტრატეგია იმისა, თუ როგორ უნდა მოხდეს მწვანე ზონაზე დაბრუნება და გააკონტროლოს სტრატეგიის შესრულება.

წითელი ზონა - რისკმა გადააჭარბა დასაშვები ზღვარი და სცდება რისკის აპეტიტს. საჭიროა რისკის დეტალური მონიტორინგი და გამოსასწორებელი სამუშაოების დაგეგმვა შესაბამის გაუთვალისწინებელ ვითარებაში მოქმედების გეგმასთან ერთად.

რისკის აპეტიტის მართვა და მონიტორინგი

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო აწესებს ზოგად განწყობას რისკების მართვასთან მიმართებით, ახორციელებს რისკის აპეტიტის ჩარჩოს დანერგვის მიმოხილვას და მართვას და ფლობს და ამტკიცებს ბანკის რისკის აპეტიტს.

დირექტორთა საბჭო ადგენს ბანკის საერთო სტრატეგიულ მიზნებს და უზრუნველყოფს იმას, რომ რისკის კისრების და გადაწყვეტილების მართვის პროცესები ერგებოდეს ბანკის სტრატეგიას და რისკის აპეტიტს.

რისკის აპეტიტის ჩარჩოს ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. მმართველობით პრინციპებს და 1-ლი დონის მაჩვენებლებს ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. ხოლო მე-2 დონის მაჩვენებლებს ადგენს დირექტორთა საბჭო. საოპერაციო დონის რისკის მაჩვენებლებს ამტკიცებს დირექტორთა საბჭო ან შესაბამისი რისკის მფლობელი რისკების მართვის დირექტორთან ერთად.

ბანკის რისკების მართვა მოიცავს „დაცვის სამ ხაზს“, რომლებშიც ბიზნეს-საოპერაციო ერთეულები, როგორც დაცვის პირველი დონე, კისრულობენ და მართავენ რისკს, რისკების მართვის ფუნქციები, როგორც დაცვის მეორე დონე, განიხილავენ და აკონტროლებენ რისკებს, ხოლო შიდა აუდიტი, როგორც დაცვის მესამე ხაზი, პირველი ორის შესრულების მაჩვენებლების ვალიდაციას ახდენს.

რისკის აპეტიტის ჩარჩოში მითითებული თითოეულ მაჩვენებელს საკუთარი მონიტორინგის სიხშირე აქვს, რაც მერყეობს ერთი თვიდან ერთ წლამდე პერიოდით. ორგანიზაციის რისკების მართვის ფუნქცია პასუხს აგებს 1-ელ და მე-2 დონის რისკის აპეტიტის მაჩვენებლებთან შესაბამისობის შესახებ ინფორმაციის აგრეგირებაზე და ანგარიშგებაზე სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოსთვის. შესაბამისი რისკის მფლობელები პასუხს აგებენ რისკის აპეტიტის მაჩვენებლების მონიტორინგზე და შედეგების ორგანიზაციის რისკების მართვის დეპარტამენტისთვის წარდგენაზე. შესაბამისი რისკის მფლობელები პასუხს აგებენ სამეთვალყურეო და

დირექტორთა საბჭოებისთვის დარღვევის მიზეზების და სამოქმედო გეგმის განმარტებაზე რისკ-პროფილის ბანკის რისკის აპეტიტში დასაბრუნებლად გონივრულ ვადებში.

რისკის კულტურა

განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ბანკში რისკის კულტურის ჩამოყალიბებასა და გაძლიერებას. მისი კომუნიკაცია ხდება სხვადასხვა არხებით (გენერალურ დირექტორთან შეხვედრები, ტრენინგები და ტესტირება, საინფორმაციო ელფოსტა და ა.შ.), რაც ამაღლებს პერსონალის ინფორმირებულობას რისკებთან დაკავშირებულ ყველა საკითხზე, როგორცაა რისკის ინციდენტების იდენტიფიცირება და მოხსენება. ეთიკის კოდექსი არის ძირითადი დოკუმენტი, რომელიც აყალიბებს ბანკში რისკის კულტურას.

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის ადეკვატურობის ეფექტურად მართვის მიზნით, ბანკი ახორციელებს საზედამხედველო კაპიტალის მოკლე და გრძელვადიან პროგნოზირებას იმ ფაქტორების დროულად გამოსავლენად, რომლებიც მოქმედებენ კაპიტალის პოზიციასზე, რათა აღიკვეთოს დადგენილი ზღვრების შესაძლო დარღვევა.

კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის (ICAAP) ჩარჩოს ფარგლებში ბანკი აფასებს შესაძლო ზარალებს და განსაზღვრავს დამატებით საჭირო კაპიტალის თანხას, წინასწარ განსაზღვრული სხვადასხვა სცენარებისთვის. სტრეს ტესტები ტარდება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად, ბიზნეს-გარემოდან გამომდინარე. შედეგები ანგარიშის სახით წარედგინება ხელმძღვანელობას და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს. ბანკი პერიოდულად ატარებს დამატებით სენსიტიურობის ანალიზს ვალუტის გაუფასურებასთან და მაკროეკონომიკური გარემოს ცვლილებასთან დაკავშირებით, კაპიტალის მართვისთვის მეტი სიფრთხილის უზრუნველსაყოფად.

კაპიტალის ადეკვატურობის ლიმიტების განსაზღვრება

რისკის აპეტიტის ჩარჩოს ფარგლებში, ბანკი ადგენს დამატებით ბუფერს სავალდებულო მინიმუმის მოთხოვნაზე მეტი ოდენობით ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალი და მთლიანი კაპიტალისთვის. რისკის აპეტიტის ლიმიტები ეფუძნება არასტაბილურობის დრაივერების და ბანკის რისკ-პროფილის საფუძვლიან ანალიზს. ლიმიტების დადგენის პროცესში ბანკი ითვალისწინებს მომავალზე ორიენტირებულ ელემენტებს, რომლებიც უკავშირდება: ეკონომიკურ პროგნოზს, ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას, კაპიტალის დაგეგმილ განაწილებებს, სტრესის და განუსაზღვრელობების პოტენციურ გავლენებს და სხვ. რისკის აპეტიტის ლიმიტები ბანკს იმის უზრუნველყოფაში ეხმარება, რომ ფლობდეს საკმარის კაპიტალს სეზ-ის Basel III-ის ჩარჩოს ფარგლებში.

კაპიტალის განაწილება და ფასდადება

კაპიტალის ეფექტური მართვა გულისხმობს ყველა აქტივებისთვის კაპიტალის ზუსტი დონის განსაზღვრას და მის ეფექტურ გადანაწილებას სესხის ფასდადების მიზნებისთვის. პროცესი უზრუნველყოფს კაპიტალის ოპტიმიზაციას და სამიზნე მოგების გამომუშავებას.

ანგარიშგება რისკის შესახებ

ეფექტური რისკების ანალიზი და მართვა ამარტივებს სანდო და დროული ანგარიშგების პროცესს, რომელსაც რისკების ანგარიშგების განყოფილება ახორციელებს.

რისკის ფუნქცია რეგულარულად ახდენს საკრედიტო პორტფელის ანალიზს. ის ახდენს ყველა საპორტფელო ინდიკატორის ანალიზს, როგორც არის მოცულობა, ზრდის ტემპი, სტრუქტურა, ვადაგადაცილებები, ვინტაჟური ანალიზი, კონცენტრაციის დონე, დაფარვის ვადა, უიმედო სესხები, ჩამოწერის კოეფიციენტები, ანარიცხის ხარჯი და სხვ.

თითოეული კოეფიციენტი ფასდება მთლიანი პორტფელისთვის, ასევე თითოეული სეგმენტისთვის/პროდუქტისთვის ისტორიულ და დაგეგმილ ინდიკატორებთან მიმართებით. საოპერაციო და ფინანსური რისკები ყოველთვიურად მოწმდება, რისკ-პროფილის, რისკის აპეტიტის ლიმიტებთან შესაბამისობასთან ერთად.

რისკების მართვის შედეგები და ანალიზი რეგულარულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტთან.

ეს ანგარიშები შემდეგ მთავარ საკითხებს მოიცავს:

- რისკის დასაშვები დონე;
- საკრედიტო რისკის შედეგები;
- კაპიტალის მართვა;
- ლიკვიდურობის რისკის შედეგები;
- ფინანსური რისკის შედეგები;
- საბაზრო რისკის შედეგები;
- საოპერაციო რისკის შედეგები;
- კიბერ უსაფრთხოების საკითხები;
- კანონშესაბამისობის საკითხები; და
- სხვა ფინანსური და არაფინანსური რისკები.

ზემოთ ხსენებულ საკითხებთან ერთად, კომიტეტი იღებს განახლებებს და იხილავს სხვა შესაბამის საკითხებს, როგორც არის:

- მარეგულირებელი ცვლილებები;
- რისკების სტრატეგიული მიზნების განახლება;
- მნიშვნელოვანი მეთოდოლოგიური ან სტრატეგიული ცვლილებები და სხვ.

7. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) საკითხები

ESG სტრატეგია

ჩვენი სწრაფვა, წვლილი შევიტანოთ მდგრად განვითარებაში, გამომდინარეობს ჩვენი, როგორც წამყვანი ფინანსური ინსტიტუტის, როლიდან, რომელიც საქართველოს წინსვლაში გვაქვს. ჩვენ ვაცნობიერებთ, რომ გავლენა გვაქვს ქვეყნის ეკონომიკაზე, ბიზნესის განვითარებაზე, დასაქმებასა და, ზოგადად, საზოგადოებრივ პროგრესზე. ეს როლი უკავშირდება ჩვენს პასუხისმგებლობას, წვლილი შევიტანოთ უკეთესი მომავლის შექმნაში ინოვაციებითა და ტექნოლოგიებით, გავზარდოთ წვდომა ფინანსურ მომსახურებაზე და მომხმარებლებს საშუალება მივცეთ, იყვნენ გლობალიზებული ეკონომიკური საზოგადოების ნაწილი. ჩვენი მიზნების მისაღწევად საქმიანობას წარვმართავთ მდგრადობის საერთაშორისო სტანდარტებისა და პრინციპების შესაბამისად და მათ ვაქცევთ ჩვენი კომპანიის სტრატეგიის, კულტურისა და ყოველდღიური საქმიანობის ნაწილად.

წელს, ESG სტრატეგიის შემუშავებით, ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) სტრუქტურის გასაძლიერებლად დამატებითი ნაბიჯები გადავდგით. ESG სტრატეგია განამტკიცებს ჩვენს პასუხისმგებლობას, გრძელვადიანი, მდგრადი წვლილი შევიტანოთ ქვეყანასა და რეგიონში. ESG სტრატეგია განსაზღვრავს რამდენიმე მთავარ მიმართულებას: მძლავრი ESG მართვის სტრუქტურა სამეთვალყურეო საბჭოსა და აღმასრულებელი მენეჯმენტის დონეზე; მდგრად დაკრედიტებაზე, მომსახურებასა და პროდუქტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა; თანამშრომელთა დივერსიფიკაცია, თანასწორობა და ჩართულობა; მწვანე და მდგრადი დაფინანსება; გავლენის შეფასებისა და ანგარიშების სისტემა და ერთიანი ჩარჩო.

ESG სტრატეგიით დადგენილი მიზნების შესასრულებლად განკუთვნილი სხვადასხვა ინიციატივა და პროგრამა

ESG „თიბისის“ მმართველობასა და კულტურაში

ESG თიბისის მართვასა და კულტურაში: 2021 წელი გარდამტეხი წელი იყო ESG მართვის სტრუქტურის შემუშავების თვალსაზრისით, რაც ორგანიზაციის სხვადასხვა დონეს მოიცავს. შეიქმნა ESG-სთან დაკავშირებული ორი კომიტეტი -- ერთი სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე, ხოლო მეორე – აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე. თიბისის ბანკში დაარსდა ESG კოორდინირების დეპარტამენტი, რომლის პასუხისმგებლობაა ESG სტრატეგიით განსაზღვრული ინიციატივების მხარდაჭერა და კოორდინირება. თიბისის ბანკმა წამოიწყო ESG ელჩის

პროგრამა, რომლის მიზანია გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრუქტურების განმტკიცება და თიბისის თანამშრომლების ჩართულობის გაზრდა. ამ ინიციატივის მეშვეობით, თიბისის თანამშრომლები თავიანთ წვლილს შეიტანენ მდგრადობის გაუმჯობესებაში მომხმარებლებისთვის, კომპანიისთვის, გარემოსა და მთლიანი საზოგადოებისთვის.

თანამშრომელთა მრავალფეროვნება

მრავალფეროვნებაზე, გენდერულ და ჩართულობის საკითხებზე მეტი ყურადღების გასამახვილებლად ჩვენ შევიმუშავეთ მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის პოლიტიკა (ხელმისაწვდომია საიტზე www.tbcbankgroup.com), რომელშიც დასახულია მიზნები და შემუშავებულია მეთოდოლოგია მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის გასაუმჯობესებლად, პოლიტიკა ყურადღებას ამახვილებს ჯგუფის საოპერაციო და მართვის პროცესებში მრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრირებაზე, მათ შორის გენდერული თანასწორობის, სხვადასხვა კულტურის, თაობებისა შეზღუდული შესაძლებლობების ჭრილში,...

გენდერული თანასწორობა და ქალებისა და გოგოების გაძლიერება კომპანიის და მისი დაინტერესებული მხარეების, მათ შორის მომხმარებლების, თანამშრომლების, მომწოდებლების, პარტნიორების და მთლიანად საზოგადოების მდგრადობის მნიშვნელოვანი ნაწილია. პოლიტიკა ითვალისწინებს გაეროს ქალთა გაძლიერების პრინციპებს (WEPs) – პრინციპების ერთობლიობას, რომლებიც კომპანიებს აკვლიანებს სამუშაო ადგილზე, ბაზარზე და საზოგადოებაში გენდერული თანასწორობის და ქალების გაძლიერების გაუმჯობესების საკითხებში. თიბისი ბანკი გაეროს ქალთა გაძლიერების პრინციპების ხელმძღვანელი 2021 წელს გახდა.

მდგრადი დაფინანსება

თიბისის სწრაფვაა, გაზარდოს თავისი დადებითი გავლენა საზოგადოებაზე და ეკონომიკაზე ახალი ფინანსური პროდუქტების და მომსახურების დანერგვით, რომლებიც გამიზნულია კონკრეტული სოციალური თუ გარემოსდაცვითი სარგებლის მოსატანად. ESG სტრატეგია განსაზღვრავს მიზნებს თიბისის მდგრადი სასესხო პორტფელის ზრდისთვის, რომელიც მოიცავს ენერგოეფექტური, განახლებადი ენერჯისა და რესურსეფექტური პროექტების, ქალების მიერ მართული და ქალების საკუთრებაში არსებული საწარმოების, სტარტაპ კომპანიებისა და სასოფლო-სამეურნეო ბიზნესის დაფინანსებას.

პასუხისმგებლიანი შესყიდვების პრაქტიკა

ჩვენს პასუხისმგებლიანი შესყიდვების პრაქტიკას და ურთიერთობას მომწოდებლებთან შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდეს მომწოდებლების და, მთლიანად ეკონომიკის, კეთილდღეობაზე, ფინანსურ სტაბილურობასა და განვითარებაზე. ჩვენ განსაკუთრებულ ყურადღებას ვუთმობთ ადგილობრივ მომწოდებლებს და ხელს ვუწყობთ მათ ჩართვას ჩვენს მიწოდების ჯაჭვში. ESG სტრატეგია მოიცავს მიზნებს, რომლებიც უკავშირდება მწვანე შესყიდვების ინიციატივებს, სოციალურ საწარმოებს, ქალების საკუთრებაში არსებულ კომპანიებს, სტარტაპებსა და ადგილობრივ ბიზნესს.

ჩვენი ESG მიზნები

2022

- მიზმა უმაღლესი მენეჯმენტის საშუალო-ვადიანი ანაზღაურება დამოკიდებული იქნება ESG-ის რამდენიმე შედეგების ძირითად მაჩვენებელზე, რომლებიც ასახავს ჩვენს საშუალო-ვადიან სტრატეგიას;
- განისაზღვრა ჩვენი მდგრადი სასესხო პორტფელის მიზნობრივი მოცულობა¹ – 750 მილიონი ლარი⁵.

⁵ ჩვენი მდგრადი სასესხო პორტფელი მოიცავს ენერგოეფექტურობის, ახალგაზრდობის მხარდაჭერის და ბიზნესში ქალების სესხებს, რომლებიც ფინანსდება საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სპეციალური ფულადი სახსრებით, ასევე სესხებს, რომლებითაც ფინანსდება განახლებადი ენერჯია, რაც მოიცავს ბანკის მიერ დაფინანსებულ ყველა ჰიდროელექტროსადგურს.

2023

- ჯგუფის სათბური აირების ემისიის შემცირება პარიზის შეთანხმების მიზნობრივი მაჩვენებლების შესაბამისად გაიზომება;
- განისაზღვრა ჩვენი მდგრადი სასესხო პორტფელის მიზნობრივი მოცულობა 1 – 1 მილიარდი ლარი
- განისაზღვრა ბანკის დონეზე საშუალო მენეჯერების პოზიციებზე ქალების მიზნობრივი რაოდენობა – 40%;
- განისაზღვრა სოციალური გავლენის მქონე შესყიდვების მიზნობრივი მაჩვენებელი – 5 მილიონი ლარი.

2025

- განისაზღვრა სათბური აირების ნეტო-ნულოვანი ემისიების მიზანი (პირდაპირი).

კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური განმარტებითი შენიშვნები 2021

2020 წელს ჩვენს აქციონერებს შევატყობინეთ, რომ „თიბისი“ გეგმავედა კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნების სამიზნე ჯგუფის ჩარჩოს დანერგვას, რათა გამოგვეხატა ჩვენი მზადყოფნა, მივიღოთ აქტიური ზომები კლიმატის ცვლილების ეფექტების შესამცირებლად, შევასოთ და შევასუსტოთ კლიმატის რისკები და განვსაზღვროთ კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები. ეს ანგარიში მოიცავს კლიმატთან დაკავშირებულ განმარტებით შენიშვნებს ფინანსური სტაბილურობის საბჭოს კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნების სამიზნე ჯგუფის რეკომენდაციებთან, ამ უკანაკნელის მიერ გამოქვეყნებულ სახელმძღვანელო პრინციპებთან და ფინანსური ქცევის უწყების ლისტინგის წესებთან ერთად.

7.1 მმართველობა

სამეთვალყურეო საბჭოს მხრიდან კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების ზედამხედველობა

2021 წლის ნოემბერში სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ჯგუფის ESG სტრატეგია, რომელიც ეხებოდა ბანკის კონკრეტულად კლიმატთან დაკავშირებულ მიზნებსა და ინიციატივებს, მის პირდაპირ და არაპირდაპირ გავლენას გარემოზე და მდგრად განვითარებას. ESG სტრატეგია ასევე მოიცავს საკითხებს მომხმარებლების, თანამშრომლების, მომწოდებლების, ფართო საზოგადოების, ფინანსური ჩართულობის, თანამშრომლებთან ურთიერთობის და ტალანტების მართვის, სამუშაო ადგილზე მრავალფეროვნების და ჩართულობის შესახებ. სამეთვალყურეო საბჭო ინარჩუნებს სტრატეგიის განხორციელების ზედამხედველობაზე პირველად პასუხისმგებლობას რაც ბანკის კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების პირდაპირი ზედამხედველობის ნაწილია. სამეთვალყურეო საბჭოს ამ საქმეში დახმარებას უწევს რისკის კომიტეტი. მაგალითად, ანგარიშგების მაჩვენებლების შესრულებას (როგორცაა, მაგალითად, მდგრადი სასესხო პორტფელის მოცულობა), ზედამხედველობს რისკის კომიტეტი, რომელმაც წლის განმავლობაში სამჯერ მიიღო განახლებული ინფორმაცია რისკების მართვის დირექტორების ანგარიშის სახით. 2022 წელს ვგეგმავთ რისკის აპეტიტის ჩარჩოში კლიმატური რისკების დასაშვები დონის დამატებას.

2022 წლის იანვარში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე, დააფუძნა გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი, რაც ასახავს მდგრადობის მნიშვნელობას თიბისის კორპორატიული მართვისთვის. კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს საშუალებას აძლევს, მეტი დრო და ყურადღება დაუთმონ ESG საკითხებს. კომიტეტის როლი გულისხმობს სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერას და მისთვის კონსულტაციების გაწევას კომპანიის და მისი შვილობილი საწარმოების გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (i) სტრატეგიის, (ii) პოლიტიკისა და (iii) პროგრამების განხორციელების ზედამხედველობის საკითხებში და იმის უზრუნველყოფას, რომ ESG სტრატეგია მოიცავდეს ბანკის ყველა შესაბამის საქმიანობას. გარდა ამისა, ESG და ეთიკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ღირებულებების, ქცევისა და კულტურის საერთო ხედვის დანერგვაში და უმაღლესი მენეჯმენტის საქმიანობის ზედამხედველობაში, რომელიც გულისხმობს ბანკში (i) ღირებულებებზე დაფუძნებული კულტურის, (ii) სათანადო ქცევის და (iii) თანამშრომელთა ეთიკური ჩართულობის წახალისებას. კომიტეტი წარმართავს კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე სტრატეგიული მართვის პროცესს და ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, რომელიც საერთო

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი. ESG და ეთიკის კომიტეტი წელიწადში მინიმუმ ოთხჯერ იკრიბება. ESG და ეთიკის კომიტეტის ზედამხედველობის ქვეშ არის: ა) ჯგუფის ESG სტრატეგიის, კლიმატის სტრატეგიის ჩათვლით, პერიოდული გადახედვა, ასევე გეგმების განხორციელება და მისი შესრულების მონიტორინგი; ბ) ESG საკითხებზე ჯგუფის მიერ წლიურ ანგარიშსა და სხვა ანგარიშებში გამჟღავნებული ინფორმაციის, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციების შესაბამისად ანგარიშების ზედამხედველობა.

სს „თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს შედგენილი აქვს ტრენინგის მრავალფეროვანი და ამომწურავი განრიგი, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება. ყოველი წლის დასაწყისში იქმნება ზოგადი სატრენინგო კატალოგი, რომელიც მოიცავს რისკის, აუდიტის, ანაზღაურებისა და მმართველობის ყველა შესაბამის სფეროს. 2020 და 2021 წლებში დამატებითი ყურადღება დაეთმო ESG-ის, განსაკუთრებით, კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებს, რეგულაციებთან შესაბამისობას, ანგარიშებს, აქციონერთა ხედვას და გავლენას. კატალოგი შედგება საჯაროდ ხელმისაწვდომი და მონაწილეებზე მორგებული სემინარებისა და მასალების ეფექტური ნაკრებისგან და სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლებთან დისკუსიების შესაძლებლობას იძლევა. ტრენინგებს ატარებენ დიდი ოთხეულის სააღრიცხვო ფირმების წარმომადგენლები, გარე იურისტ-კონსულტანტები, სერტიფიცირებული ინსტიტუტები (როგორცაა დირექტორთა ინსტიტუტი და მართვის ინსტიტუტი) და, საჭიროების შემთხვევაში, კონკრეტული სფეროს გამოცდილი ექსპერტები. დირექტორები სატრენინგო კატალოგს იყენებენ თავიანთი ინდივიდუალური სატრენინგო კალენდრების შესადგენად და ცოდნის გასაზიარებლად სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებზე ან სამეთვალყურეო საბჭოს სპეციალური პლატფორმის მეშვეობით. 2022 წლისთვის კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე დამატებითი სპეციფიკური სატრენინგო სესიებია დაგეგმილი, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს, ასევე თიბისი ბანკის აღმასრულებელ ხელმძღვანელობას და სხვა შესაბამის თანამშრომლებს საფუძვლიან ცოდნას მისცემს კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების და კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების, ასევე ESG სტრატეგიის განხორციელებისთვის ხელმისაწვდომი საოპერაციო მექანიზმების შესახებ.

აღმასრულებელი მენეჯმენტის როლი კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შეფასებასა და მართვაში

აღმასრულებელ დონეზე კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებზე და შესაძლებლობებზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ESG კომიტეტს, რომელიც დირექტორთა საბჭომ 2021 წლის მარტში ჩამოაყალიბა და რომლის მოვალეობაა ESG სტრატეგიის განხორციელება და მთავარი პროექტებისთვის წლიური, ასევე ინდივიდუალური დეტალური სამოქმედო გეგმების დამტკიცება. ESG კომიტეტის პირველ შეხვედრაზე, 2021 წლის მარტში, დამტკიცდა 2021 წლის სამოქმედო გეგმა, რომელიც მოიცავს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სხვადასხვა საკითხს. მთავარი პროექტებისთვის, როგორცაა კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციების განხორციელება, ცალკე სამოქმედო გეგმა შემუშავდა და განისაზღვრა განხორციელების მთავარი ეტაპები. სამოქმედო გეგმების შესრულების და განხორციელების სტატუსის მონიტორინგი ხდება ESG კომიტეტის შეხვედრებზე. ESG სტრატეგიის განხორციელებას ხელს უწყობს ორგანიზაციის სხვადასხვა ფუნქცია, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან ESG საკითხებზე: გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის გუნდი, ESG კოორდინატორი და ESG კომპეტენციის ცენტრი. სხვა საკითხებთან ერთად, ESG კომიტეტის პასუხისმგებლობა მოიცავს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების და შესაძლებლობების მიმოხილვას და მონიტორინგს, ასევე კლიმატთან დაკავშირებული გამოვლენილი (არსებითი) რისკების სამართავად მათი შემცირებისა და კონტროლის ეფექტური სისტემის შექმნას. ESG კომიტეტი ყოველ კვარტალში იკრიბება.

ასევე, აღსანიშნავია, რომ გარემოსდაცვითი კომიტეტი იკრიბება კვარტალში ერთხელ და ზედამხედველობას უწევს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის განხორციელებას და ფუნქციონირებას, რაც მოიცავს შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის განხორციელებას და აკონტროლებს თიბისი ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის შედეგად რესურსების მოხმარებას და სხვა გავლენას გარემოზე. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის გუნდი რეგულარულ ანგარიშებს წარუდგენს გარემოსდაცვით კომიტეტს გარემოსდაცვითი მართვის გეგმებისა და

შედეგების შესახებ. გარემოსდაცვითი კომიტეტი უშუალოდ რისკების მართვის დირექტორის წინაშე ანგარიშვალდებული.

ESG მართვის სტრუქტურა

7.2 სტრატეგია

ბანკის მიზანია, იმოქმედოს პასუხისმგებლობით და მართოს საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები, რათა მინიმუმამდე დაიყვანოს გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედება. ამის მისაღწევად ბანკს დანერგილი აქვს მკაფიოდ განსაზღვრული პროცესები, რათა გამოავლინოს და შეაფასოს კლიმატთან დაკავშირებული რისკები ჩვენი ბიზნესისთვის. ეს მიდგომა ბანკს საშუალებას აძლევს შეამციროს ჩვენი ეკოლოგიური კვალი რესურსების ეფექტიანად გამოყენებით და ეკო-მეგობრული ზომების წახალისებით, რათა შეამციროს კლიმატის ცვლილება. ვინაიდან საბანკო საქმიანობა გარემოს დიდად არ აზინძურებს, ბანკის რესურსების მოხმარების მართვის მიზნით შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის განხორციელებას შესაძლოა არ ჰქონდეს მნიშვნელოვანი გავლენა ბუნებრივ გარემოზე. ამის მიუხედავად, თიბისი ბანკმა გაანალიზა ყველა საოპერაციო საქმიანობა, შემენილი ნივთები და ქვე-კონტრაქტორებისთვის მინდობილი მომსახურება, რომელთა კონტროლიც მას შეუძლია (არსებული და დაგეგმილი) და გამოავლინა ყველა არსებითი გარემოსდაცვითი ასპექტი, რომელიც რელევანტურია ჩვენი საქმიანობისთვის. ჩვენი ბიზნესსაქმიანობის პირდაპირი გავლენა გარემოზე მომდინარეობს ელექტროენერჯის, წყლის, საწვავის და სხვა რესურსების მოხმარებიდან, ნარჩენებისა და ატმოსფეროში ემისიისგან. ბანკმა შექმნა კომპლექსური შიდა გარემოსდაცვითი სისტემა, რათა მართოს თავისი სათბური აირების ემისია და აიღოს მათი შემცირების პასუხისმგებლობა რესურსების მოხმარების მკაცრად მონიტორინგის გზით. თითოეული კატეგორიის გავლენის შესაფასებლად ჩვენ შევიმუშავეთ კომპლექსური შეფასების მეთოდოლოგია და გავავრცელეთ მთელი ჯგუფის მასშტაბით. მოცემულ მეთოდოლოგიაზე დაყრდნობით განისაზღვრა წლიური მიზნები და მათ მისაღწევად მომზადდა კონკრეტული ინიციატივები და პროგრამები. 2020 წელს ბანკმა მიიღო ISO 14001:2015 სერტიფიკატი თავისი გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის; 2021 წელს ბანკმა ხელახალი სერტიფიცირება წარმატებით გაიარა.

2021 წელს ჯგუფმა დამატებითი ნაბიჯები გადადგა ESG ჩარჩოს დასახვეწად, რითაც კიდევ ერთხელ დაადასტურა თავისი მზადყოფნა, მიიღოს აქტიური ზომები კლიმატის ცვლილების ეფექტების შესამცირებლად. ESG სტრატეგია შეიქმნა და დამტკიცდა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2021 წლის ნოემბერში, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ქვემოთ მოცემულია თიბისის ESG სტრატეგიის ხუთი მთავარი პრინციპი.

ESG მართვის
სტრუქტურის
შექმნა 2021
წლის
ბოლომდე

ჯგუფის, მომხმარებლების, თანამშრომლებისა და საზოგადოების მასშტაბით მდგრადობაზე გავლენის შეფასების სისტემის შემუშავება

მწვანე და სხვა მდგრად დაფინანსების რესურსებზე წვდომა

მდგრადი სასესხო პორტფელის ზრდა

მომხმარებელთა ერთგულებისა და თანამშრომელთა მოტივაციის ზრდა

„თიბისი“-ის მიზანია, იყოს საქართველოსა და მთელ რეგიონში ESG პრინციპების მთავარი მხარდამჭერი. ჩვენ ვცდილობთ 2025 წლამდე გარემოზე პირდაპირი ზემოქმედება ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე დავიყვანოთ და ვაგრძელებთ მუშაობას გეგმაზე, რომელიც საშუალებას მოგვცემს გარემოზე ჩვენი არაპირდაპირი გავლენაც ნეტო-ნულოვან მდგომარეობას გაუტოლდეს, როგორც კი ეს პრაქტიკულად შესაძლებელი გახდება.

გრძელვადიანი მიზნების მისაღწევად ვიღებთ სხვადასხვა ზომას, რომლებიც მოცემულია ESG სტრატეგიაში. ქვემოთ მოცემულია 2022 წლისა და 2023 წლის მთავარი ინიციატივები :

- მდგრადი სასესხო პორტფელის ზრდა, რაც მეტწილად შედგება განახლებადი ენერჯის და ენერგოეფექტური სესხებისგან;
- მწვანე სესხების ჩარჩოს დანერგვა, რომელიც მცირე და საშუალო საწარმოებს მათზე მორგებულ მწვანე დაფინანსებას სთავაზობს;
- მონაცემთა შეგროვების, გამიჯვნისა და ანალიზის მეთოდი და სისტემა;
- დაფინანსებული ემისიის გამოთვლის მეთოდოლოგიის შემუშავება;
- სათბური აირების ემისიის შემცირების გაზომვა პარიზის შეთანხმების მიზნობრივი მაჩვენებლების შესაბამისად.;
- კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული პოლიტიკა;
- ESG საკითხების ინტეგრირება რისკის აპეტიტის ჩარჩოში;
- მაღალანხშირბადიანი საქმიანობების აკრძალვა/შეზღუდვა (იხილეთ ჩვენი აკრძალვების სია, რომელიც ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tbcbankgroup.com); და
- ESG რესურსების ცენტრი თანამშრომლებისთვის, მომხმარებლებისა და ფართო საზოგადოებისთვის, რათა გაიზარდოს ცნობადობა და ცოდნა კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შესახებ.

გრძელდება მუშაობა ჩვენს საქმიანობაში კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების კიდევ უფრო მეტად ინტეგრირების მიზნით. შეიქმნება ESG კომპეტენციის ცენტრი, რომელიც დაეხმარება ბანკს თავისი სტრატეგიული ამოცანების მიღწევაში და თავს მოუყრის კომპანიაში მიმდინარე და დაგეგმილ კლიმატთან დაკავშირებულ სამუშაოებს.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკები

კლიმატის რისკის ზოგადი პროფილის შეფასება განხორციელდა კლიმატის რისკის პირველი შეფასების საფუძველზე (გთხოვთ, კლიმატის რისკის შეფასების შესახებ იხილოთ ქვემოთ წარმოდგენილი რისკის მართვის ქვეთავი). ქვემოთ, ცხრილში მოცემულია პოტენციური გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების შეჯამება, რომლებიც ბანკმა გამოავლინა საქართველოს გარემოსთვის. შეფასებისთვის გათვალისწინებული დროის მონაკვეთები არის მოკლე – 3 წლამდე, საშუალო – 8 წლამდე და გრძელი – 8 წელზე მეტი, ხოლო შესაძლო გავლენის დონეები არის დაბალი, საშუალო ან მაღალი. სექტორზე კლიმატის ცვლილების რისკის გავლენის შეფასებისას, დაბალი, საშუალო ან მაღალი კატეგორიის მინიჭება განხორციელდა სხვა სექტორებთან და, ასევე, რისკის სხვა კატეგორიებთან შედარებით. ამრიგად, შეფასების შედეგები არ არის შედარებადი სხვა ქვეყნების ან რეგიონების ანალოგიური გავლენის კატეგორიებთან.

რისკის წყაროები	გარდამავლობის რისკები				ფიზიკური რისკები	
	პოლიტიკა და სამართლებრივი გარემო	ტექნოლოგია	ბაზარი	რეპუტაცია	მწვავე	ქრონიკული
რისკების ტიპები	<ul style="list-style-type: none"> სათბური აირების ემისიის ფასწარმოქმნის ზრდა განახლებადი ენერჯის წყაროებზე გადასვლის სტიმულირებისთვის გამკაცრებული მარეგულირებელი გარემო და სავალდებულო მოთხოვნები: შეიძლება ეკოლოგიური მიღწევების მინიმალური სტანდარტის ან მოლოდინების შემოღება პროდუქტის წარმოების და ბიზნესოპერაციების მიმართ; ემისიის შესახებ ანგარიშგების ვალდებულების გამკაცრება სასამართლო დავის რისკი, რისი შედეგიც შეიძლება იყოს კომპენსაციასთან დაკავშირებული დანახარჯები 	<ul style="list-style-type: none"> არსებული პროდუქტების და მომსახურების ჩანაცვლება დაბალი ემისიის მქონე ვარიანტებით, შათ შორის მოთხოვნები, რომ წარმოების ტექნოლოგია შეიცვალოს ეკოლოგიურად უფრო სუფთა ალტერნატივებით წარმოებადელი ინვესტიცია ახალ ტექნოლოგიებში, დაბალნახშირბადიანი კვალის მქონე პროდუქტებზე შეგნებულად გადასვლის ჩათვლით 	<ul style="list-style-type: none"> მომხმარებლის ქცევის შეცვლა საბაზრო ტენდენციების განუხაზვრელი ბანდელეულის ფასის ზრდა, გაზრდილი შერყეობა და დანახარჯები, შეზღუდვები მაღალნახშირბადიანი წედლეულის შესყიდვაზე 	<ul style="list-style-type: none"> მომხმარებლების მიერ მწვანე პროდუქტებისთვის უპირატესობის მინიჭება სექტორის სტიმულირება, რის შედეგადაც შემცირდება შემოსავალი უარყოფითი გავლენებისგან საშუალო ძალის მართვასა და დაქირავება და შენარჩუნება (მაგ. დაინტერესებული პირების შემფოთება და მათგან უარყოფითი უკუკავშირი 	<ul style="list-style-type: none"> სტიქიური უბედურებების (მაგ. წყალდიდობა) გახშირება 	<ul style="list-style-type: none"> ნალექების სიხშირის ცვლილება და ამინდის ცვალებადობა, რაც უარყოფითად აისახება საკვების წარმოებაზე და საცხოვრებელ პირობებზე საშუალო ტემპერატურის ზრდა, რაც გავლენას მოახდენს საშუალო, საცხოვრებელ პირობებზე და ადგილობრივ ინფრასტრუქტურაზე ზღვის დონის მატება, რაც გავლენას მოახდენს ადგილობრივ ეკოსისტემებზე, გაზრდის გრუნტის ჩანოლის და წყალდიდობის რისკებს
დროის მონაკვეთი	გრძელი	გრძელი	საშუალო	გრძელი	საშუალო	გრძელი
პოტენციური გავლენის დონე მომხმარებლებზე და თიბისზე	დაბალი	საშუალო	დაბალი	დაბალი	საშუალო	საშუალო

გარდამავლობის პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებების გავლენის საერთო შეფასება

საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგია⁶ და კლიმატთან დაკავშირებულ სამოქმედო გეგმაში მოცემულია სხვადასხვა პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებები, რომლებზე დაყრდნობითაც „თიბისი ბანკმა“ განსაზღვრა პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებების პოტენციური გავლენა ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორზე, რომლებიც „თიბისის“ მიერ ფინანსდება. გამოვლენილი სხვადასხვა გარდამავალი რისკის და ფიზიკური რისკის პოტენციური გავლენის შეფასების სახით, საქართველოში და „თიბისი ბანკის“ საქმიანობებზე ტრადიციული რისკები დაბალია. შეფასების მიხედვით, საქართველოს ეკონომიკის დიდი ნაწილი უკავია ვაჭრობას და მომსახურებას და საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიაში წარმოდგენილი პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებები, საერთო ჯამში მცირე გავლენას მოახდენს ეკონომიკის სექტორებზე, განსაკუთრებით მოკლე და საშუალოვადიან პერსპექტივაში. საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგია ითვალისწინებს, რომ საქართველო გარდამავალი და მზარდი ეკონომიკაა და ამიტომ სახელმწიფოს სტრატეგია არ დააბრკოლოს მშპ-ის ზრდა პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებებით, არამედ, პირიქით, საჭიროების შემთხვევაში, მზარი დაუჭიროს უმტკივნეულო გადასვლას მწვანე ეკონომიკაზე. აღსანიშნავია, ეკონომიკური სექტორები, რომლებზეც განსაკუთრებით მოქმედებს გარდამავალი

⁶ <https://mepa.gov.ge/En/Files/ViewFile/50123>

რისკები მსოფლიო მასშტაბით, როგორც არის ნედლი ნავთობის, ბუნებრივი აირის და ლითონის მადნების მოპოვება, კოქსის და გადამუშავებული ნავთობპროდუქტების წარმოება⁷ მინიმალურად არის საქართველოში წარმოდგენილი, რის გამოც გარდამავალი ღონისძიებების საერთო გავლენა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ეკონომიკურ ზრდაზე დაბალია.

ფიზიკური რისკების გავლენის საერთო შეფასება

საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობა და ბუნებრივი პირობები – პატარა ქვეყანა მთიანი ლანდშაფტით, შავი ზღვის სანაპირო ზოლით და ნახევარუდაბნოს ზონებით სამხრეთ-აღმოსავლეთში – ეს ყველაფერი იწვევს ქვეყნის მოწყვლადობას კლიმატის ცვლილებების ფიზიკური რისკების მიმართ. სექტორები, რომლებიც მიიჩნევა ყველაზე მოწყვლადად კლიმატის ცვლილების მიმართ, საქართველოში მოიცავს სოფლის მეურნეობას, სატყევე მეურნეობას, ტურიზმსა და ჯანდაცვას⁸.

ფიზიკური რისკის გავლენა ეკონომიკურ სექტორებზე, რომლებიც ფინანსდება თიბისი ბანკის მიერ, არსებითი დროთა განმავლობაში შეიძლება, გახდეს. ბანკისთვის რისკი შეიძლება მატერიალიზდეს აქტივის ღირებულების გაუფასურებით და იმ მომხმარებლების კრედიტუნარიანობის გაუარესებით, რომლებიც ოპერირებენ საქართველოში. გარკვეული გეოგრაფიული ტერიტორიები და ეკონომიკური სექტორები, როგორცაა ზამთრის კურორტები, სასოფლო-სამეურნეო მიწა უკვე ნაწილობრივ დაზარალდა და შეიძლება კიდევ უფრო გაუარესდეს საშუალო-ვადიან პერსპექტივაში. საქართველოზე და თიბისი ბანკის საქმიანობაზე პოტენციური უარყოფითი გავლენის საერთო შეფასება საშუალოა გრძელვადიან პერსპექტივაში. როგორც ცნობილია, კლიმატური ცვლილების რისკები მეტწილად ასოცირდება გრძელვადიან ზემოქმედებასთან, თუმცა ეს გრძელვადიანი გავლენა გაურკვეველია, განსაკუთრებით, ბანკის სასესხო პორტფელის შედარებით მოკლევადიანი სტრუქტურის გათვალისწინებით.

კლიმატთან დაკავშირებული რისკები და შესაძლებლობები ბიზნესისა და ფინანსური დაგეგმვისთვის

ჩვენ ვმუშაობთ იმაზე, რომ კლიმატის და უფრო ფართო გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხები გავითვალისწინოთ ჩვენი ფინანსური დაგეგმვის პროცესებში. 2022 წელს ჩვენ ვაგრძელებთ ბანკის შესაძლებლობების შეფასების დახვეწას და სცენარული ანალიზის ჩარჩოს გაუმჯობესებას. გარკვეული ხარისხობრივი მოსაზრებები, რომლებიც უკავშირდება კლიმატის და გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის საკითხებს, ჩავრთეთ 2022-2023 წლების ფინანსური დაგეგმვის ციკლში. 2022 წელს ბანკი ცდილობს გაითვალისწინოს მოსაზრებები, რომლებიც უკავშირდება ბიზნესის სცენარული ანალიზის მეშვეობით გამოვლენილ ქმედებებს, ასევე კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობების გამოყენებას, მათ შორის ახალი პროდუქტებისა და ინიციატივების დანერგვას. იმისთვის, რომ მომხმარებლებს შეუქმნას მწვანე პროდუქტებსა და მომსახურებაში ინვესტირების მოტივაცია, ბანკი მათ სთავაზობს მომსახურებას და დაფინანსების გადაწყვეტებს, რომლებიც წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

⁷ 2021 წლის ორწლიანი კვლევითი სცენარის მთავარი ელემენტები: კლიმატის ცვლილებიდან გამომდინარე ფინანსური რისკები | ინგლისის ბანკი

⁸ <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/Geonc3.pdf>

კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები	მომხმარებელი	ჩვენი პროგრესი	გავლენა
განახლებადი ენერჯის დაფინანსება	კორპორატიული	თიბისი ბანკი არის წამყვანი ბანკი განახლებადი ენერჯის პროექტების 554 მილიონი ლარით ადგილობრივი დაფინანსებით	დაბალნახშირბადიანი ეკონომიკაზე საქართველოს გადასვლის ხელშეწყობა
მწვანე სესხების ჩარჩო – სტანდარტიზებული მიდგომა მდგრადი დაფინანსებისადმი. მათ შორის ენერჯო-ფექტურობა, განახლებადი ენერჯია და რესურსეფექტური პროექტების დაფინანსება	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	2021 წელს ბანკმა შეიმუშავა „მწვანე სესხების ჩარჩო“ ფონდი მწვანე ზრდისთვის ტექნიკური მხარდაჭერის ინსტრუმენტთან ერთად, რომელიც წარმოდგენილია Finance in Motion GmbH-ის მიერ და დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ EU4Energy ინიციატივის ფარგლებში.	მომხმარებლების ნახალისება, რომ გადავიდნენ დაბალნახშირბადიან საქმიანობაზე
გრძელვადიანი ბიზნესის მშენებლისთვის	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	2022 წელს ბანკმა დაიწყო სპეციალური გრძელვადიანი სესხების გაცემა მშენებლის ენერჯის სადგურების დასაფინანსებლად. ეს პროდუქტი ითვალისწინებს სხვადასხვა ფინანსურ და არა-ფინანსურ სარგებელს.	მომხმარებლების ნახალისება, რომ მოაძინონ თავიანთი ხარჯების ოპტიმიზაცია და გადავიდნენ დაბალნახშირბადიან საქმიანობაზე
კლიმატის გლობალური ფონდის აკრედიტაცია, რაც ბანკს საშუალებას მისცემს ჰქონდეს პირდაპირი წვდომა კლიმატის გლობალურ ფონდის დაფინანსებაზე	ყველა	2021 წელს თიბისი ბანკი გახდა პირველი კომერციული ბანკი კავკასიის რეგიონში, რომელმაც მიიღო მწვანე კლიმატის ფონდის აკრედიტაცია.	აკრედიტაცია ბანკს საშუალებას მისცემს, დაფინანსოს პროექტები რომლებიც გულისხმობს კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციას და მის შემცირებას და წვლილის შეტანას საქართველოში კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლაში
ენერჯოეფექტური სესხები	საკალო	ჰობრიდული/ელექტრომანქანების დაფინანსება, იპოთეკა და ენერჯოეფექტური პროცესები. პორტფელის მოცულობა 15.5 მილიონი ლარია.	მომხმარებლების ნახალისება, რომ გადავიდნენ დაბალნახშირბადიან საქმიანობაზე

კლიმატთან დაკავშირებული სცენარები

„თიბისი“ მნიშვნელოვან ნაბიჯებს დგამს სცენარული ანალიზის შესაძლებლობების გასაუმჯობესებლად, რათა უკეთ გაერკვეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების სავარაუდო შედეგებზე ჩვენი ბიზნესისა და მომხმარებლებისთვის და რეაგირება მოახდინოს მათზე. კლიმატთან დაკავშირებული სცენარული ანალიზის შემუშავება დიდი გამოწვევაა, ვინაიდან კლიმატის შესახებ მონაცემებისა და ქვეექტორების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და ფინანსური რისკის ანალიზისთვის მართებულია, ასევე კლიმატთან დაკავშირებული რისკის მოდელირების შესაძლებლობა საქართველოში ძალიან შეზღუდულია და ჯერ კიდევ ვითარდება. ამ თავში შეჯამებულია ჩვენი პირველი მცდელობა, ჩაგვეტარებინა კლიმატის სცენარული ანალიზი საქართველოს კონტექსტში და მასთან დაკავშირებული ხარისხობრივი შედეგები.

პირველი სავარჯიშოს ამოსავალი წერტილი, რომელიც ჩატარდა 2022 წელს, არის ორი კლიმატური სცენარი – კანონზომიერი 1.5°C-იანი (წულოვანი 2050) და 2°C-ზე ნაკლები სცენარები, რომლებიც შემუშავებულია ფინანსური სისტემის გამწვანების მიზნით დაარსებული ცენტრალური ბანკებისა და ზედამხედველთა ქსელის (NGFS) მიერ. კანონზომიერი სცენარების მიხედვით, კლიმატის პოლიტიკის შემოღება ხდება ადრე და თანდათანობით სულ უფრო მკაცრდება. როგორც ფიზიკური, ისე გარდამავლობის რისკები შედარებით დაბალია¹. თითოეული სცენარი მოიცავს ნახშირბადის ფასებისა და ემისიის დინამიკას დროთა განმავლობაში. ისინი მიღებულია NGFS-ის მიერ გამოქვეყნებული მთელი რიგი სცენარებისგან. ჩვენ გამოვიყენეთ NGFS 1.5°C (წულოვანი 2050) და 2°C-ზე ნაკლები სცენარების შესაბამისად ქვეყნის დონეზე მორგებული, მოდიფიცირებული მონაცემები საქართველოსთვის. ამ მონაცემების გაანალიზებისას დავადგინეთ, რომ სცენარები და საბაზისო მოდიფიცირებული მონაცემები გარკვეულ შეუსაბამობებს შეიცავდა ადგილობრივ ეკონომიკურ გარემოსთან მიმართებით, ზოგიერთი სექტორის დონეზე მოდიფიცირებული შედეგები არ იყო დამაჯერებელი, მაგ. ჰიდროელექტროენერჯის წარმოება მკვეთრად იყო მოდიფიცირებული. ამის მიუხედავად, მაინც გამოვიყენეთ NGFS სცენარი, მას შემდეგ, რაც მხოლოდ რამდენიმე პარამეტრი დავაკორექტირეთ, სადაც ეს მიზანშეწონილი იყო, და კონსულტაცია გავიარეთ გარე კომპეტენტურ კონსულტანტთან. კერძოდ, ჩვენ სცენარული ანალიზისთვის მონაცემების ძირითად წყაროდ გამოვიყენეთ გლობალური ცვლილების შეფასების მოდელი (GCAM). მოდელის მონაცემები გამოვიყენეთ, რათა მოგვეხდინა იმის მოდელირება, თუ როგორ იმოქმედებს კლიმატის ცვლილება სექტორის წმინდა შემოსავლებზე 2020-2050 წლების პერიოდში. მოდელის მონაცემებში შევიდა გარკვეული მოდიფიკაციები, რათა აგვესახა ქვეყნის სპეციფიკა. ასევე, გამოვიყენეთ მესამე მხარის მონაცემებიც, რომ უკეთ გაგვეგო, როგორ არის განაწილებული ნახშირბადის ემისია სხვადასხვა სექტორსა და ქვე-სექტორზე. მთავარი ცვლადები მოდელიდან, რომლებიც გამოვიყენეთ, იყო ნახშირბადის ემისიები, ნახშირბადის ფასი, მეორადი და საბოლოო ენერჯორესურსების ფასები და მოთხოვნა მეორად და საბოლოო ენერჯორესურსებზე. NGFS მოდელიდან მხოლოდ ეს ცვლადები იყო ხელმისაწვდომი სექტორის დონეზე საქართველოსთვის.

ჩვენ შევამოწმეთ ორი სცენარის გავლენა მაღალი ნახშირბადის სექტორებში მოქმედი (ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურება, ნავთობი და გაზი) ჩვენი კორპორატიული კლიენტების შერჩეულ ჯგუფზე. უახლესი ხელმისაწვდომი ფინანსური ანგარიშგების და პროგნოზირების შედეგებს (სადაც შესაძლებელი იყო) ჩავუტარეთ სტრესული ტესტირება დროის მონაკვეთისთვის, რომელიც მოიცავს შესაბამისი კრედიტის მოცულობის დარჩენილ ვადას.

კორპორატიული კლიენტების შერჩეულ ჯგუფში შევიდა რამდენიმე ჰიდროელექტროსადგური (ჰესი), ელექტროენერჯის და გაზის გამანაწილებელი კომპანიები, თბოელექტროსადგური (ერთადერთი თესი ჯგუფის პორტფელში) და ლითონის წარმოების დარგის ერთი კომპანია. შერჩევითვის ავიღეთ სხვადასხვა ზომის კომპანიები - მცირე, საშუალო და დიდი ჰესები და შესაბამისი სექტორების წამყვანი რამდენიმე კომპანია. ჯამში, პირველი სტრესული სცენარის სავარჯიშოს შედეგებმა აჩვენა, რომ ამ სექტორებს სხვადასხვა დონის მგრძობელობა ჰქონდა გარდამავლობის რისკების მიმართ. მაშინ, როცა რამდენიმე შემთხვევაში გარდამავლობის რისკებმა შეიძლება უარყოფითი შედეგი აჩვენოს ორი NGFS სცენარის შესაბამისად - ძირითადად, გათვალისწინებული, უკიდურესად მაღალი ნახშირბადის გადასახადების უარყოფითი გავლენის გამო, ამკარაა, რომ სცენარის კომპონენტებსა და ანალიზში მნიშვნელოვანი ცვლილებები უნდა შევიდეს, ვიდრე შედეგების გათვალისწინება მოხდება რისკის მართვის ჩარჩოში. მნიშვნელოვანია გავითვალისწინოთ, რომ საქართველოში გარდამავლობის რისკები დაბალია და კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებები, განსაკუთრებით ნახშირბადზე გადასახადები, არ შედის საქართველოს მთავრობის მიერ პროგნოზირებულ ზომებში. ამავდროულად, ჩვენ გავანალიზეთ რისკის შემცირების არსებული ზომები ამ რამდენიმე შემთხვევისთვის და გამოვაველინეთ ფინანსური მედეგობის დამაკმაყოფილებელი დონე; შეფასების დროს, ასევე, გავითვალისწინეთ საჯაროდ ხელმისაწვდომი საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმა.

ამ შეზღუდვების მიუხედავად, სცენარული ანალიზი საშუალებას გვაძლევს გავტესტოთ მთელი რიგი შესაძლო სამომავლო კლიმატური ცვლილებებია და ჩავეწვდეთ იმ რისკების ხასიათსა და მასშტაბს, რომლებსაც ისინი გვიქმნიან. სცენარული ანალიზის მიზანი არის არა მომავლის პროგნოზირება, არამედ შესაძლო რისკებში გარკვევა და მათ სამართავად მომზადება. 2022 წელს ჩვენ ვაგრძელებთ მუშაობას კლიმატის სცენარის ჩარჩოზე, რათა მოვიცვათ სხვა სექტორები და, ასევე, ფიზიკური რისკების გავლენა. გარდა ამისა, 2022 წელს, თუ საჭიროდ ჩავთვლით, შევადგენთ სექტორულ სახელმძღვანელო მითითებებს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შესახებ. 2022 წლისთვის დაგეგმილი სხვა ინიციატივები წარმოდგენილია პუნქტში 7.3. სასესხო პორტფელის მგრძობელობის ანალიზის გარდა, ჯგუფმა უკვე დაიწყო მუშაობა აგრეგირებულ დონეზე მგრძობელობის ანალიზზე. ამ მიზნით ჩვენ გავანალიზეთ ორი NGFS კლიმატური სცენარის (ნულოვანი 2050 და 2°C-ზე ნაკლები) მოდიფიცირებული შეფასებები საქართველოსთვის. მთავარი პირველადი დაკვირვება ისაა, რომ საქართველო დაჯგუფებულია მაღალ-ნახშირბადიანი ემისიის მქონე ქვეყნებთან GCAM, MES-SAGEix-GLOBIOM2, ასევე REMIND-MAgPIE3 მოდელების ფარგლებში. ეს იმას ნიშნავს, რომ საქართველოსთვის მოდიფიცირებული მონაცემები სიფრთხილით უნდა გამოვიყენოთ. თუ შევხედავთ მოდიფიცირებულ შეფასებებს მთელი რიგი სხვა ქვეყნისთვის, რომელთა ეკონომიკას მეტწილად მსგავსი სტრუქტურა აქვს კლიმატის ცვლილების მხრივ, გავლენა მნიშვნელოვნად განსხვავებული აღმოჩნდება. კერძოდ, მაგალითად, GCAM-ის მოდელში საქართველო დაჯგუფებულია სომხეთთან, აზერბაიჯანთან, ყაზახეთთან, ყირგიზეთთან, მონღოლეთთან, ტაჯიკეთთან, თურქმენეთთან, უზბეკეთთან ერთად, ხოლო გადახრა სტრესულ სცენარში საბაზისო სცენარიდან ჯგუფში შემავალი ყველა ქვეყნისთვის მსგავსია. ამასთან, მოდიფიცირებული შეფასებები ხორვატიისთვის, რომელსაც საქართველოს ეკონომიკის მსგავსი მახასიათებლები აქვს, სრულიად განსხვავებულად გამოიყურება იმ ჯგუფთან შედარებით, სადაც სასაქონლო ეკონომიკაა ძირითადად წარმოდგენილი. თიბისი ჯგუფმა დაიწყო კვლევის წარმოება, რათა შეაფასოს უფრო რელევანტური მოდიფიცირებული სცენარი საქართველოსთვის. ასევე, აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი აპირებს მუშაობის დაწყებას კლიმატურ სცენარებზე NGFS ჩარჩოზე დარყდნობით, რომ შეაფასოს პოტენციური აგრეგირებული გავლენა საქართველოს ფინანსურ სექტორზე.

7.3 რისკის მართვა

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებს აქვს ფიზიკური გავლენა, რომელსაც განაპირობებს ამინდის ხშირი და მკვეთრი ცვლილებადობა და გარდამავალი გავლენა, რომელიც შეიძლება გულისხმობდეს ფართო პოლიტიკურ, სამართლებრივ და ტექნოლოგიურ ცვლილებებს მოსახლეობისა და ბიზნესის ეკოლოგიური კვალის შესამცირებლად. ჯგუფისთვის ეს ორივე რისკი შეიძლება მატერიალიზდეს აქტივების ღირებულების გაუფასურებით და მომხმარებელთა კრედიტუნარიანობის გაუარესებით, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის მომგებიანობის შემცირება. ჯგუფს, ასევე, შეიძლება დაემუქროს რეპუტაციული რისკი ისეთი მომხმარებლების დაკრედიტებით ან მათთან ბიზნესოპერაციების განხორციელებით, რომლებიც მიიჩნევა, რომ კლიმატის ცვლილებაზე ზემოქმედებენ.

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკების გამოვლენის, შეფასებისა და მართვისთვის, კლიმატის რისკის შეფასებამდე ჯგუფმა ჩაატარა ზოგადი ანალიზი ESG ჩარჩოს სრულფასოვნების ხარისხის დასადგენად. ზოგადი ანალიზის პროცესმა მოიცვა არსებული პოლიტიკებისა და პროცედურების შეფასება, შემდგომი განვითარებისთვის საჭირო ასპექტების განსაზღვრა და გეპ-ანალიზის ჩატარება. გარდა ამისა, გეპ-ანალიზის განხორციელების დროს გათვალისწინებული იქნა სხვადასხვა საერთაშორისო სტანდარტი და კონცეფტუალური დოკუმენტი (ევროპის ცენტრალური ბანკი, ევროპის საბანკო უწყება, TCFD, გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა და ოთხი საადრიცხვო ფირმა), ანგარიშები საქართველოში კლიმატის ცვლილების შესახებ, ESG სარეიტინგო სააგენტოების კრიტერიუმები და შესაბამისი ექსპერტების შეფასებები. ანალიზზე დაყრდნობით გამოვლინდა ძირითადი ასპექტები და აისახა ESG სტრატეგიაში, ჯგუფის ბიზნესსტრატეგიის გათვალისწინებით.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიმატის რისკი შეიძლება მატერიალიზდეს, უპირველეს ყოვლისა, აქტივების ღირებულების გაუფასურებით და მომხმარებელთა კრედიტუნარიანობის გაუარესებით. აქედან გამომდინარე, ჩვენ პირველ რიგში შევავსეთ საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ჯგუფის“ არსებითი შვილობილი კომპანიების აქტივები. არსებითობის დონედ მივიჩნიეთ 1%-იანი წილი აქტივებში. ჯგუფში არის ერთადერთი შვილობილი კომპანია, რომელსაც უკავია 1%-ზე მეტი აქტივებში – სს „თიბისი ბანკი“, რომელიც უმსხვილესი ფინანსური დაწესებულება საქართველოში. პორტფელის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების უკეთ გასააზრებლად ბანკმა ჩაატარა ზოგადი სექტორული რისკების შეფასება, ვინაიდან სხვადასხვა სექტორი შეიძლება მოწყვლადი იყოს კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა რისკის მიმართ დროის სხვადასხვა მონაკვეთში. რისკის შეფასების პროცესი და შინაარსი ეფუძნება TCFD-ის რეკომენდაციებს, ინგლისის ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ კლიმატთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს, საქართველოს კლიმატის ცვლილების შეფასებას, რომელიც ტარდება კლიმატის ცვლილების მთავრობათაშორისი პანელის (IPCC) ანგარიშების ფარგლებში და 2030 წლის მიზნებსა და სტრატეგიას, რომელიც საქართველოს მთავრობამ განსაზღვრა საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული კონტრიბუციის მისაღწევად⁹. რისკის შეფასება ეხება ეკონომიკურ სექტორებს, როგორცაა ენერგეტიკა, ნავთობი და გაზი, ლითონები და სამთო მრეწველობა, ტურიზმი, სოფლის მეურნეობა, კვების ინდუსტრია, ჯანდაცვა, მშენებლობა და უძრავი ქონება. ეს შეფასება პირველია, რომელიც მოიცავს კლიმატური ცვლილების საერთო რისკებს. აქედან გამომდინარე, დონეების და გავლენების შეფასება შეიძლება მომავალში შეიცვალოს, მას შემდეგ, რაც გადაიხედება მეთოდოლოგია, მოხდება საფუძვლიანი ანალიზი და გაიზრდება ექსპერტული ცოდნა კლიმატის ცვლილების რისკების გავლენის შესახებ.

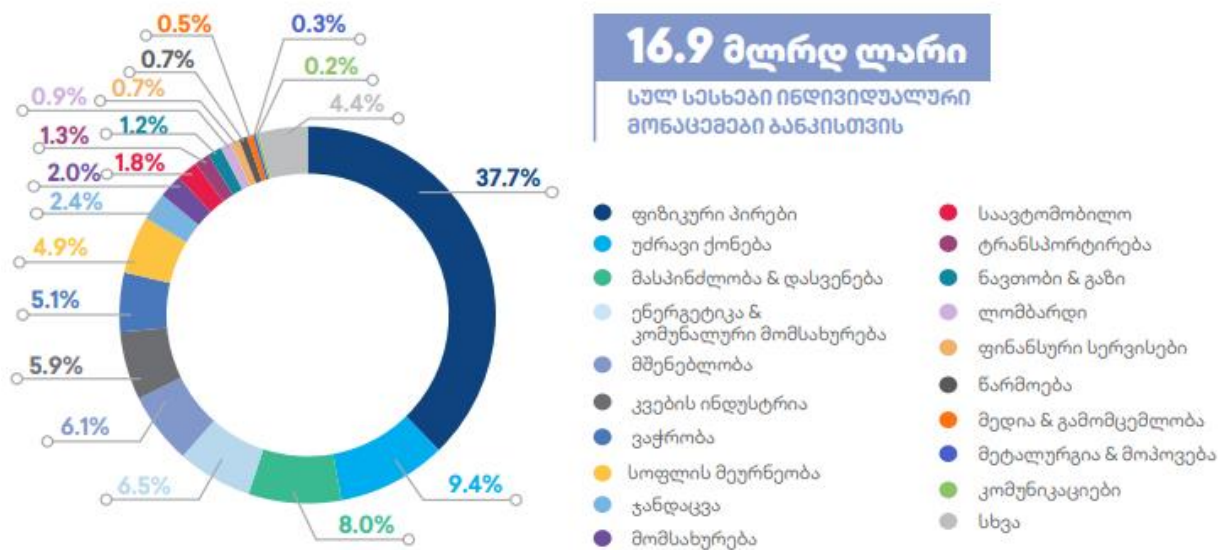
სექტორული ანალიზისთვის კლიმატთან დაკავშირებული ეკონომიკური სექტორების დასადგენად შეთანხმდა ძირითადი არსებითობის ზღვარი სასესხო პორტფელის 1%-ზე მეტის ოდენობით. სექტორული შეფასება ჩატარდა ბიზნესის და საკრედიტო რისკის სპეციალისტების მონაწილეობით, რომლებიც პასუხს აგებენ ბანკში შესაბამის ეკონომიკურ სექტორებზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ცალკე-მდგომი ბანკის სასესხო პორტფელის სექტორების მიხედვით განაწილება 2021 წლის ბოლოს მდგომარეობით. აქტივების ვადიანობა გადამწყვეტია ანალიზის სხვადასხვა დროის

⁹ ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული შენატანები (NDC) არის ეროვნული გეგმის მნიშვნელოვანი საკითხები კლიმატის ცვლილების მიტიგაციის, მათ შორის სათბური გაზების ემისიის შემცირების მიმართულებით კლიმატთან დაკავშირებული მიზნების, და იმ პოლიტიკების და ღონისძიებების ჩათვლით, რომელთა განხორციელებასაც მთავრობა გეგმავს კლიმატის ცვლილებაზე რეაგირების და გლობალური მიზნების მიღწევის ხელშეწყობის მიზნით, რაც პარიზის ხელშეკრულებაშია განსაზღვრული. https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/Georgia%20First/NDC%20Georgia_ENG%20WEB-approved.pdf

მონაკვეთის განსაზღვრისთვის და სხვადასხვა სექტორისთვის კლიმატთან დაკავშირებული რისკის არსებითობის შეფასებისთვის. სასესხო პორტფელის ვადიანობის სტრუქტურა გვიჩვენებს, რომ აქტივების უდიდესი ნაწილი განაწილებულია ბევრად უფრო მოკლე დროის მონაკვეთებზე, ვიდრე ის დროის მონაკვეთი, რომლის განმავლობაშიც შეიძლება წარმოიშვას კლიმატური ცვლილების გავლენები საქართველოში. ეს განსაკუთრებით ეხება ფიზიკურ რისკებს.

მთლიანი სასესხი სექტორების მიხედვით

2012 წლიდან თიბისი ბანკს დანერგილი აქვს პროცესი, რომლითაც მართავს გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს. ეს პროცესი შეიქმნა საუკეთესო პრაქტიკისა და სახელმძღვანელოების მიხედვით, რომელთა მიზანი არის კლიმატის ცვლილების ეფექტების შემცირება. თიბისი ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, რომლებიც სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს მთავრობის კანონმდებლობასთან, ითვალისწინებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის შედეგების სტანდარტებს, ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის შედეგების მოთხოვნებს და აზიის განვითარების ბანკის უსაფრთხოების მოთხოვნებს. ეს პროცედურები სრულად არის ინტეგრირებული საკრედიტო რისკის მართვის პროცესში და რეგულარულად გამოიყენება მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისა და კორპორატიული კლიენტებისთვის. პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობით შემუშავდა მკაფიო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიზაციის მატრიცა. დასაფინანსებელი პროექტების კლასიფიკაცია ხდება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიების მიხედვით (მაღალი, საშუალო, დაბალი და A კატეგორია) ანალიზზე დაყრდნობით. საჭიროების შემთხვევაში ტარდება საფუძვლიანი ანალიზი და კომპლექსური შეფასება (due diligence). გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიის მიხედვით გარიგების კლასიფიკაციისას პრიორიტეტი ენიჭება უფრო მაღალ რისკს. გარდა ამისა, A კატეგორიის პროექტების, როგორცაა ჰიდროელექტროსადგურები, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების დეტალურ შეფასებაში ჩართულები არიან გარე სპეციალიზებული კომპანიები. გარემოსდაცვითი მართვის პოლიტიკა და პროცედურები თიბისი ბანკს მკაფიო სურათს აძლევს კლიენტებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი რისკების შეფასების თვალსაზრისით. უნდა აღინიშნოს, რომ კლიმატის რისკებთან დაკავშირებული პროცესები კიდევ უფრო დაიხვეწება, რადგან თიბისი განაგრძობს მათ ინტეგრირებას საერთო ჩარჩოში. ამ პროცესს დაეხმარება კლიმატთან დაკავშირებული ექსპერტული ცოდნის გაუმჯობესება (ტრენინგი), რომელიც განამტკიცებს ბანკის უნარს, ცოდნას და შესაძლებლობებს, მართოს კლიმატთან დაკავშირებული რისკები მთელი საქმიანობის მასშტაბით.

ბანკის საერთო რისკების მართვის ჩარჩოში ამ რისკების გამოვლენის პროცესის ინტეგრირების კიდევ უფრო დასაჩქარებლად, 2022 წელს ბანკი ჩაატარებს საფუძვლიან ანალიზს, რათა გაიგოს, რამდენად უნდა მოხდეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების კლასიფიკაცია ძირითად რისკებად. ბანკი შეიმუშავებს კლიმატის ცვლილების პოლიტიკას, პოლიტიკას რისკის დასაშვები დონის შესახებ და რისკის აპეტიტის ზომებს. 2021 წლის განმავლობაში განხორციელებულმა ზოგადმა სექტორულმა შეფასებამ აშკარა გახადა პოტენციური ზემოქმედება გარკვეულ სექტორებზე. 2022 წელს, თუ საჭიროდ ჩავთვლით, შევადგენთ სექტორულ სახელმძღვანელო მითითებებს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შესახებ. მთავარ ინიციატივებს შორის იქნება კლიმატის რისკის მართვის სისტემის კიდევ უფრო დახვეწა და ESG პროფილების შექმნა კორპორატიული კლიენტებისთვის, ESG ფაქტორების გათვალისწინებით, კლიმატთან დაკავშირებული შესაბამისი რისკებისა და შესაძლებლობების ჩათვლით.

კლიმატის რისკმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს საბანკო საქმიანობის სხვა, უფრო ტრადიციულ რისკის კატეგორიებზე, როგორცაა საბაზრო რისკი, საოპერაციო რისკი, ლიკვიდურობის რისკი და რეპუტაციის რისკი. შეფასება შეჯამებულია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში. გარკვეული რისკ-ფაქტორები, რომლებიც გამოვლინდა საოპერაციო და რეპუტაციის რისკებისთვის, უკვე ასახულია რისკის მართვის არსებულ სისტემაში.

საბანკო საქმიანობის რისკების ტიპები	ფიზიკური რისკის გავლენა	გარდამავლობის რისკის გავლენა
საბაზრო რისკი	არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი	არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი
ლიკვიდურობის რისკი	არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი	არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი
საოპერაციო რისკი	ექსტრემალური პირობები, რომლებმაც შეიძლება დააზიანოს ჯგუფის ობიექტები და ამით უარყოფითად იმოქმედოს ჯგუფის უნარზე. მომსახურება გაუწიოს თავის კლიენტებს (მაგ. ელექტროენერჯის მიწოდების შეწყვეტა, თანამშრომლების სამუშაო ადგილიდან მუშაობის შეუძლებლობა)	არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი
რეპუტაციის რისკი	არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი	მაღალი ემისიის მქონე მსესხებლების დაფინანსებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ბრენდის იმიჯზე დაინტერესებული მხარეების თვალში

7.4 მაჩვენებლები და მიზნები

ჯგუფის საკუთარ ოპერაციებთან დაკავშირებული მაჩვენებლები მოცემულია გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის თავში და მოიცავს Scope 1, Scope 2 და Scope 3 სათბური აირების ემისიას.

2022 წელს მთავარ ინიციატივებს შორის იყო TCFD-ის რეკომენდაციების შემდგომი გათვალისწინება, კლიმატთან დაკავშირებული სცენარული ანალიზის ჩარჩოს შექმნა, ESG პროფილების განვითარება კორპორატიული კლიენტებისთვის, რომლებიც მოიცავს კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებს და ჩვენი კომპეტენციის გაზრდა კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებში. ეს ინიციატივები, ასევე, ითვალისწინებს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობებისთვის სექტორულ სახელმძღვანელო მითითებების შედგენას, სადაც ეს საჭირო და შესაძლებელია.

კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლის ინიციატივები საერთო ESG სტრატეგიის ნაწილია, რომელიც სამეთვალყურეო საბჭომ 2021 წლის ნოემბერში დაამტკიცა. ESG სტრატეგია ამზიციურ მიზნებს სახავს, როგორცაა ნეტო-ნულოვანი სათბური აირების ემისია¹⁰, რომელიც 2025 წლისთვის გარემოზე პირდაპირ გავლენას უკავშირდება, მდგრადი

¹⁰ წმინდა ნულოვანი GHG ვალდებულება ეხება Scope 1, Scope 2 და Scope 3-ის პირდაპირ ზემოქმედებას, რომლებიც განსაზღვრულია გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის თავში

სასესხო პორტფელის ზრდა, რაც შედეგადად განახლებადი ენერჯის სესხებისგან, ენერგო-ეფექტური სესხებისგან, სოციალური კომპონენტების დაფინანსებისგან და ა. შ. 2020 წლის მეოთხე კვარტლისთვის მთლიანი მდგრადი პორტფელი 676.3 მილიონ ლარს შეადგენს. სტრატეგია და მიზნები ყოველწლიურად გადაიხედება. 2022 წლიდან ESG-სთან დაკავშირებული შედეგების ძირითადი მაჩვენებლები აისახება აღმასრულებელი მენეჯმენტის ანაზღაურების გრძელვადიან წამახალისებელ გეგმებში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჩვენი ESG სტრატეგიის მთავარი მაჩვენებლები და მიზნები. სათბური აირების ემისიის მიზნები 2023 წლისთვის და მომდევნო წლებისთვის სამიზნე მდგრადი პორტფელი განისაზღვრება ESG სტრატეგიის ს ყოველწლიური გადახედვის დროს.

მაჩვენებლები/მიზნები	2022	2023	2025
სულ ემისია	3%-ზე ნაკლები წლიური ზრდა		სათბური აირების ნეტო-ნულოვანი ემისია (პირდაპირი)
წყლის მოხმარება ერთ თანამშრომელზე	1.5%-ზე ნაკლები წლიური ზრდა		
მდგრადი პორტფელი	750 მილიონი ლარი - მდგრადი სასესხო პორტფელის მიზნობრივი მოცულობა	1 მილიარდი ლარი - მდგრადი სასესხო პორტფელის მიზნობრივი მოცულობა	
მენეჯმენტის შედეგების ძირითადი მაჩვენებლები (KPI)	გრძელვადიანი წამახალისებელი გეგმა აღმასრულებელი მენეჯმენტისთვის, რომელიც მიზნულია მდგრადი აქტივების მთლიან პორტფელთან	გრძელვადიანი წამახალისებელი გეგმა აღმასრულებელი მენეჯმენტისთვის, რომელიც მიზნულია მდგრადი აქტივების მთლიან პორტფელთან	

8. გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა (გმს)

„თიბისი ბანკს“ აქვს ყოვლისმომცველი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც იმართება ჯგუფის დონეზე იმართება გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა (EMS) და უზრუნველყოფს ჩვენს შესაბამისობას გარემოს, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და შრომის რეგულაციებთან. ასევე უზრუნველყოფს გარემოს დაცვის, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, ასევე შრომის პრაქტიკის სწორ გამოყენებას და გონივრული ნაბიჯების გადადგმას იმისთვის, რომ ჩვენი მოხმარებლებიც ისევე ასრულებდნენ გარემოსდაცვით და სოციალურ პასუხისმგებლობებს, როგორც ჩვენ. ბანკის გარემოსდაცვითი პოლიტიკა სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკებს (სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ბმულზე www.tbcbankgroup.com).

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის (ESRM) გუნდი შედგება სრულ განაკვეთზე მომუშავე სამი თანამშრომლისგან და ის მცირე და საშუალო (SME) და კორპორატიული ბიზნესის საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის ნაწილია, რომელიც უშუალოდ რისკების მართვის დირექტორის წინაშე ანგარიშვალდებული. ჩვენი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის (ESRM) გუნდი პასუხისმგებელია ჯგუფის დონეზე გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის (EMS) განხორციელებასა და ზედამხედველობაზე. ასევე, დახმარებას უწევს ჩვენს შვილობილ კომპანიებს გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე და რეგულარულად ატარებს ტრენინგებს. კვარტლურად, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის (ESRM) გუნდი გარემოსდაცვით კომიტეტზე წარადგენს გარემოსდაცვითი მართვის გეგმებსა და შედეგებს.

ჩვენი EMS ოთხ მიმართულებას ეფუძნება:

- შიდა გარემოსდაცვითი საქმიანობები;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა დაკრედიტების დროს;
- მდგრადი ფინანსები;
- გარე კომუნიკაციები.

2020 წლიდან ბანკმა გაიარა ISO 14001:2015 სერტიფიცირება, რომელიც ადასტურებს, რომ ჩვენი EMS სრულ შესაბამისობაშია საერთაშორისო სტანდარტებთან. 2021 წელს ბანკმა წარმატებით ჩაატარა შესაბამისობის შემოწმების (რესერტიფიცირების) აუდიტი.

2021 წელს „თიბისი ბანკმა“ გამოსცა მდგრადი განვითარების სრულმასშტაბიანი ანგარიში, რომელიც გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) სტანდარტებზე დაყრდნობით მომზადდა და კომპანიას ეხმარება მისი როლის და გავლენის გააზრებაში მდგრადი განვითარების ისეთ საკითხებზე, როგორც არის კლიმატის ცვლილება, ადამიანის უფლებები და სოციალური კეთილდღეობა.

სასათბურე აირის (GHG) გამონაბოლქვის გაანგარიშება

იქედან გამომდინარე, რომ საბანკო საქმე არ არის მაღალდამაბინძურებელი საქმიანობა, მოსალოდნელი არ არის, რომ ჯგუფის მიერ რესურსების მოხმარების შემცირებისკენ მიმართულ შიდა გარემოსდაცვითი ღონისძიებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება გარემოზე. თუმცა, „თიბისი ბანკმა“ გადახედა ყველა საოპერაციო საქმიანობას, შესყიდვებსა და დაკონტრაქტებულ გარე კომპანიების მომსახურებებს, რომელთა კონტროლიც შეუძლია (მიმდინარე და დაგეგმილი) და გამოავლინა მათ საქმიანობებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი ასპექტები, რომლებიც ყოფიან არაპირდაპირ და პირდაპირ გარემოსდაცვით ასპექტებად, ხდება მათი სრულფასოვანი შეფასება და იმართება სტანდარტების შესაბამისად.

„თიბისი ბანკმა“ ჯგუფის მასშტაბით სათბურე აირების (GHG) ემისიების მართვისა და ანგარიშგებისთვის დანერგა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა, რომელიც მიმართულია ენერჯის, წყლის და ქაღალდის მოხმარების მონიტორინგით სათბურე აირების (GHG) ემისიების შემცირებისკენ. შემუშავდა გარემოსდაცვითი მონაცემების დოკუმენტირების სახელმძღვანელო პრინციპები და შეიქმნა კომპანიებში შიდა მონაცემების, რომლებიც პასუხისმგებლები არიან მთხოვნილი მონაცემების შეგროვებასა და მოწოდებაზე. „თიბისი ბანკმა“ ასევე დაიკონტრაქტა დამოუკიდებელი ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და გარემოს დაცვის (HSE) საკონსულტაციო კომპანია შპს „G&L Management“.

ჯამური GHG ემისია (CO2) და ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები	2019	2020	2021	2022 (ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლის ზრდა)
Scope 1 საწვავის მოხმარება (გათბობა, ვენტილაცია, გენერატორები) (ელექტროენერჯის მოხმარება)	1,897	2,029	1,936	+ 4%-მდე
Scope 2 (ელექტროენერჯის მოხმარება)	1,088	1,415	1,319	+2%-მდე
Scope 3 (საერთაშორისო ფრენები)	564	103	17	-
ჯამური ემისია (tCO2)	3,549	3,547	3,272	+3%-მდე
ჯამური ემისია ერთი სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომლის მიხედვით (tCO2/pp)	0.57	0.55	0.47	3%
წყლის მოხმარება ერთ თანამშრომელზე (მ ³ /pp)	14.40	11.24	9.98	+1.5%-მდე
საბეჭდი ქაღალდი ერთ პირზე (დასტებად)	19.62	14.59	14.70	+0.4%-მდე

Scope 1 – 2021 წელს ბანკმა მოახდინა ამ მაჩვენებლის 6%-ით შემცირება (93,000 CO2kge) წინა წელთან შედარებით.

Scope 2 – 2021 წელს ჯგუფის მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის მთლიანი რაოდენობა 7%-ით შემცირდა (დაახლოებით 95,800 CO2kge) იმავე პერიოდში.

Scope 3 - კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო სამივლინებო ფრენების რაოდენობა დაახლოებით 83%-ით შემცირდა 2020 წელთან შედარებით.

მთლიანობაში, ემისიების რაოდენობა 2021 წელს 2020 წელთან შედარებით, სტაბილურ დონეზე შენარჩუნდა, ხოლო სრულ განაკვეთზე მომუშავე ერთ თანამშრომელზე ემისია იმავე პერიოდში 8%-ით შემცირდა, 2021 წლის სამიზნე დონესთან (5%-იანი კლება) შედარებით.

2021 წელს ერთ თანამშრომელზე წყლის მოხმარება 11%-ით შემცირდა 2021 წლის სამიზნე დონესთან (5%-იანი კლება) შედარებით, ხოლო საბეჭდი ქაღალდის რაოდენობა იმავე დონეზე შენარჩუნდა.

გამოთვლის მეთოდი

სათბური აირების ინვენტარიზაციისთვის განვსაზღვრეთ შემდგომი ნაბიჯები: ორგანიზაციის საზღვრები, საოპერაციო მასშტაბი, მონაცემთა შეგროვების სტრუქტურული მიდგომა და ნახშირორჟანგის (CO₂) ექვივალენტის გაანგარიშება. ეს ანგარიში აღწერს გაფრქვევების ყველა წყაროს, რომელიც გათვალისწინებულია 2006 წლის „კომპანიების აქტით“ (სტრატეგიული ანგარიში და დირექტორების ანგარიშები), 2013 წლის რეგულაციებით (Scope 1 და 2) და ასევე Scope 3-ის ფარგლებში არსებული გაფრქვევებით, რომელიც ვრცელდება ბიზნეს-საქმიანობაზე. გაფრქვევების მონაცემების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის „2017 წლის კომპანიის ანგარიშებისთვის სათბური აირების კონვერსიის ფაქტორები“. ხოლო ელექტროენერჯის შემთხვევაში „ეროვნული IPCC“-ის ემისიის ფაქტორები (tCO₂/ MWh). ბანკის ძირითადი საქმიანობებისთვის საჭირო მონაცემები შემდგენიარად შეგროვდა:

Scope 1 (საწვავის წვა და შენობა-ნაგებობების ფუნქციონირება) მოიცავს „თიბისი ბანკის“ საკუთრებაში არსებულ, ან კონტროლირებად ადგილებზე მოწყობილობა-დანადგარების მიერ ბუნებრივი აირის, დიზელის ან/და ბენზინის წვის შედეგად გამოყოფილ აირებს. ასევე, სატრანსპორტო საშუალებების მიერ ბენზინის, დიზელის, ბუნებრივი აირის და ა.შ. წვის შედეგად გამოყოფილ აირებს.

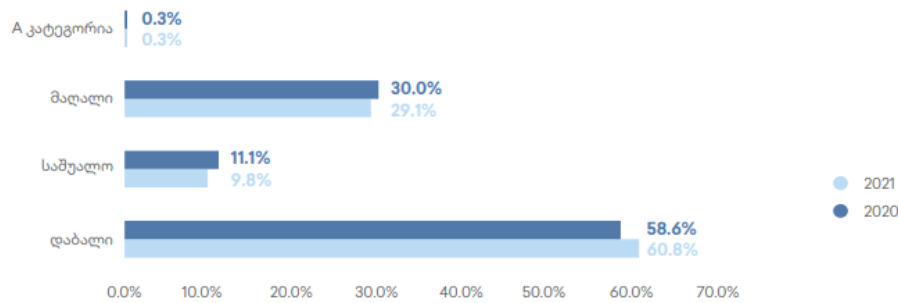
Scope 2 (საკუთარი გამოყენებისთვის შეძენილი ელექტროენერჯია (განათება, საოფისე აღჭურვილობა, გაგრილების სისტემა და ა.შ.) მოიცავს გაფრქვევების შემდეგ წყაროებს: „თიბისი ბანკის“ საკუთრებაში არსებულ ან კონტროლირებად ადგილებზე მოხმარებული ელექტროენერჯია; გაფრქვევების გაანგარიშებისთვის გამოყენებულ იქნა კონვერსიის ფაქტორი „ეროვნული IPCC“ გაფრქვევების ელექტროენერჯის ფაქტორებიდან (tCO₂/MWh);

Scope 3 მოიცავს მივლინებების დროს საჰაერო ტრანსპორტით მგზავრობის შედეგად მიღებულ გაფრქვევებს. (მოკლე მანძილებზე, საშუალო მანძილებზე, შორ მანძილებზე და საერთაშორისო ფრენებს); უნდა აღინიშნოს, რომ გათვალისწინებული იქნა ინფორმაცია ფრენის კლასთან დაკავშირებით და ემისიების გამოსაანგარიშებლად გამოყენებულ იქნა „ეკონომ-კლასის“ კონვერსიის ფაქტორი შემდეგი ბმულიდან: www.atmosfair.de

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა დაკრედიტების დროს

ჩვენი მიზანია, უზრუნველყოთ, რომ ჩვენმა მომხმარებლებმა შეასრულონ თავიანთი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობები. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად, თიბისი ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის (ESRM) პროცედურები, რომელიც სრულად არის ინტეგრირებული თიბისი ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის პროცესში. აღნიშნული პროცედურები დაკრედიტების დროს უზრუნველყოფენ ჩვენი ყველა სასესხო აქტივობის შესაბამის, რისკებზე დამყარებულ, სექტორების სპეციფიკების მიხედვით გარემოსდაცვით და სოციალური რისკების შეფასებას. ჩვენი პროცედურები მოიცავს საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის (IFC) სამოქმედო სტანდარტებს და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) სამოქმედო მოთხოვნებს. ეს მიდგომა საშუალებას გვაძლევს ეფექტურად ვმართოთ საკრედიტო და რეპუტაციული რისკები, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას ჩვენი მომხმარებლების გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებთან შეუსაბამობებით.

ჩვენ ყურადღებით ვამოწმებთ და ვაფასებთ ჩვენი ბიზნეს-პორტფელის გადანაწილებას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიების კუთხით და ვცდილობთ, შევამციროთ იმ ინდუსტრიების წილი, რომლებიც ნეგატიურ გავლენას ახდენენ გარემოსა და საზოგადოებაზე. ზოგ შემთხვევაში, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიები განსხვავდება. კომერციული ტრანზაქციის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიის დადგენისას, უპირატესობა უფრო მაღალი რისკის კატეგორიას ენიჭება.

დაბალი რისკი - ტრანზაქციები, რომლებსაც აქვთ მინიმალური ან საერთოდ არ აქვთ ნეგატიური გარემოსდაცვითი, ან სოციალური ზემოქმედება. ზოგადად, ასეთი შემთხვევების შემდგომი ანალიზი აღარ ხორციელდება (იდენტიფიცირების შემდეგ), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მომხმარებელი ითხოვს ინფორმაციას (თანხმობა/ცნობა/დასკვნა) გარემოს, ჯანმრთელობის და შრომის შესახებ ადგილობრივ და ეროვნულ კანონმდებლობასთან და ნორმატიულ აქტებთან მისი შესაბამისობის/შეუსაბამობის მიზნით.

საშუალო რისკი - ოპერაციები სოციალურ, ან გარემოსდაცვით საკითხებზე საზიანო ეფექტის შეზღუდული პოტენციალით. ასეთი შემთხვევები მცირე რაოდენობისაა, განისაზღვრება ადგილმდებარეობის მიხედვით, შექცევადია, შესაძლებელია მისი გამოვლენა შეფასების ეტაპზე და თავისუფლად გვარდება რისკის შემცირების ზომების გამოყენებით. აღნიშნულ ოპერაციებს სჭირდებათ შეზღუდული, ან ფოკუსირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური შეფასება ან გარემოსდაცვითი ზომების, დაბინძურების ნორმების, საპროექტო კრიტერიუმების, ან სამშენებლო სტანდარტების პირდაპირი გამოყენება.

მაღალი რისკი - ოპერაციები, რომლებსაც ახასიათებთ პოტენციურად ძალიან მნიშვნელოვანი, ნეგატიური და/ან გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ეფექტი, რომლის მასშტაბების განსაზღვრაც შეუძლებელი იქნება იყოს სესხზე განაცხადის წარმოდგენის ეტაპზე. აღნიშნული საჭიროებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების და ეფექტების ანალიზს ბანკის კლიენტის ფუნქციონირების გავლენის მთლიანი არეალის კონტექსტში. რისკის შეფასების პროცესში კლიენტი გამოავლენს ცალკეულ პირებს და ჯგუფებს, რომლებზეც მისი წარმოება შეიძლება გავლენას ახდენდეს განსხვავებულად ან არაპროპორციულად.

კატეგორია A - ოპერაციები პოტენციურად მნიშვნელოვანი საზიანო სოციალური ან გარემოსდაცვითი ეფექტით, რომელიც შეიძლება იყოს მრავალმხრივი, შეუქცევადი ან უპრეცედენტო, რომლის შეფასებაც ჩვეულებრივ, მოითხოვს დამოუკიდებელი გარე ექსპერტების ჩართვას და შესაძლოა საჭიროებდეს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სპეციალისტების ჩართულობას სიდრმისეული შესწავლისა და შეფასების პროცესში.

ამასთან, ჩვენი მიზანია დადებითი წვლილი შევიტანოთ კერძო კომპანიების განვითარებაში და დავეხმაროთ მათ, სათანადოდ მართონ თავიანთსაქმიანობებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები. ადგილობრივი კანონმდებლობის მოთხოვნებთან და/ან „თიბისის“ სტანდარტებთან რაიმე სახის შეუსაბამობის გამოვლენის შემთხვევაში, ჩვენი კლიენტებისთვის შევიმუშავებთ გარემოსდაცვით და სოციალურ სამოქმედო გეგმებს (ESAP), რათა მათი გარემოსდაცვითი საქმიანობა გაუმჯობესდეს და გაკონტროვდეს გეგმების განხორციელების პროცესი.

მწვანე დაკრედიტების განვითარება

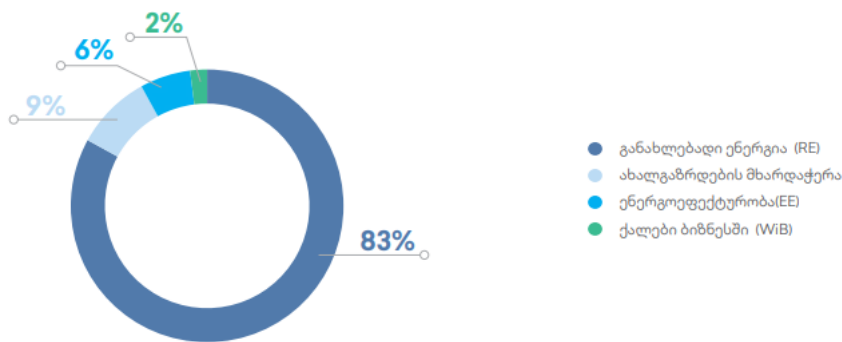
ჩვენ ვაღიარებთ მდგრადი დაკრედიტების მნიშვნელობას და აქტიურად ვართ ჩართულები მდგრადი დაფინანსების სტანდარტიზებული მიდგომის შემუშავებაში, მათ შორის ენერგოეფექტური, განახლებადი ენერჯისა და რესურსეფექტური დაფინანსების ჩათვლით ჩვენი საცალო და ბიზნეს-მომხმარებლებისთვის. „თიბისი“ წამყვანი პარტნიორია საქართველოში ადგილობრივი განახლებადი ენერჯის პროექტების, მათ შორის ჰიდროელექტრო სადგურების დაფინანსებაში.

2021 წელს „თიბისი ბანკი“ პირველი კომერციული ბანკი გახდა კავკასიის რეგიონში, რომელმაც „მწვანე კლიმატური ფონდისგან“ (GCF) აკრედიტაცია მიიღო. აღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს პირდაპირი წვდომა ჰქონდეს მწვანე კლიმატური ფონდის (GCF) დაფინანსებაზე, საქართველოში კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტირების, შერბილებისა და და მასთან ბრძოლაში წვლილის შეტანისთვის.

ამ წელს ჩვენ ასევე ჩავატარეთ ადგილობრივი ბაზრის კვლევა, რათა განგვესაზღვრა ქართულ რეალობაზე მორგებული „თიბისის“ მწვანე კრიტერიუმები და შევიმუშავეთ „მწვანე დაკრედიტების პროცედურა“. ეს კვლევა ჩატარდა „Green for Growth Fund“-ის (GGF) Technical Assistance Facility-ის ფარგლებში, რომელსაც წარმოადგენს „Finance in Motion GmbH“ და აფინანსებდა ევროკავშირი „EU4Energy“ ინიციატივის ფარგლებში. ეს პროცედურაბანკს დაეხმარება მწვანე და გარემოსადმი მეგობრული ინიციატივების იდენტიფიცირებაში და კერძო კომპანიების წახალისებაში - გამოიყენონ მდგრადი ინვესტიციები და ამგვარად თავიანთი წვლილი შეიტანონ კლიმატის შერბილებაში.

მწვანე რესურსის პროვაიდერების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით, 2021 წლის განმავლობაში ჩვენმა მდგრადმა პორტფელმა 761,446 CO₂kg/a-ს მიაღწია CO₂-ის დაზოგვაში. იმავე პერიოდში ჩვენი განახლებადი ენერჯის პორტფელის გავლენამ (სასათბურე აირის (GHG) ემისიების არიდება) 9,455 kg/a შეადგინა, გარე კონსულტანტის შეფასების მიხედვით „Green for Growth Fund“-ის (GGF) Technical Assistance Facility-ის ფარგლებში, რომელსაც წარმოადგენს „Finance in Motion GmbH“ და აფინანსებს ევროკავშირი „EU4Energy“ ინიციატივის ფარგლებში.

ჩვენი მდგრადი კორპორატივის სტრუქტურა

შენიშვნა: ჩვენი მდგრადი საკრედიტო პორტფელი მოიცავს ენერგოეფექტურობას, ახალგაზრდების მხარდაჭერას და ბიზნესში ქალთა სესხებს, რომლებიც საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სპეციალური დანიშნულების სახსრებიდან ფინანსდება, ასევე განახლებადი ენერჯის დაფინანსების სესხებს, რაც მოიცავს ბანკის მიერ დაფინანსებულ ყველა ჰიდროელექტრო სადგურს.

მიწოდების ჯაჭვის მონიტორინგი

როგორც ქვეყანაში ერთ-ერთი უმსხვილესი შემსყიდველი, გვესმის როგორც ნასყიდობასთან დაკავშირებით მიღებული ჩვენი გადაწყვეტილებების და ოპერაციების სოციალური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი მნიშვნელობა, ასევე მომწოდებლების მიმართ ჩვენი მოთხოვნების გავლენა. 2019 წელს, ჩვენი მომწოდებლების შემოწმების მიზნით შევიმუშავეთ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის კითხვარი. ასევე, რეგულარულად ვაფასებთ ჩვენი გრძელვადიანი კონტრაქტორი კომპანიების გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს. ჩვენს გარემოსდაცვით და სოციალურ სტანდარტებთან შეუსაბამობის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევაში, ჩვენი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის (ESRM) გუნდი შეიმუშავებს გარემოსდაცვით და სოციალურ სამოქმედო გეგმებს (ESAP-ებს) თითოეული კომპანიისთვის და მონიტორინგს გაუწევს მათ განხორციელებას.

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით ცნობადობის ამაღლება „თიბისის“ თანამშრომლებს შორის

გვჯერა, რომ ჩვენს თანამშრომლებში გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებას სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს EMS-ის ეფექტურად განხორციელებისთვის და ორგანიზაციის შიგნით ახალი ეკო-მეგობრული იდეების და ინიციატივების წახალისებისთვის.

ამ მიზნით ჩვენ აქტიურად ვახორციელებთ სხვადასხვა გარემოსდაცვით და სოციალურ სასწავლო პროგრამებს, რაც მოიცავს:

- „გამარჯობა“ ტრენინგი;
- ტრენინგს ახალი თანამშრომლებისთვის;
- გარემოსდაცვით და სოციალურ ტრენინგს საკრედიტო პერსონალისთვის;
- ყოველწლიური სავალდებულო ონლაინ EMS ელ-სწავლების კურსი ყველა თანამშრომლისთვის, რასაც მოჰყვება თვითშეფასების ტესტი; და
- სავალდებულო on-boarding ტრენინგი.

2021 წელს ჩვენი თანამშრომლების 95%-მა, მათ შორის ტოპ მენეჯმენტის წევრებმა, წარმატებით გაიარა „თიბისის“ EMS-ის შესახებ ონლაინ კურსი და თვითშეფასების ტესტი.

ეფექტური კომუნიკაციის უზრუნველსაყოფად, შეიქმნა ვიდეო მასალები, რომლებიც მოკლედ აღწერს „თიბისის“ გარემოსდაცვითი მართვის სისტემას.

გარე კომუნიკაცია

„თიბისი“ დიდ ყურადღებას აქცევს გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გარე კომუნიკაციას როგორც არსებულ, ასევე პოტენციურ მომხმარებლებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან. ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისგან მიღებული უკუკავშირი და რეკომენდაციები ჩვენი გარემოსდაცვითი და სოციალური საქმიანობის მუდმივად გაუმჯობესების საშუალებას გვამძლევს .

ჩვენი საჩივრების მიღების მექანიზმი შესაძლებლობას აძლევს ნებისმიერ დაინტერესებულ მხარეს წარმოადგინონ თავიანთი საჩივრები გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე ჩვენი ვებგვერდის www.tbcbank.com.ge საშუალებით. ყველა საჩივარი გულდასმით ანალიზდება და დროულად გადაეცემა შესაბამის პირებს. 2021 წლის განმავლობაში არცერთი გარემოსდაცვითი და სოციალური საჩივარი დაფიქსირებულა.

„თიბისი ბანკი“ ასევე აქტიურად მონაწილეობს საქართველოში განახლებადი ენერჯის, კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტირების და მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობების შესახებ ცნობადობის ამაღლებაში. ამ მიზნით, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) მწვანე ეკონომიკის დაფინანსების პროგრამასთან (GEFF) თანამშრომლობით, ჩვენ მოვაწყვეთ მწვანე ეკონომიკის ფორუმი და ასევე მონაწილეობა მივიღეთ „GreenPact“-ის მიერ ორგანიზებულ მდგრადი დაფინანსების ყოველწლიურ ფორუმში, რომელზეც განიხილებოდა მწვანე დაფინანსების პრაქტიკები რეგიონალურ და ადგილობრივ ბანკებთან .

9. ანაზღაურების პოლიტიკა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის და არააღმასრულებელი დირექტორებისთვის

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის“ ჯგუფის“ დირექტორთა საბჭო, ანაზღაურების კომიტეტის რეკომენდაციების საფუძველზე ამტკიცებს ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურებას და სხვა ბენეფიტებს, მათ შორის ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს საზღაურს და გაცემს შესაბამის რეკომენდაციებს აქციონერების მიერ დასამტკიცებლად. . ბანკის თანამშრომლების ანაზღაურებას ამტკიცებს შესაბამისი დეპარტამენტის ხელმძღვანელი აღმასრულებელ დირექტორთან და ადამიანური რესურსების პარტნიორთან შეთანხმებით.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ დირექტორების ანაზღაურების პოლიტიკა (შემდგომში „პოლიტიკა“) ვრცელდება მათ შორის ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაზე. პოლიტიკა დამტკიცებულია 2021 წლის 14 ივნისის წლიურ საერთო კრებაზე საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აქციონერების მიერ.

პოლიტიკა ხელს უწყობს მდგრადი გრძელვადიანი შესრულების მაჩვენებლების უზრუნველყოფას სამოტივაციო გეგმების გრძელვადიანი ხასიათის (პრემიის გადავადება და გრძელვადიანი სამოტივაციო გეგმა), გამოყენებული სამოქმედო ღონისძიებების სახესხვაობის (ბიზნეს-სტრატეგიასთან მორგებული და შესრულების სრულყოფილი შეფასების მხარდაჭერით) და მიზნების დასახვისა და შესრულების მაჩვენებლების შეფასების დაბალანსებული მიდგომის გათვალისწინებით.

დირექტორების ანაზღაურების პოლიტიკა ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან და მოქმედებს სამი წლის განმავლობაში 2024 წლის 31 დეკემბრამდე. პოლიტიკის შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ წლიურ ანგარიშში 2020, რომელიც ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tcbankgroup.com.

არააღმასრულებელი დირექტორების საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ დირექტორთა საბჭოში და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოში მომსახურების ანაზღაურება სრულად არის წარმოდგენილი საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ წლიურ ანგარიშში 2021, რომელიც ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tcbankgroup.com.

ამასთან, 2021 წლის განმავლობაში არააღმასრულებელი დირექტორების, ასევე მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები) ანაზღაურების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ წლიურ ანგარიშში 2021. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ წლიური ანგარიში 2021 ხელმისაწვდომია ჩვენს ვებგვერდზე www.tcbankgroup.com.

პოლიტიკის ცხრილი: მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორი და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები), შემდგომში დოკუმენტში მოხსენიებული არიან, როგორც „უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა“

ფიქსირებული ანაზღაურება	
ხელფასი - გაიცემა ნაღდი ფორმით ან აქციების სახით	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	<p>ხელფასი განისაზღვრება საბაზრო პრაქტიკის საფუძველზე და მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელ დირექტორს, ასევე ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები) უზრუნველყოფს კონკურენტუნარიანი ფიქსირებული შემოსავლით დირექტორის ეფექტურად შენარჩუნებისა და ანაზღაურებისთვის, ჯგუფში თითოეული დირექტორის მიერ შესრულებული ფუნქციის და პასუხისმგებლობების, ასევე შესაბამისი უნარების და გამოცდილების გათვალისწინებით.</p> <p>ნაღდი ფორმით გაცემული ხელფასი</p> <p>ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა (აღმასრულებელი დირექტორის გამოკლებით) სრულ ხელფასს ნაღდი ფორმით იღებს.</p> <p>აქციების სახით გაცემული ხელფასი</p> <p>მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორი ხელფასის ნაწილს აქციების სახით იღებს.</p>
ოპერაცია	<p>ხელფასებს ყოველწლიურად განიხილავს ანაზღაურების კომიტეტი. ხელფასის გადახედვა ხდება ბანკის შესაბამისი თანასწორი ორგანიზაციების და მსგავსი ზომის და სირთულის სხვა კომპანიების მაგალითზე.</p> <p>აქციების განაწილება</p> <p>აღმასრულებელი დირექტორის აქციებით ანაზღაურება ჩვეულებრივ ხორციელდება მეორე წლის პირველ კვარტალში (ე.ი. სამუშაოს შესრულების მომდევნო წელს). განაწილების ზუსტ თარიღს ანაზღაურების კომიტეტი განსაზღვრავს.</p> <p>სახელფასო აქციებზე არ ვრცელდება შეზღუდვები და ისინი თავისუფლად ხელმისაწვდომია მიწოდებისთანავე. მათზე ვრცელდება დივიდენდის მიღების უფლებამოსილება და ხმის უფლება მიწოდების თარიღიდან.</p>

<p>მაქსიმალური შესაძლებლობა</p>	<p>ხელფასი ყოველწლიურად დგინდება და განიხილება იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დირექტორები იღებდნენ სამართლიან ანაზღაურებას, რომელიც კონკურენტუნარიანია ჯგუფს შიგნით შესაბამისი პირის მიერ შესრულებული ფუნქციისთვის და მისი გამოცდილების თანაზომადია. მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის, ასევე ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები) ხელფასს განსაზღვრავს ანაზღაურების კომიტეტი, შესაბამისი პირის უნარ-ჩვევების, შესრულების მაჩვენებლების და გამოცდილების გათვალისწინებით.</p> <p>ხელფასის მაქსიმალურ დონეს განსაზღვრავს საბჭო დადგენილი პრინციპების გათვალისწინებით. იმის მიუხედავად, რომ ხელფასის აბსოლუტური მაქსიმუმი დადგენილი არ არის, ანაზღაურების ნებისმიერი მატება, ჩვეულებრივ, შესაბამისობაში იქნება თანამშრომლებისთვის განსაზღვრულ ხელფასთან. თუ ზრდა აღემატება სხვა დასაქმებულებისთვის გადახდილ თანხას, ჩვენ განხილვაში ჩავრთავთ ჩვენს აქციონერებს და უზრუნველყოფთ იმას, რომ საერთო პოტენციურად ხელმისაწვდომი ანაზღაურება არ იყოს გადაჭარბებული დასაქმების შესაბამისი მონაცემების გათვალისწინებით. ხელფასის ნებისმიერი ცვლილების რეკომენდაციას გასცემს ანაზღაურების კომიტეტი და ამტკიცებს საბჭო.</p> <p>აქციების სახით გადახდილი ხელფასისთვის, აქციების რაოდენობა დაანგარიშდება ანაზღაურების კომიტეტის მიერ გადაწყვეტილების მიღებამდე ბოლო 10 დღის განმავლობაში აქციაზე დადგენილი საშუალო ფასის საფუძველზე. თუმცა, მაქსიმალური ღირებულება განისაზღვრება ამ თარიღში ნაღდი ფულის თანხის გათვალისწინებით.</p>
<p>შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები</p>	<p>არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს</p>
<p>ჯარიმა / გადახდილის დაბრუნება</p>	<p>ჯარიმა და გადახდილის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება ნაღდი ფულის ან აქციების სახით გადახდილ ანაზღაურებაზე.</p>
<p>პენსია</p>	
<p>მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან</p>	<p>პენსიაზე გასვლაში ჩვენი თანამშრომლების დახმარება და ბაზარზე კონკურენტული სოციალური პაკეტის უზრუნველყოფა მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეების მოზიდვისა და შენარჩუნებისთვის.</p>
<p>ოპერაცია</p>	<p>საქართველოში მოქმედებს სავალდებულო საპენსიო სქემა, რომლის მიხედვითაც დასაქმებულის მთლიანი ანაზღაურების 2% ეროვნულ საპენსიო ფონდში ირიცხება.¹¹</p>
<p>მაქსიმალური შესაძლებლობა</p>	<p>სამუშაო ძალასთან ერთად, თანამშრომლის მაქსიმალური შენატანი არ გადააჭარბებს მთლიანი ანაზღაურების 2%-ს.</p>
<p>შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები</p>	<p>შესრულების დონეზე არ ვრცელდება შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები.</p>
<p>ჯარიმა / გადახდილის დაბრუნება</p>	<p>ჯარიმა და გადახდილის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება.</p>
<p>ბენეფიტები</p>	
<p>მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან</p>	<p>ბენეფიტები საქართველოს ბაზარზე მოქმედ პრაქტიკას შეესაბამება და გათვლილია მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მოზიდვასა და შენარჩუნებაზე.</p>
<p>ოპერაცია</p>	<p>მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეებისთვის ხელმისაწვდომი ბენეფიტები მოიცავს დაზღვევას (სამედიცინო, სიცოცხლის და ინვალიდობის დაზღვევა), სამედიცინო შემოწმებას, დირექტორების და თანამშრომლების ვალდებულების დაზღვევას, ავტო-მომსახურებას, პირადი დაცვის ღონისძიებებს და, საჭიროების შემთხვევაში, დახმარებას საგადასახადო დეკლარაციის შევსებაში. ანაზღაურების კომიტეტი ინარჩუნებს კეთილგონიერებას საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ბენეფიტების შეთავაზებაზე დირექტორის ადგილმდებარეობის შესაბამისად.</p> <p>მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელ დირექტორს და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეებს უნაზღაურდებათ მომსახურების ხელშეკრულების ფარგლებში მათი ვალდებულებების შესრულების პროცესში გაწეული გონივრული ბიზნეს-დანახარჯები შესაბამისი ქვითრების წარმოდგენის საფუძველზე.</p>
<p>მაქსიმალური შესაძლებლობა</p>	<p>გადასახდელი მაქსიმალური თანხა დამოკიდებულია იმ ბენეფიტების უზრუნველყოფის თანხაზე, რომლის თანამშრომლისთვის გადახდის სურვილიც აქვს ანაზღაურების კომიტეტს</p>

¹¹2019 წლის საპენსიო რეფორმის გატარების დროს, პენსიის შესახებ საქართველოს კანონის გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ფიზიკურ პირებს, გარკვეული ასაკის შემდეგ მიეცათ საპენსიო სქემიდან გამოსვლის ერთჯერადი შესაძლებლობა და ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის უფლებამოსილმა წევრებმა მიიღეს საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო ფონდიდან გამოსვლის გადაწყვეტილება.

	<p>შშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეების ადგილმდებარეობაზე.</p> <p>აქციონერებმა უნდა გაითვალისწინონ, რომ შედარებადი ბენეფიტების ხარჯი შესაძლოა მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს სხვადასხვა ოურისდიქციაში.</p> <p>გადახდილი თანხების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნება განხორციელების ანგარიშში და მათი განმარტება მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ ბენეფიტის თანხა მნიშვნელოვნად დიდი იქნება.</p>
<p>შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები</p>	<p>არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს</p>
<p>ჯარიმა / გადახდილის დაბრუნება</p>	<p>ჯარიმა და გადახდილის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება.</p>
<p>ცვალებადი ანაზღაურება</p>	
<p>აქციების სახით შეთავაზებული ყოველწლიური ბონუსი</p>	
<p>მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან</p>	<p>ყოველწლიური ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების მისაღწევად ძლიერი მოტივაციის ინსტრუმენტის და ამგვარი მაჩვენებლების შესრულების შემთხვევაში ანაზღაურების უზრუნველყოფა.</p> <p>ყოველწლიური ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები განისაზღვრება შშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეების ინტერესების ჯგუფის მოკლევადიან სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისობისთვის.</p>
<p>ოპერაცია</p>	<p>ყოველწლიური ბონუსის განსაზღვრა ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები განისაზღვრება ყოველი შესაბამისი წლის დასაწყისში (უფრო დეტალური ინფორმაცია იხილეთ ქვემოთ).</p> <p>ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების ხასიათი განმარტებულია შესრულების წელს გამოქვეყნებულ წლიურ ანგარიშში. შეფასების ზუსტი პარამეტრები და მიზნები ანაზღაურების კომიტეტმა შესაძლოა კომერციული თვალთახედვით სენსიტიურად მიიჩნიოს, რა შემთხვევაშიც ისინი რეტროსპექტულად იქნება წარმოდგენილი, სავარაუდოდ, მომდევნო წლიურ ანგარიშში.</p> <p>განაწილების სტრუქტურა ყოველწლიური ბონუსის გადახდა მთლიანად აქციების სახით ხდება, რაც ფლობის პერიოდზეა დამოკიდებული. აქციების განაწილების შემდეგ, მათი 50%-ის ფლობა მოხდება ერთი წლის განმავლობაში, ხოლო დანარჩენი 50%-ის - განაწილების თარიღიდან 2 წლის განმავლობაში. აქციები დარეგისტრირებულია მეურვეების სახელზე, როგორც მონაწილეთა მიერ დასახელებული ნომინანტი, ხოლო მონაწილეები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდები.</p> <p>აქციების განაწილება ჩვეულებრივ ხორციელდება მეორე წლის პირველ კვარტალში (ე.ი. სამუშაოს შესრულების მომდევნო წელს). განაწილების ზუსტ თარიღს ანაზღაურების კომიტეტი განსაზღვრავს.</p> <p>ადმინისტრაცია გეგმასთან დაკავშირებით ანაზღაურების კომიტეტის მნიშვნელოვანი უფლებამოსილებები დამატებით შეჯამებულია ანაზღაურების პოლიტიკაში.</p>
<p>მაქსიმალური შესაძლებლობა</p>	<p>შშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები) ყოველწლიური ბონუსის მაქსიმალური თანხა ყოველწლიური მოკლევადიანი საინიციატივო ღონისძიებების ფარგლებში, ფიქსირებული ხელფასის 135%-ს შეადგენს.</p> <p>სამიზნე მაჩვენებლების მიღწევის მიზნით, გადახდას ექვემდებარება ბონუსის მაქსიმალური თანხის მაქსიმუმ 50%.</p> <p>აქციების რაოდენობა დაანგარიშდება ანაზღაურების კომიტეტის მიერ გადაწყვეტილების მიღებამდე ბოლო 10 დღის განმავლობაში, აქციაზე დადგენილი საშუალო ფასის საფუძველზე.</p>
<p>შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები</p>	<p>ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები მოიცავს ეფექტიანობის კორპორაციულ და ინდივიდუალურ მაჩვენებლებს.</p> <p>კორპორაციული ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები მოიცავს ფინანსურ და არაფინანსურ მაჩვენებლებს გრძელვადიან პერიოდში.</p> <p>ყოველწლიური ბონუსის სულ მცირე 60%-ის გამომუშავება მოხდება ფინანსური ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების და მიზნების რთული ნაკრების მიხედვით, ბანკის წლის გეგმებზე მიმართებით.</p>

	<p>ინდივიდუალური ეფექტიანობის მაჩვენებლები შესაძლოა მოიცავდეს ინდივიდუალურ სტრატეგიულ მიზნებს, რომლებიც განსხვავებულია ფიზიკური პირების მიხედვით.</p> <p>ეფექტიანობის მაჩვენებლის პერიოდია ერთი წელი.</p> <p>ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების მიღწევის ფარგლებში, ანაზღაურების კომიტეტმა შესაძლოა მიიღოს გადაწყვეტილება იმის თაობაზე, გამოჰყოს თუ არა ჯილდო და განსაზღვროს ამ უკანასკნელის ოდენობა.</p> <p>ანაზღაურების კომიტეტმა შესაძლოა ასევე შეცვალოს ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები წლის განმავლობაში ისეთი არსებითი მნიშვნელოვანი მოვლენების გასათვალისწინებლად, როგორც (შეუზღუდავად) არის: მნიშვნელოვანი კორპორაციული მოვლენები, ცვლილებები კონკრეტული პირების პასუხისმგებლობებში და/ან ვალუტის გაცვლით კურსებში.</p>
<p>ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება</p>	<p>ჯილდო წარმოადგენს ჯარიმის საგანს ნებისმიერ დროს ფლობის პერიოდის დასრულებამდე და გადახდის დაბრუნების საგანს ფლობის პერიოდის დასრულების შესაბამისად წლისთვის ნებისმიერ დროს. ანაზღაურების კომიტეტის უფლებამოსილებები ჯილდოსთან და გადახდის დაბრუნებასთან დაკავშირებით განხილულია ჯილდოებთან დაკავშირებულ პირობებში. საბოლოოდ, ამ პოლიტიკის მოქმედების პერიოდში გამოყოფილ ჯილდოსთან დაკავშირებით, თუ საბჭო განსაზღვრავს (ანაზღაურების კომიტეტის რეკომენდაციით), რომ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • დირექტორს შეგნებულად შეჰყავს კომპანია ან ბანკი შეცდომაში ფინანსურ მაჩვენებლებთან დაკავშირებით; • ადგილი ჰქონდა არსებით უზუსტობას ან არსებით ხარვეზს კომპანიის ან ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში; • დირექტორი მონაწილეობდა ან პასუხს აგებდა ისეთ ქცევაზე, რამაც გამოიწვია მნიშვნელოვანი ზარალი კომპანიისთვის ან ბანკისთვის; • დირექტორმა ვერ დააკმაყოფილა სებ-ის მიერ განსაზღვრული შესაბამისი კრიტერიუმები; • არსებობს დირექტორის მიერ არასწორი ქცევის ან სერიოზული გადაცდომის, მათ შორის (შეუზღუდავად) ეთიკის ნებისმიერი კოდექსის დარღვევის ან კომპანიის სხვა შიდა წესების არსებითი დარღვევის მტკიცებულება; • კომპანია, ბანკი და/ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეული მნიშვნელოვან დადამსვლას განიცდიან ფინანსურ მაჩვენებლებში (მაგ. კონკრეტულ ბიზნეს მაჩვენებლებში) (ჯარიმებთან მიმართებით), ან დირექტორის ბრალეულობით კომპანიამ, ბანკმა და/ან ბიზნეს-ერთეულმა განიცადა ფინანსური მაჩვენებლების მნიშვნელოვანი კლება (გადახდის დაბრუნებასთან მიმართებით); • კომპანია, ბანკი და/ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეული, რომელშიც დირექტორი მუშაობს, განიცდის მნიშვნელოვან წარუმატებლობას რისკების მართვაში (ჯარიმებთან მიმართებით), ან დირექტორმა გამოიწვია კომპანიის, ბანკის და/ან იმ შესაბამისი ბიზნეს-ერთეულის რისკების მართვაში მნიშვნელოვანი წარუმატებლობა, რომელშიც თავად მუშაობს (გადახდის დაბრუნებასთან მიმართებით); • მნიშვნელოვნად გაიზარდა კომპანიის და/ან ბანკის ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეულის ეკონომიკური ან საზედამხებდველო კაპიტალის ბაზა (ჯარიმებთან მიმართებით), ან დირექტორის ჩართულობამ გამოიწვია კომპანიის და/ან ბანკის ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეულის ეკონომიკური ან საზედამხებდველო კაპიტალის ბაზის მნიშვნელოვანი ზრდა (გადახდის დაბრუნებასთან მიმართებით); • დირექტორის ქცევამ გამოიწვია მარეგულირებელი სანქციების დაკისრება კომპანიაზე ან ბანკზე. <p>დირექტორთა საბჭოს აქვს უფლება ამ წლის ან შემდგომი ფინანსური ნებისმიერი წლის რამდენიმე ან ყველა ჯილდოს გაუქმება (ან არ გადახდა) (ე.ი. იმოქმედებს ჯარიმა) და/ან მოითხოვს აქციების და/ან ფულადი თანხის დაბრუნებას რომელსაც დირექტორი მიიღებს ჯილდოს შესაბამისად (ე.ი. იმოქმედებს გადახდის დაბრუნება), რაც განისაზღვრება საბჭოს აბსოლუტური შეხედულებით. გარდა ამისა, ჯარიმის ამოქმედება შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ ჩაითვლება, რომ კომპანიის საბაზისო ფინანსური მაჩვენებლები ან დირექტორის შესრულების მაჩვენებლები ფლობის პერიოდში ხელს უშლის აქციების რაოდენობის დასაბუთებას.</p> <p>პოლიტიკის ამოქმედებამდე გაცემული ჯილდოებისთვის, ეს უკანასკნელები კომპანიის ჯარიმებისა და გადახდის დაბრუნების წინა პოლიტიკის საგანია, 2019 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული პოლიტიკის საფუძველზე.</p>
<p>წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმა (LTIP)</p>	
<p>მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან</p>	<p>ძლიერი სამოტივაციო ინსტრუმენტის შექმნა შესრულების გრძელვადიანი პირობების უზრუნველსაყოფად და ჯილდოს განსაზღვრა ამგვარი შესრულების პირობების უზრუნველყოფის ფარგლებში.</p> <p>შესრულების პირობები განისაზღვრება მრავალწლიანი პერიოდის განმავლობაში მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის</p>

	<p>მოდგილებების ინტერესების ჯგუფის სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისობისა და გრძელვადიანი ხედვის უზრუნველსაყოფად.</p>
<p>ოპერაცია</p>	<p>ჯილდოს განსაზღვრა</p> <p>ჯილდოები დისკრეციული ხასიათის არის და მათი მინიჭება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურების კომიტეტი მიიჩნევს, რომ წინა საბაზისო წლის განმავლობაში ადგილი ჰქონდა შესრულების დამაკმაყოფილებელ მაჩვენებლებს.</p> <p>გადახდის სტრუქტურა</p> <p>ჯილდოს გადახდა ხდება პირობითი წილობრივი ანაზღაურების, ოფციონის ან შეზღუდული უფლების მქონე აქციების გადახდის გზით.</p> <p>ჯილდოები ისეა სტრუქტურირებული, რომ ყოველწლიურ ბონუსთან ერთად, ცვლადი ანაზღაურების 60%-ზე ნაკლები არ გადაიხდება წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის ფარგლებში, ნებისმიერი ერთი წლის განმავლობაში.</p> <p>თითოეული ჯილდოსთვის ანაზღაურების კომიტეტი განსაზღვრავს მომავალზე ორიენტირებულ შესრულების პირობებს 3-წლიანი პერიოდისთვის (დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ქვემოთ). ანაზღაურების კომიტეტი განსაზღვრავს ჯილდოს დონეს შესრულების პერიოდის ბოლოს, შესრულების პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.</p> <p>შესრულების პირობები და შესაბამისი სამიზნეები განხილული იქნება ჯილდოს მინიჭების წელს გამოქვეყნებულ ყოველწლიურ ანგარიშში.</p> <p>მიღების ვადები</p> <p>გასაცემი აქციებისთვის, შესრულების პირობები უნდა დაკმაყოფილდეს 3-წლიანი შესრულების პერიოდის განმავლობაში.</p> <p>შესრულების პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმით მინიჭებული ჯილდო უფლებამოსილების 2-წლიანი გამოყენების შეზღუდვის პერიოდის და ხანგრძლივი თანამშრომლობის მოთხოვნების საგანია, გამოყენების შეზღუდვის 5-წლიანი ვადის გასვლამდე.</p> <p>ჯილდოები შესაძლოა იყოს დივიდენდების ეკვივალენტები. დივიდენდი არ გადაიხდება ჯილდოზე (ან მის ნაწილზე), რომელსაც ვადა გასდის უფლებამოსილების მინიჭებისას ან მანამდე.</p> <p>განზავება</p> <p>ახლად გამოშვებული და გამოსყიდული აქციებისთვის, წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმა ითვალისწინებს 10%-მდე შეზღუდვას 10-წლიან პერიოდში დასაქმებულთა გეგმებისთვის და 5%-მდე შეზღუდვას 10-წლიან პერიოდში დისკრეციული გეგმებისთვის.</p> <p>ეს შეზღუდვები გამორიცხავს ჯილდოს სახით გაცემულ აქციებს, რომლებიც გამოხმობილი, ანულირებული, გათავისუფლებული, ვადაგასული ან გაუქმებულია, ან ჯილდოებს, რომელთა მინიჭებაც მოხდა კომპანიის მიერ აქციების პირველად განთავსებამდე, ან რომლებიც ანაზღაურების კომიტეტის გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილდება არსებული აქციებით.</p> <p>ადმინისტრირება</p> <p>გეგმის ადმინისტრირებას განახორციელებს ანაზღაურების კომიტეტი. გეგმასთან დაკავშირებით ანაზღაურების კომიტეტის მნიშვნელოვანი უფლებამოსილებები დამატებით შეჯამებულია ანაზღაურების პოლიტიკაში.</p>
<p>მაქსიმალური შესაძლებლობა</p>	<p>ნებისმიერ წელს შშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები) ჯილდოს მაქსიმალური თანხა ყოველწლიური გრძელვადიანი საინიციატივო ღონისძიებების ფარგლებში, გასაცემი ხელფასის 161%-ს შეადგენს. აქციების რაოდენობა დაანგარიშდება გრანტის გამოცხადების წლის წინამორბედი წლის წინასწარი წლიური შედეგების გამოცხადებიდან 10 წლის განმავლობაში აქციის საშუალო ფასის საფუძველზე.</p>
<p>შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები</p>	<p>მომავალზე ორიენტირებული ეფექტიანობის მაჩვენებლები ფინანსურ მაჩვენებლებზე, შესაბამისი რისკის აღებაზე და სხვა გრძელვადიან სტრატეგიულ ღონისძიებებზე იქნება დაფუძნებული და მათ ანაზღაურების კომიტეტი ყოველწლიურად განსაზღვრავს.</p> <p>მაჩვენებლები და საზომები წინასწარ განისაზღვრება გრანტის გაცემამდე კომპანიის სტრატეგიის ასახვის მიზნით.</p> <p>ეფექტიანობის თითოეული მაჩვენებლის ზღვრულ დონეზე ამ მაჩვენებლისთვის შეთავაზებული იქნება ჯილდოს 25%-იანი შესაძლებლობა, ხოლო მაქსიმალური ეფექტიანობის მიღწევისთვის შეთავაზებული იქნება ჯილდოს 100%-იანი შესაძლებლობა, რაც თითოეული მაჩვენებლისთვის იქნება დადგენილი.</p> <p>ანაზღაურების კომიტეტს აქვს შესაძლებლობა ჯილდოს გაცემის შემდეგ ნებისმიერ დროს შეამციროს (მათ შორის ნულამდე) ჯილდო, თუ ის მიიჩნევს, რომ კომპანიის საბაზისო ფინანსური მაჩვენებლები ან ფიზიკური პირის ეფექტიანობის მაჩვენებლები არ იძლევა უფლების მინიჭების დონის გამართლების შესაძლებლობას.</p>

	<p>შესრულების პერიოდია სამი წელი, რომელიც უნდა დაიწყოს არაუგვიანეს იმ ფინანსური წლის დასაწყისისა, რომლის დროსაც გაიცემა ჯილდო.</p> <p>ანაზღაურების კომიტეტს შეუძლია შეცვალოს შესრულების პირობები შესრულების პერიოდში იმ არსებითი მოვლენების გასათვალისწინებლად, როგორც არის (შეუზღუდავად): არსებითი კორპორაციული მოვლენები, ცვლილებები დასაქმებულთა პასუხისმგებლობებში და/ან სავალუტო კურსებში, იმის გათვალისწინებით, რომ, (სამართლიანად და პასუხისმგებლობის გრძობით მოქმედი) ანაზღაურების კომიტეტის შეხედულებით, შეცვლილი ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების დაკმაყოფილება არ იქნება არსებით დონეზე ნაკლებად რთული.</p>
<p>ჯარიმა / გადახდილის დაბრუნება</p>	<p>ჯილდოები ჯარიმის საგანს წარმოადგენს, აქციების გაცემიდან ორი წლის გასვლამდე, ხოლო გადახდილის დაბრუნება მოქმედებს აქციებზე უფლებების მინიჭებიდან სამი წლის გასვლამდე. ანაზღაურების კომიტეტის უფლებამოსილებები ჯილდოსთან და გადახდილის დაბრუნებასთან დაკავშირებით განხილულია ჯილდოებთან დაკავშირებულ პირობებში. საბოლოოდ, ამ პოლიტიკის მოქმედების პერიოდში გამოყოფილ ჯილდოსთან დაკავშირებით, თუ საბჭო განსაზღვრავს (ანაზღაურების კომიტეტის რეკომენდაციით), რომ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • დირექტორს შეგნებულად შეჰყავს კომპანია ან ბანკი შეცდომაში ფინანსურ მაჩვენებლებთან დაკავშირებით; • ადგილი ჰქონდა არსებით უზუსტობას ან არსებით ხარვეზს კომპანიის ან ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში; • დირექტორი მონაწილეობდა ან პასუხს აგებდა ისეთ ქცევაზე, რამაც გამოიწვია მნიშვნელოვანი ზარალი კომპანიისთვის ან ბანკისთვის; • დირექტორმა ვერ დააკმაყოფილა სებ-ის მიერ განსაზღვრული შესაბამისი კრიტერიუმები; • არსებობს დირექტორის მიერ არასწორი ქცევის ან სერიოზული გადაცდომის, მათ შორის (შეუზღუდავად) ეთიკის ნებისმიერი კოდექსის დარღვევის ან კომპანიის სხვა შიდა წესების არსებითი დარღვევის მტკიცებულება; • კომპანია, ბანკი და/ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეული მნიშვნელოვან დამსავლას განიცდიან ფინანსურ მაჩვენებლებში (მაგ. კონკრეტულ ბიზნეს მაჩვენებლებში) (ჯარიმებთან მიმართებით), ან დირექტორის ბრალეულობით კომპანიამ, ბანკმა და/ან ბიზნეს-ერთეულმა განიცადა ფინანსური მაჩვენებლების მნიშვნელოვანი კლება (გადახდილის დაბრუნებასთან მიმართებით); • კომპანია, ბანკი და/ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეული, რომელშიც დირექტორი მუშაობს, განიცდის მნიშვნელოვან წარუმატებლობას რისკების მართვაში (ჯარიმებთან მიმართებით), ან დირექტორმა გამოიწვია კომპანიის, ბანკის და/ან იმ შესაბამისი ბიზნეს-ერთეულის რისკების მართვაში მნიშვნელოვანი წარუმატებლობა, რომელშიც თავად მუშაობს (გადახდილის დაბრუნებასთან მიმართებით); • მნიშვნელოვნად გაიზარდა კომპანიის და/ან ბანკის ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეულის ეკონომიკური ან საზედამხედველო კაპიტალის ბაზა (ჯარიმებთან მიმართებით), ან დირექტორის ჩართულობამ გამოიწვია კომპანიის და/ან ბანკის ან შესაბამისი ბიზნეს-ერთეულის ეკონომიკური ან საზედამხედველო კაპიტალის ბაზის მნიშვნელოვანი ზრდა (გადახდილის დაბრუნებასთან მიმართებით); • დირექტორის ქცევამ გამოიწვია მარეგულირებელი საჩქიების დაკისრება კომპანიაზე ან ბანკზე. <p>დირექტორთა საბჭოს აქვს უფლება ამ წლის ან შემდგომი ფინანსური ნებისმიერი წლის რამდენიმე ან ყველა ჯილდოს გაუქმება (ან არ გადახდა) (ე.ი. იმოქმედებს ჯარიმა) და/ან მოითხოვს აქციების და/ან ფულადი თანხის დაბრუნებას რომელსაც დირექტორი მიიღებს ჯილდოს შესაბამისად (ე.ი. იმოქმედებს გადახდილის დაბრუნება), რაც განისაზღვრება საბჭოს აბსოლუტური შეხედულებით. გარდა ამისა, ჯარიმის ამოქმედება შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ ჩაითვლება, რომ კომპანიის საბაზისო ფინანსური მაჩვენებლები ან დირექტორის შესრულების მაჩვენებლები ფლობის პერიოდში ხელს უშლის აქციების რაოდენობის დასაბუთებას. ამასთან, თუ აღმოჩნდება, რომ დასაქმების შეწყვეტიდან სამი წლის განმავლობაში კეთილსინდისიერი ყოფილი თანამშრომელი არაკეთილსინდისიერად იმოქმედებს გეგმაში განსაზღვრული წესების შესაბამისად, ამოქმედდება არაკეთილსინდისიერ ყოფილ თანამშრომლებთან დაკავშირებული გეგმის დებულებები და ამგვარი პირისგან გამოთხოვილი იქნება ჯილდოს სახით მიღებული ყველა აქცია, რომელთა მინიჭება მოხდა დასაქმების შეწყვეტისას ამ მის შემდეგ.</p> <p>პოლიტიკის ამოქმედებამდე გაცემული ჯილდოებისთვის, ეს უკანასკნელები კომპანიის ჯარიმებისა და გადახდილის დაბრუნების წინა პოლიტიკის საგანია, 2019 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული პოლიტიკის საფუძველზე.</p>
<p>აქციების ფლობასთან დაკავშირებული მოთხოვნები</p>	

მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	გრძელვადიანი ღირებულების შექმნაში აქციონერების ინტერესისა და მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეების ინტერესების შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
ოპერაცია	კომპანიას აქვს წილობრივი მონაწილეობის მინიმალური მოთხოვნა ძირითადი ხელფასის 200%-ის ოდენობით, დანიშნვიდან ხუთი წლის განმავლობაში. ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებამდე მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორისგან და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეებისგან აქციების 50%-ის (გადასახადის გამოკლებით) შენარჩუნებას მოითხოვენ. ამ მიზნით გათვალისწინებული აქციები მოიცავს ნებისმიერ გადავადებულ წლიურ ბონუსს და წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის საფუძველზე გაცემულ ნებისმიერ უფლებამინიჭებულ ჯილდოს (მიუხედავად იმისა, ვრცელდება თუ არა ფლობის/ხანგრძლივი დასაქმების პირობები). გათვალისწინებული არ იქნება წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმით მინიჭებული გამოუთხოვადი ჯილდოები. დასაქმების შემდეგ მოითხოვება ხელშეკრულების შეწყვეტისას მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეების წილობრივ მონაწილეობას და შეწყვეტის შემდეგ ორი წლის განმავლობაში წილობრივი მონაწილეობის მინიმალურ მოთხოვნას შორის უმცირესის ფლობა დასაქმების შეწყვეტიდან ორი წლის განმავლობაში.
მექსიმალური შესაძლებლობა	წილობრივი მონაწილეობის მინიმალური მოთხოვნა ძირითადი ხელფასის 200%-ის ოდენობით, დანიშნვიდან ხუთი წლის განმავლობაში. დასაქმების შეწყვეტიდან ორი წლის განმავლობაში, მშობელი კომპანიის აღმასრულებელი დირექტორის და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეების წილობრივ მონაწილეობას და მინიმალური წილობრივი მოთხოვნის 50%-ს შორის უმცირესი.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს

ანაზღაურების პოლიტიკა ბოლოს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აქციონერებმა წლიურ საერთო კრებაზე დაამტკიცეს 2021 წლის 14 ივნისს, მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების ზღვრულ ცვალებად 1:2 ანაზღაურებასთან ერთად.

2021 წლის წლიურ საერთო კრებაზე პოლიტიკის დამტკიცების შემდეგ, კომიტეტმა დაანერგა პროცედურები მისი პოლიტიკის განსახორციელებლად. კონკრეტულად, კომიტეტმა განსაზღვრა პარამეტრები და მაჩვენებლები მოკლე და გრძელვადიანი ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების ინდიკატორების და გრძელვადიანი ცვალებადი კომპენსაციისთვის საგრანტო დონეების განმარტებისთვის, საქართველოს ეროვნული ბანკის ახალი სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად.

წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის 2022 წლიდან დაწყებული ახალი ციკლი, და მშობელი კომპანიის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორისთვის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის (აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეები) ყოველწლიური გრანტები მოიცავს საპროგნოზო საბაზისო ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლებს, ასევე ფაქტიურ საშუალოვადიან ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლებს, რომლებიც ჩვენს ახალ საშუალოვადიან სტრატეგიას უკავშირდება, მათ შორის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის მაჩვენებლების ჩათვლით, გსმ სტრატეგიის მიხედვით, რომელიც გსმ-ის შესაბამის თავშია აღწერილი.

წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის საფუძველზე გრანტების გასაცემად საჭიროა დაკმაყოფილებული იყოს საპროგნოზო საბაზისო ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებელი, რომლებიც ბანკის რისკების კომიტეტთან ყოველწლიურად უნდა შეთანხმდეს.

2022-2024 წლებისთვის, საპროგნოზო საბაზისო ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები დაკმაყოფილებული იყო ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტთან, ლიკვიდურობასა და ეფექტიანობასთან მიმართებით, რითაც დასტურდებოდა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის შესაბამისი უფლება წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმით გაცემულ გრანტზე. როგორც ზემოთ ვახსენეთ, ახალი ანაზღაურების პოლიტიკის დამტკიცების შემდეგ 2021 წელს, აღმასრულებელი ანაზღაურების შესახებ საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, დამტკიცდა წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის საფუძველზე გრანტების გაცემის ახალი პროცესი საპროგნოზო რისკის კორექტირების

გასათვალისწინებლად, წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის საფუძველზე ჯილდოს გამოყოფის პროცესში. აღმასრულებელ დირექტორის ან აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილეებისთვის წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმით გრანტის გაცემა წარმოადგენს კონკრეტული საპროგნოზო საბაზისო ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების დაკმაყოფილების საგანს. 2022-2024 წლების ციკლისთვის, შემდეგი საბაზისო ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები დაკმაყოფილებული იყო 2021 წლის ბოლოს მდგომარეობით, რითაც დასტურდება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის უფლება მიიღონ გრანტი წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმით 2022 წელს:

- ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი: დასაშვები რისკის აპეტიტის ჩარჩოს (RAF) ყვითელი ზონის ქვედა ზღვარი ყოველი წლის 31 დეკემბერს, რისკის კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ფორმით. ის 60 საბაზისო პუნქტით აღემატებოდა საზედამხედველო კოეფიციენტს, რისკის არსებული დასაშვები დონის მიხედვით 2021 წლის ბოლოსთვის.
- ლიკვიდურობა (წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR)): დასაშვები რისკის აპეტიტის ჩარჩოს (RAF) ყვითელი ზონის ქვედა ზღვარი ყოველი წლის 31 დეკემბერს, რისკის კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ფორმით. მიმდინარე პერიოდში ის 3 საბაზისო პუნქტით აღემატებოდა საზედამხედველო კოეფიციენტს, რისკის არსებული დასაშვები დონის მიხედვით 2021 წლის ბოლოსთვის.
- ეფექტიანობა (ფასს ჯგუფის წმინდა შემოსავალი): ჯგუფმა არ უნდა გასწიოს ზარალი წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის და ბონუსის ხარჯის გაწევის შემდეგ.

როგორც ქვემოთ მოცემულ ცხრილშია ნაჩვენები, წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიან გეგმასთან დაკავშირებით განსაზღვრული ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლების მიხედვით, გრანტის საბაზისო დონე მნიშვნელოვნად აღემატებოდა 2021 წლის ბოლოსთვის დადგენილ შესაბამის მიზნებს.

ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	სებ-ის ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო მოთხოვნა	11.73%
	ყვითელი ზონის მინ. დიაპაზონი, საზედამხედველო +0.6%	12.3%
	ფაქტობრივი ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	13.65%
	ზუფერი ყვითელი ზონის მინ. დიაპაზონის ზემოთ	1.35%
ლიკვიდურობა (NSFR კოეფიციენტი)	სებ-ის NSFR-ის საზედამხედველო მოთხოვნა	100.00%
	ყვითელი ზონის რისკის აპეტიტი	103.00%
	ფაქტობრივი NSFR	127.29%
	ზუფერი ყვითელი ზონის მინ. დიაპაზონის ზემოთ	24.29%
ჯგუფის წმინდა მოგება ფასს-ის მიხედვით	ჯგუფის წმინდა მოგება 2021 წლის ფინანსურ წელს	809 მლნ ლარი
	ტოპ მენეჯმენტის ცვლადი კომპოზიცია 2021 და 2022-2024 წლის წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის გრანტის საბაზისო დონე	27.2 მლნ ლარი

მატერიალური რისკის მიმღები (MRT)

მატერიალური რისკის მიმღებები არიან ფიზიკური პირები, რომლებსაც არსებითი გავლენა აქვთ ბანკის რისკ-პროფილზე. კომერციული ბანკებისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებთან ერთად, მატერიალური რისკის მიმღებებს წარმოადგენს ქვემოთ ჩამოთვლილი ფუნქციები (პირები):

- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები;
- ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები;

- ნებისმიერი სხვა პოზიცია, რომელსაც ბანკის აზრით მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ბანკის რისკ-პროფილზე შესაბამის რეგულაციებში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ მოთხოვნებთან და კრიტერიუმებთან ერთად.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა, 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მატერიალურ რისკის მიმდებებად სამი პოზიცია განისაზღვრა. 2022 წლიდან გამოყენებული იქნება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ახალი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმები, რის საფუძველზე გამოვლინდა და ანგარიშგებული იქნება არსებითი რისკის მიმდების ფუნქციები (პირები) ამ კრიტერიუმების საფუძველზე.

თანამშრომლები, რომელთა ანაზღაურება წლის განმავლობაში 1 მილიონ ლარს აღემატებოდა მხოლოდ დირექტორთა საბჭოს წევრები იყვნენ.

ანაზღაურების გეგმა და სტრუქტურა

ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა ეფუძნება სამართლიანობის პრინციპებს თანამშრომელთა ყველა კატეგორიაში. ყოველ წელს ჩვენი ადამიანური კაპიტალის დეპარტამენტი გადახედავს ჩვენი შიდა პოლიტიკის გამოყენებას თითოეული დეპარტამენტის მიერ და ჩვენი თითოეული კოლეგა ფასდება მიღწევების და ჩვენი სტრატეგიის და ბიზნეს-მიზნების წარმატებაში წვლილის შეტანის მიხედვით. საშუალო რგოლის მენეჯერების შესრულების მაჩვენებლები ასევე რეგულარულად და ცვალებადი გრაფიკით ფასდება 360-მეთოდოლოგიის გამოყენებით, სრულყოფილი უკუკავშირის მისაღებად, მათ შორის მათი დაქვემდებარებული პირებიდან. ჩვენი ანაზღაურების პოლიტიკა უფრო მაღალი მაჩვენებლების მქონე თანამშრომლებს უფრო მაღალი ანაზღაურების მიღების შესაძლებლობას აძლევს მათი ცვალებადი ანაზღაურებით (შესაბამის თანამშრომლებზე).

რისკების გათვალისწინება ბანკის ანაზღაურების სისტემაში

ანაზღაურების პოლიტიკები და პროცედურები ბანკში ინარჩუნებენ ბალანსს ბანკის ბიზნეს-მიზნებსა და სასურველ რისკ-პროფილს შორის.

ანაზღაურების სისტემა უზრუნველყოფს იმას, რომ შეფასება და შესაბამისი ანაზღაურება კონტროლის ფუნქციების მქონე თანამშრომლებისთვის (რისკების მართვა, შესაბამისობა და შიდა აუდიტი) დამოუკიდებელია მათი ზედამხედველობის და/ან კონტროლის ქვეშ მყოფი სამსახურების საქმიანობის შედეგებისგან და ისინი ფასდება მათი შესრულების მაჩვენებლების ეფექტურობის და ხარისხის გათვალისწინებით.

ბანკის ანაზღაურების სისტემა შეესაბამება რისკების მართვის სტრატეგიას. ის მოიცავს ცვალებადი გადახდის კომპონენტებს რაც ითვალისწინებს ბანკის მთავარ რისკებს: საკრედიტო, საოპერაციო, ფინანსური (ლიკვიდურობა და საბაზრო რისკები), მარეგულირებელი და კანონშესაბამისობასთან დაკავშირებული რისკი (დეტალური ინფორმაცია თითოეულ რისკზე წარმოდგენილია თავში მნიშვნელოვანი რისკების შესახებ).

ცვალებადი ანაზღაურება მოიცავს კომპონენტებს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასებით. ის განისაზღვრება ყოველი წლის დასაწყისში და ფასდება ინდივიდუალურად, სტრუქტურული ერთეულის საქმიანობის და ფუნქციის მიხედვით. ყოველი მიმართულების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მიზნები განისაზღვრება ბანკის სტრატეგიის შესაბამისად და რისკის აპეტიტის მიხედვით და ისინი უზრუნველყოფენ ბანკის საერთო მიზნების შესრულებას. მიზნები ანაზღაურების კომპონენტში გათვალისწინებულია როგორც რისკების მართვის ,ასევე ბიზნეს-ხაზის თანამშრომლებისთვის. ეფექტურობის და წარმატების შეფასება კომპანიის სტრატეგიის და მდგრადობასთან დაკავშირებული მიზნების საფუძველზე განისაზღვრება შესრულების ღონისძიებები შესაბამისი გაჭიმვის მიზნებით, და მოიცავს კორპორაციულ ფინანსურ ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლებს, ასევე კორპორაციულ არაფინანსური და პერსონალურ ძირითად ეფექტიანობის მაჩვენებლებს.

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა, მატერიალური რისკის მიმდებები (MRT) და სხვა თანამშრომელთა ანაზღაურება

საშუალო რგოლი ბანკში, მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც კლასიფიცირებული არიან მატერიალური რისკის მიმდებარე, ასევე სხვა თანამშრომლები, რომლებიც არიან ექაილ სტრუქტურის ნაწილი, იღებენ მთლიან ხელფასს ფულადი ფორმით, აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ ცვალებადი ანაზღაურება ფულადი ბონუსის და/ან აქციების სახით. ზოგადად, აქციების სახით გაცემული ცვალებადი ანაზღაურება/ბონუსი ექვემდებარება 3-წლიანი გადავადებას. აქციების სახით გაცემულ ანაზღაურებაზე ვრცელდება მუდმივი დასაქმების, ასევე შემცირების („malus“) და დაბრუნების („clawback“) პირობა და მოთხოვნები. ეს პირობები შემდეგი სახით უქმდება: აქციის მინიჭების 33%-ზე მინიჭების თარიღიდან ერთი წლის თავზე, დამატებით 33%-ზე მეორე წლის თავზე და ბოლოს - 34%-ზე მინიჭების თარიღიდან სამი წლის თავზე. ამ პირობების დაკმაყოფილებამდე მინიჭებული აქციები ვერ გაიყიდება და ვერც გადაეცემა მესამე პირებს. საშუალო რგოლის ანაზღაურების ცვალებადი ნაწილი დაფუძნებულია წლიურ ძირითად ეფექტიანობის მაჩვენებელზე. გადავადების სტრუქტურა მოქმედებს, როგორც კომპანენტი მნიშვნელოვანი ტალანტების შესანარჩუნებლად.

დამატებით, მატერიალური რისკის მიმდებარე თანამშრომლები აკმაყოფილებენ სებ-ის კორპორაციული მართვის კოდექსის ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

ყველა სხვა თანამშრომელი ბანკში იღებს ხელფასს ფულადი სახით და შეუძლიათ მიიღონ ცვლადი ანაზღაურება/ბონუსი ფულადი ან აქციების სახით, მათი ფუნქციების შესაბამისად. გენერალური დირექტორის და გენერალური დირექტორის მოადგილეების და თანამშრომლის ხელფასი გადაიხედება მათი ფუნქციის და გამოცდილების საფუძველზე და განისაზღვრება შესაბამისი საბაზრო, ასევე შიდა და გარე მონაცემების ანალიზის გამოყენებით.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აღმასრულებელი და არააღმასრულებელი დირექტორების (ერთად ქვემოთ მოხსენიებული „დირექტორებად“) ანაზღაურება

დეტალური ინფორმაცია დირექტორების არსებული ანაზღაურების პოლიტიკის შესახებ იხილეთ საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ ყოველწლიურ ანგარიშში - 2021 წ. ახალი ანაზღაურების პოლიტიკა, რომელიც ძალაში 2022 წლის 1 იანვარს შევიდა და დამტკიცდა კომპანიის აქციონერების მიერ 2021 წლის საერთო წლიურ კრებაზე, წარმოდგენილია საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ წლიურ ანგარიშში - 2020 წ.

10. ტერმინების განმარტება

- AGM – წლიური საერთო კრება
- ALCO – აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი
- ATM– ავტომატური სალარო მანქანა
- ბანკი – სს „თიბისი ბანკი“
- CEE – ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპა
- CEO – გენერალური დირექტორი
- CFO – ფინანსური დირექტორი
- CGN – კორპორაციული მმართველობის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტი
- CGU – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები
- CIB - კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა
- CIS - დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა
- COO – ოპერაციული დირექტორი
- CRO – რისკების მართვის დირექტორი
- EBRD - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი
- EMEA - ევროპა, შუა აზია და აფრიკა
- ERM – საწარმოს რისკის მართვა
- ESRM - გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვა
- EUR - ევრო

- FDI -პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია
- მშპ - მთლიანი შიდა პროდუქტი
- ლარი - ქართული ლარი, საქართველოს ეროვნული ვალუტა
- საქსტატი – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური
- GHG - სასაბურთე აირი
- HR - ადამიანური რესურსები
- IFC - საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
- IFI - საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებები
- ფასს – ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
- IMF - საერთაშორისო სავალუტე ფონდი
- IPCC - კლიმატის ცვლილების მთავრობათაშორისი კომისია
- IPO - პირველადი საჯარო შეთავაზება
- IT - საინფორმაციო ტექნოლოგიები
- JSC - სააქციო საზოგადოება
- KPI - ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებელი
- LED - შუქდიოდი
- LSE - ლონდონის საფონდო ბირჟა
- LTV – სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან
- MBA -ბიზნეს ადმინისტრირების ბაკალავრი
- MBO მიზნობრივი მართვა
- MRT – მატერიალური რისკის მიმღები
- MSME – მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები
- სებ – საქართველოს ეროვნული ბანკი
- NIM - წმინდა საპროცენტო მარჟა
- NPL - უმოქმედო სესხები
- NPS - ლოიალურობის ინდექსი
- OCI - სხვა სრული შემოსავალი
- OECD- ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია
- PLC - საჯარო სააქციო საზოგადოება
- PWC - პრაისუოტერჰაუსკუპერსი
- PTI – გადახდების ფარდობა შემოსავალთან
- ROA - უკუგება კაპიტალზე
- ROE - უკუგება აქტივებზე
- RWA – რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები
- SME – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები
- STEM - მეცნიერება, ტექნოლოგია, ინჟინერია და მათემატიკა
- UK - დიდი ბრიტანეთის და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფო
- US\$ - აშშ დოლარი, შეერთებული შტატების ეროვნული ვალუტა
- VAR - ღირებულება რისკით

გმადლობთ

THANK YOU

